

Wiadomości Uniwersyteckie

Nr 10/229
Grudzień
2016

Fotorelacja

KARTKA Z KALENDARZA

60 lat Zakładu Hydrologii
s. 19-21

NAUKA I LUDZIE

Benefis Stanisława
Leszczyńskiego
s. 28-30

W ŚWIECIE KSIĄŻEK

Nowości Wydawnictwa UMCS
s. 49-53

PL ISSN 1233-216X

Drodzy Pracownicy i Studenci UMCS,

Z okazji nadchodzących świąt Bożego Narodzenia
pragnę przesłać najserdeczniejsze życzenia.
Niech nadchodzące święta będą dla Państwa
niezapomnianym czasem, spędzonym
bez pośpiechu, trosk i zmartwień.
Życzę, aby upłynęły w spokoju i radości,
wśród rodziny, przyjaciół
oraz wszystkich bliskich dla Państwa osób.
Wraz z nadchodzącym Nowym Rokiem
życzę dużo zdrowia i szczęścia.
Niech nie opuszcza Was pomyślność
i spełnią się te najskrytsze marzenia.

Prof. Stanisław Michałowski
Rektor UMCS

Zapraszam na uroczyste Spotkanie Noworoczne,
które odbędzie się 3 stycznia 2017 r. o godz. 14.00 w Sali Senatu UMCS.

Spis treści

WYDARZENIA

- 4 : Z życia Uczelni
- 13 : Na Wydziałach

KARTKA Z KALENDARZA

- 19 : 60 lat Zakładu Hydrologii
- 21 : 40-lecie Towarzystwa Polsko-Austriackiego w Lublinie
- 24 : Biblioteka Instytutu Psychologii UMCS – początki i rozwój. Wspomnienia
- 26 : Wspomnienie o mgr Teresie Ochab (1941–2016)

NAUKA I LUDZIE

- 27 : Henryk Sienkiewicz w Muzeum UMCS
- 28 : Benefis Stanisława Leszczyńskiego. 90 lat życia i 70 lat pracy artystycznej
- 30 : Artyści z Instytutu Sztuk Pięknych UMCS w Chinach
- 31 : Kształcenie dziennikarskie w Norwegii
- 32 : O artyście z Lubelszczyzny dopiero co odkrytym
- 33 : „Niepodległość jest kobietą” – debata w Salonie „Polityki”

- 34 : Przedstawiciel Instytutu Filologii Słowiańskiej UMCS na uroczystościach w LO w Jodłowej
- 35 : Wdzięczność ma na imię Amicis
- 36 : Dzielnica Uniwersytecka – historia i ciekawostki
- 39 : Bezpieczeństwo Europy – Bezpieczeństwo Polski
- 41 : Konferencja „Genom – Człowiek – Świat – Zagrożenia”
- 42 : Konferencja italianistyczna w Hiszpanii

SPRAWY STUDENCKIE

- 43 : Czy w Lublinie tworzymy dobrą przestrzeń?
- 44 : Chemia na Falkonie
- 44 : Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze SKN Prawników
- 45 : LL fashion art
- 46 : Astronomiczno-podróżnicze projekty podczas XIII Lubelskiego Festiwalu Nauki
- 47 : Warsztaty na Wydziale Chemii
- 48 : Rusycyści z UMCS odwiedzili Moskwę

W ŚWIECIE KSIĄŻEK

- 49 : Nowości Wydawnictwa UMCS
- 54 : W Teatrze Starym o listach Giedroycia i Ungera

Wydawca: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Adres redakcji: pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, p. 1305, 20-031 Lublin, tel. 81 537 54 19

e-mail: wiadomosci@umcs.lublin.pl
www.wiadomosci.umcs.pl

Redakcja: Aneta Adamska, Agnieszka Gałczyńska, Marcin Gołębiowski, Ewa Kawałko-Marczuk (redaktor naczelny), Marta Kostrzewa

Współpracownicy: Sara Filipiak, Monika Gabryś-Sławińska, Jolanta Jarzyńska, Jerzy Kasprzak, Eliza Komierzyńska, Konrad Koperwas, Władysław Kostko, Beata

Kozłowska, Urszula Lewartowicz, Piotr Majewski, Monika Mielko-Remiszewska, Przemysław Mroczek, Aneta Okuń, Monika Pańczyk, Sylwia Skotnicka, Krzysztof Trojnar

Okładka: Fot. Bartosz Proll

Druk: Standruk

Nakład: 630 egz.

Projekt graficzny i skład: Studio DTP Academicon, dtp@academicon.pl, <http://dtp.academicon.pl/>

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i korekty nadesłanych tekstów. Ma również prawo do wyboru tekstów do publikacji.

Z ŻYCIA

Kalendarium władz rektorskich

4.11

– rektor S. Michałowski wziął udział w otwarciu wystawy prac dyplomowych studentów Instytutu Sztuk Pięknych UMCS w Nałęczowskim Ośrodku Kultury. Podpisane zostało wówczas także porozumienie o współpracy pomiędzy naszą Uczelnią, reprezentowaną przez rektora S. Michałowskiego a Gminą Nałęczów, reprezentowaną przez burmistrza Andrzeja Ćwieka;

– prorektorzy U. Bobryk i R. Dobrowolski wzięli udział w spotkaniu integracyjno-powitalnym ze studentami I roku kierunku International Relations, zorganizowanym przez Zakład Stosunków Międzynarodowych;

– prorektor U. Bobryk uczestniczyła w wernisażu wystawy „400th Anniversary of the Peruvian Chronicle by Felipe Guaman Poma de Ayala” w Muzeum Lubelskim.

4-5.11

– w ACK UMCS „Chatka Żaka” odbył się XXX Ogólnopolski Festiwal Piosenki Studenckiej i Turystycznej „Bakcynalia”; w ceremonii otwarcia udział wzięła prorektor U. Bobryk, a w gali finałowej uczestniczył rektor S. Michałowski;

– prorektor A. Orłowska wzięła udział w posiedzeniu Uniwersyteckiej Komisji Kształcenia w Obrzycku.

6.11

– prorektor U. Bobryk wysłuchała koncertu zaduszkowego poświęconego pamięci prof. Beaty Dąbrowskiej,

który odbył się w kościele kapucynów na Poczekajce.

7.11

– rektor S. Michałowski, na zaproszenie prof. H. Skarżyńskiego, wziął udział w gali z okazji 20 lat Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu oraz 25 lat leczenia głuchoty w Polsce, która odbyła się w Filharmonii Narodowej w Warszawie;

– prorektor A. Orłowska uczestniczyła w posiedzeniu Rady Naukowej Centrum Europy Wschodniej UMCS.

8.11

– prorektor U. Bobryk wzięła udział w prezentacji książki *Single – życie w pojedynkę – stereotypy i samooceny* pod redakcją prof. Zofii Kawczyńskiej-Butrym, która odbyła się w Inkubatorze Medialno-Artystycznym.

10.11

– rektor S. Michałowski wziął udział w uroczystościach z okazji jubileuszu 65-lecia PZL Świdnik, które odbyły się w Miejskim Ośrodku Kultury w Świdniku;

– prorektorzy A. Orłowska i R. Dobrowolski spotkali się z dyrektorem XXIII LO im. Tajnego Nauczania w Lublinie – Moniką Wroną ws. perspektyw współpracy w zakresie kształcenia;

– prorektor A. Orłowska uczestniczyła w „Wieczorze Niepodległościowym” w TVP3 Lublin, w ramach którego zorganizowano wystawę dokumentującą przebieg renowacji zabytkowego samochodu Cadillac Marszałka Józefa Piłsudskiego, projekcję

filmu *Warszawskie adresy Marszałka* oraz koncert.

11.11

– rektor S. Michałowski i prorektor A. Orłowska reprezentowali UMCS podczas uroczystości z okazji Narodowego Święta Niepodległości 11 Listopada, które odbywały się w Archikatedrze Lubelskiej i na Placu Zamkowym.

13.11

– prorektor U. Bobryk wysłuchała koncertu *Gaude Mater Polonia. 1050-lecie chrztu Polski*, który odbył się w Studiu Muzycznym Polskiego Radia w Lublinie.

14.11

– na Wydziale Politologii odbyły się uroczystości pogrzebowe prof. Edwarda Olszewskiego, w których uczestniczyły władze rektorskie i dziekańskie Uczelni;

– prorektor A. Orłowska wzięła udział w polsko-niemieckiej debacie ekspertów pt. „Sposób na bezrobocie wśród młodych. Dualny system szkolnictwa wyższego w Europie”, która odbyła się w Ambasadzie Republiki Federalnej Niemiec w Warszawie.

16.11

– prorektor R. Dobrowolski wziął udział w zebraniu plenarnym Polskiego Komitetu Narodowego UNESCO-MAB w Warszawie.

17.11

– prorektor A. Orłowska wzięła udział w konferencji naukowej „Edukacja geograficzna wobec problemów współczesnego świata” na Wy-

UCZELNI

Opracowanie: Redakcja

dziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej;

– prorektor R. Dobrowolski uczestniczył w posiedzeniu plenarnym Komitetu Badań Czwartorzędu PAN w Warszawie. ●

18.11

– rektor S. Michałowski wziął udział w Zgromadzeniu Plenarnym Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich na SWPS Uniwersytecie Humanistycznospołecznym w Warszawie. ●

19.11

– prorektorzy A. Orłowski i A. Bereza wzięli udział w Galowym Koncercie Jubileuszowym, zorganizowanym w Filharmonii Narodowej w Warszawie z okazji 200-lecia Uniwersytetu Warszawskiego. ●

21.11

– prorektor A. Orłowska uczestniczyła w spotkaniu poświęconym pamięci prof. Michała Łesiowa, które odbyło się w siedzibie Lubelskiego Towarzystwa Naukowego. ●

22.11

– prorektorzy A. Orłowska i R. Dobrowolski wzięli udział w Forum Rektorów i Zarządzających Szkołami Wyższymi „EduFakty – Uczę Nowocześnie”, które odbyło się w Kazimierzu Dolnym. ●

23.11

– rektor S. Michałowski i prorektor A. Orłowska wzięli udział w otwarciu III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej „Genom – Człowiek – Świat – Zagrożenia”, która odbyła się na Politechnice Lubelskiej;

– rektor S. Michałowski wziął udział w inauguracyjnym posiedzeniu Kapituły Konkursu „Lubelski Orzeł Biznesu 2016”. ●

24.11

– rektor S. Michałowski wziął udział w otwarciu konferencji „Bezpieczeństwo Europy – Bezpieczeństwo Polski. Metamorfozy bezpieczeństwa i zagrożeń w XX i XXI wieku: nowa jakość polityczna, militarna, demograficzna, kulturowa”, zorganizowanej przez Zakład Myśli Politycznej, Zakład Systemów Politycznych oraz Ludowe Towarzystwo Naukowo-Kulturalne (Oddział w Lublinie);

– odbyło się posiedzenie Rady Fundacji UMCS, w którym udział wzięli rektor S. Michałowski i prorektor A. Bereza. ●

24–25.11

– prorektor A. Orłowska uczestniczyła w konferencji programowej Narodowego Kongresu Nauki „Rzecz humanistyki: co i jak zmieniać w naukach społecznych i humanistycznych w Polsce?” w Toruniu. ●

25.11

– prorektor A. Bereza uczestniczył w otwarciu wystawy zorganizowanej w holu Biblioteki Głównej UMCS z okazji 40-lecia Yacht Clubu UMCS, połączonym z nadaniem nazwy – Yacht Club im. Komandora Jerzego Szczyppy. ●

25–27.11

– prorektor R. Dobrowolski wziął udział w posiedzeniu Uniwersyteckiej Komisji Nauki na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. ●

26.11

– rektor S. Michałowski uczestniczył w konferencji „Życie i działalność Ignacego Daszyńskiego. Wartości, o które walczył”, zorganizowanej w Muzeum Niepodległości w Warszawie. ●

28.11

– rektor S. Michałowski i prorektor U. Bobryk wzięli udział w Benefisie Stanisława Leszczyńskiego, zorganizowanym z okazji 90-lecia jego urodzin i 70-lecia pracy artystycznej, który odbył się w Sali Operowej Centrum Spotkania Kultur;

– prorektor A. Orłowska wzięła udział w seminarium „Logika aktualnych zmian w akredytacji”, która odbyła się na UW. ●

29.11

– rektor S. Michałowski uczestniczył w spotkaniu Kolegium Środowiskowym Rektorów Uczelni Lubelskich;

– prorektor A. Orłowska wzięła udział w akcji nieodpłatnej wymiany książek w języku rosyjskim «Книговорот»;

– rektor S. Michałowski i prorektorzy U. Bobryk i A. Orłowska wzięli udział w premierowym pokazie filmu *Komik* w reż. Mateusza Chazana, wyprodukowanym przez TV UMCS i ACK UMCS „Chatka Żaka”. ●

30.11

– rektor S. Michałowski wziął udział w spotkaniu „Geoinformatyka dla administracji i biznesu. 3 lata geoinformatyki w UMCS” na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej. ●

UMCS członkiem Wschodniego Klastra Obróbki Metali

3 listopada nasz Uniwersytet został członkiem Wschodniego Klastra Obróbki Metali (www.wschodniklaster.pl). Przystąpienie UMCS dla Klastra jest kontynuacją i rozszerzeniem współpracy podjętej w 2014 r. Rozwijanie efektywnej kooperacji ma przyczynić się do praktycznego wykorzystania wiedzy i technologii wśród przedsiębiorstw zrzeszonych we Wschodnim Klastrze Obróbki Metali. W najbliższym czasie planowane jest podjęcie działań w kierunku po-

zyskania dotacji niezbędnych do realizacji przyszłych projektów badawczo-rozwojowych.

Koordinatorem Klastra jest lubelski Wojewódzki Klub Techniki i Racjonalizacji. Klaster zrzesza 115 przedsiębiorstw z branży metalowej działających w województwach: lubelskim, świętokrzyskim i podkarpackim. Pracownicy naukowcy zainteresowani współpracą proszeni są o kontakt z Centrum Transferu Wiedzy i Technologii UMCS.

Fot. Bartosz Profil

Współpraca UMCS i Zhejiang University of Technology

Nasz Uniwersytet gościł przedstawicieli Zhejiang University of Technology z Chin. 15 listopada rektor Stanisław Michałowski oraz rektor Cai Yuanqiang podpisali porozumienie o współpracy w celu promowania wymiany akademickiej i naukowej. W spotkaniu wzięła udział liczna delegacja chińska. Zhejiang University of Technology, oprócz rektora, reprezentowali: prorektor ds. międzynarodowych

Hong Tao, prorektor ds. naukowych Zheng Huajun, dziekan Wydziału Farmaceutycznego Su Weike oraz wykładowca Instytutu Sztuki Zhang Biyun. Ze strony UMCS udział w spotkaniu wzięli prorektor ds. studenckich Urszula Bobryk, prorektor ds. nauki i współpracy międzynarodowej Radosław Dobrowolski, prodziekan Wydziału Chemii Dorota Kołodyńska oraz Danylo Tkanko. Obecny był także dyrektor Europejskiej Akademii Edukacyjnej Andrzej Winniczuk.

Fot. Bartosz Profil

W ramach porozumienia przedstawiciele władz rektorskich obu stron zobowiązali się do zacieśnienia współpracy między uczelniami oraz rozszerzenia działań promocyjnych. Partnerstwo będzie polegało m.in. na wymianie pracowników naukowo-dydaktycznych, studentów oraz materiałów akademickich i publikacji naukowych. Strony będą wspólnie prowadzić projekty badawcze, organizować sympozja, konferen-

cje oraz podejmować inne działania zmierzające do rozwijania wymiany akademickiej i naukowej pomiędzy uniwersytetami.

Zhejiang University of Technology uważany jest za jedną z najlepszych uczelni przemysłowych w Chinach. Jest to drugi największy uniwersytet w Zhejiang – wschodniej prowincji Chin. Studiuje tam niemal 30 tys. studentów, w tym wielu obcokrajowców.

Fot. Bartosz Profil

Współpraca

Nasz Uniwersytet oficjalnie rozpoczął współpracę partnerską z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. 24 listopada rektor Stanisław Michałowski oraz prezes ZUS prof. Gertruda Uścińska podpisali umowę ramową, która zakłada wspólne działania na polu dydaktycznym, rozwojowym oraz naukowo-badawczym.

Instytucje zobowiązały się do realizacji projektów z zakresu ubezpieczeń społecznych i promowania swoich działań. W ramach umowy studenci i doktoranci UMCS będą mogli także odbywać staże i praktyki w ZUS oraz

Fot. Bartosz Prohl

otrzymają wsparcie merytoryczne przy pisaniu prac dyplomowych o tematyce ubezpieczeń społecznych. ZUS zobowiązał się do zachęcania swoich pracowników do podnoszenia kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach, studiach i studiach podyplomowych realizowanych przez Uniwersytet. W miarę potrzeb będą także organizowane wykłady oraz szkolenia dla pracowników Uczelni.

UMCS i ZUS

Podpisanie porozumienia wpisuje się w ogólnopolskie działania ZUS ukierunkowane na rozwój współpracy z uczelniami wyższymi.

Fot. Bartosz Prohl

Komunikat z obrad Senatu UMCS z 23 listopada

Obradom Senatu przewodniczył rektor Stanisław Michałowski. Przed przystąpieniem do realizacji porządku obrad Senat uczcił chwilą ciszy pamięć zmarłych: prof. Jerzego Szackiego (doktora *honoris causa* UMCS), prof. Edwarda Olszewskiego i mgr Teresy Ochab.

Obrady rozpoczęły się od przedstawienia przez rektora informacji nt. działalności Kolegium Rektorskiego od ostatniego posiedzenia Senatu. Dotyczyły one m.in.:

- inauguracji roku akademickiego 2016/2017, która odbyła się 23 października, oraz poprzedzającej ją akademickiej mszy świętej w Archikatedrze Lubelskiej (6 października);
- zbliżającego się jubileusza 150-lecia urodzin Patronki Uniwersytetu (rektor przedstawił sugestię, aby ponownie podjąć temat uznania pieśni *Maria Curie* za hymn UMCS);
- aktywności Uniwersytetu w przygotowaniu stanowiska ws. zmian w algorytmie finansowania uczel-

ni, które zostało przedstawione gremium KRUP i KRASP;

- działań podejmowanych na rzecz dalszego umiędzynarodowienia Uczelni (Na zaproszenie Ministerstwa Edukacji w październiku na Tajwanie przebywała delegacja UMCS. Bezpośrednim efektem wizyty było podpisanie dwóch porozumień o współpracy z Uniwersytetem Narodowym Sun Yat-sen oraz z Uniwersytetem Narodowym Chengchi. Ponadto, w listopadzie UMCS gościł przedstawicieli Zhejiang University of Technology z Chin, z którym również zostało podpisane porozumienie o współpracy);
- spotkań odbywających się na Wydziałach, które prowadzi prorektor Radosław Dobrowolski, mających na celu zaprezentowanie działań prowadzących do zwiększenia aktywności naukowej pracowników;
- dobiegających końca rozmów z kandydatami na prezesa spółki zarządzającej Ecotech-Complex;

- zakończonej modernizacji kładki dla pieszych biegnącej od Rektoratu do ACK UMCS „Chatka Żaka”;
- środków finansowanych na funkcjonowanie AZS UMCS, które zabezpieczyła Uczelnia w porozumieniu z Urzędem Miasta, Spółką Polski Cukier oraz z innymi sponsorami;
- gratulacji złożonych na ręce dr. hab. Zbigniewa Pastuszaka, prof. nadzw. za ocenę wyróżniającą dla kierunku finanse i rachunkowość, prowadzonego na Wydziale Ekonomicznym na I i II stopniu studiów, którą przyznało Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

W kolejnym punkcie porządku obrad Senatorowie przyjęli Uchwałę ws. nadania prof. Teresie Łoś-Nowak tytułu doktora *honoris causa* UMCS.

Podczas posiedzenia Senatorowie wybrali skład Konwentu UMCS na kadencję 2016–2020, w którym zasiadają: Czesław Byczek – prezes Termochem Sp. z o.o., dr hab. Przemysław Czarnek – wojewoda lubelski, Zbigniew Gagat – wiceprezes Zarządu Zakładów Azotowych Puławy, Agnieszka Gąsior-Mazur – prezes Lubelskiego Klubu Biznesu, prof. dr hab. Marian Harasimiuk z Zakładu Polityki

Przestrzennej i Planowania UMCS, Krzysztof Hetman – poseł do Parlamentu Europejskiego, Jan Jarmołowicz – prezes Zarządu MUSI Lublin Sp. z o.o., Dariusz Jodłowski – prezes Zarządu Pracodawców Lubelszczyzny „Lewiatan”, Zbigniew Kmicic – prezes Zarządu Pracodawców Ziemi Lubelskiej, Mieczysław Majewski – prezes Zarządu PZL Świdnik SA, Maciej Maniecki – prezes Rady Przedsiębiorczości Lubelszczyzny, dr Katarzyna Mieczkowska – dyrektor Muzeum Lubelskiego, dr inż. Cezary Możeński, prof. nadzw. – dyrektor Instytutu Nowych Syntez Chemicznych, dr Joanna Mucha – posłanka na Sejm RP, Wojciech Pietras – dyrektor I Oddziału Banku Zachodniego WBK w Lublinie, Paweł Prokop – prezes Zarządu Fundacji Inicjatyw Menedżerskich, Piotr Romańczuk – wiceprezes Zarządu Lubelli, Andrzej Rutkowski – dyrektor generalny Perły Browarów Lubelskich, Ilona Skibińska-Fabrowska – dyrektor NBP o. Lublin, Artur Soboń – poseł na Sejm RP, Sławomir Sosnowski – marszałek województwa lubelskiego, Jarosław Stawiarski – sekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki, Krzysztof Szłaga – prezes Zarządu Lubelskiego Węgla Bogdanka SA, Leszek Wertek – prezes Zarządu Fabryki Cukierków „Pszczółka”, Jan Wielgus – członek Zarządu Ursus SA, dr Krzysztof Żuk – prezydent Miasta Lublin.

W dalszej kolejności powołano Komisje Dyscyplinarne: dla Nauczycieli Akademickich, dla Doktorantów, Odwoławczą Komisję Dyscyplinarną dla Doktorantów, dla Studentów I instancji, Odwoławczą Komisję Dyscyplinarną dla Studentów.

Senat UMCS wyraził również pozytywną opinię ws. zatrudnienia mgr Anny Grzegorzczak na stanowisku dyrektora Centrum Transferu Wiedzy i Technologii.

W dalszej kolejności Senatorowie podjęli następujące uchwały: ws. wyrażenia opinii dot. przystąpienia przez Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej do realizacji zadania publicznego pn. „Organizacja i przeprowadzenie dwusemestralnych studiów podyplomowych dla nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych oraz nauczycieli i wychowawców Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych i Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii w celu doskonalenia kompetencji wychowawczych”; zmieniającą Uchwałę nr XXIII – 11.5 /13 Senatu UMCS z 27 listopada 2013 r. ws. Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia; zmieniającą Uchwałę nr XXIII-26.7/15 Senatu UMCS z 27 maja 2015 r. ws. uprawnień przysługujących laureatom i finalistom olimpiad stopnia centralnego oraz laureatom konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich, w tym organizowanych przez Uczelnię przy ubieganiu się o przyjęcie na I rok studiów pierwszego stopnia i jednolitych magisterskich na UMCS; ws. wyrażenia zgody na zbycie w trybie bezprzetargowym wieczystego użytkowania działek zlokalizowanych w Lublinie przy ul. Zana 9: nr ewid. 7/8 o powierzchni 0,0345 ha oraz nr ewid. 7/12 o powierzchni 0,1520 ha. Sprzedaż może nastąpić za cenę nie niższą niż wynikająca z aktualnego operatu szacunkowego; ws. wyboru biegłego rewidenta do oceny sprawozdania finansowego za rok 2016, którym została firma Doradca Zespół Doradców Finansowo-Księgowych Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie przy ul. Piłsudskiego 1A jako podmiot uprawniony do przeprowadzenia badania i oceny sprawozdania finansowego UMCS za rok obrotowy 2016. Następnie Senat wyraził pozytywną opinię ws. utworzenia Własnego Funduszu Stypendialnego.

W kolejnym punkcie rektor złożył gratulacje prof. Janowi Adamowskiemu z okazji otrzymania tytułu naukowego profesora, a gratulacje z okazji jubileuszu pracy zawodowej otrzymali: dr hab. Dorota Turcka, prof. nadzw., prof. dr hab. Barbara Boniecka, dr hab. Katarzyna Dudka, prof. nadzw., dr hab. Katarzyna Kopaczyńska-Pieczniak, prof. nadzw., dr hab. Andrzej Wrzyszczyk, prof. nadzw., dr hab. Henryk Mamarcz, prof. nadzw., prof. dr hab. Wiesław Krajka, prof. dr hab. Janusz Golec, dr hab. Paweł Szabelski, prof. nadzw., dr hab. Andrzej Korybski, prof. nadzw.

W punkcie dotyczącym interpelacji i wolnych wniosków prorektor Arkadiusz Bereza przedstawił odpowiedź na interpelację prof. dr hab. Andrzeja Kidyby dot. dostawy systemów informacji prawnej. Zgodnie z informacjami udzielonymi Senatowi:

1. Umowa z Wydawnictwem CH Beck Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, który oferuje SIP Legalis, nie była na szczeblu całej Uczelni zawarta, stąd nie może być przedłużona. UMCS korzysta z SIP LEX – Wydawnictwa Wolters Kluwer SA na podstawie umowy, która obowiązuje do 30 listopada 2016 r.
2. Wydział Prawa i Administracji z dniem 1 września br. zawarł umowę na dostawę wraz z licencją SIP Legalis Wydawnictwa CH Beck Sp. z o. o. Umowa została zawarta na uzasadniony wniosek dziekana Wydziału, w trybie § 6 ust. 4 Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej równowartości kwoty 30 000 euro lub zamówień, dla których nie stosuje się ustawy Prawo zamówień publicznych, tj. rektor UMCS zgodnie z wnioskiem odstąpił od przeprowadzenia procedury rozeznania cenowego zgodnie z Regulaminem

udzielania zamówień publicznych poniżej kwoty 30 000 euro. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby podobna umowa została zawarta z Wydawnictwem Wolters Kluwer SA oferującym SIP LEX, z uwagi na potrzeby nauczycieli akademickich i specyfikę nauczania studentów tego Wydziału.

3. Z uwagi na to, że umowa z Wydawnictwem Wolters Kluwer SA wygasa z dniem 30 listopada br. dopiero w tej chwili prowadzone są czynności zmierzające do zapewnienia całej Uczelni dostępu do systemu informacji prawniczej poprzez rozpoznanie cenowe. Żadna umowa w zakresie dostawy nowego systemu informacji prawnej dla całej Uczelni nie została więc jeszcze zawarta.

Wśród spraw bieżących omawianych podczas posiedzenia znalazły się:

- zaproszenia: na uroczystość wręczenia tytułu doktora *honoris causa* UMCS prof. Teresie Łoś-Nowak, która odbędzie się 14 grudnia o godz. 11.00 na Wydziale Polilogii; na uroczystą promocję doktorów i doktorów habilitowanych, która odbędzie się 15 grudnia o godz. 16.00 na Wydziale Prawa i Administracji; na Wigilię Akademicką, która odbędzie się 16 grudnia o godz. 15.00 w ACK UMCS „Chatka Żaka” oraz zaplanowany po niej koncert kolęd (godz. 16.00);
- informacje nt.: jubileuszu 40-lecia Yacht Clubu UMCS połączonego z nadaniem mu imienia Komandora Jerzego Szczypy, zakończonej procedury dotyczącej ubiegania się Uczelni o przyznanie Logo „HR Excellence in Research” (aplikacja została wysłana do Komisji Europejskiej, czekamy na decyzję).

Aneta Adamska
Rzecznik prasowy

Raport „Studenci zagraniczni w Polsce 2016”

Poniżej przedstawiamy informacje z raportu „Studenci zagraniczni w Polsce 2016” (opartego na danych za rok akademicki 2015/2016) Fundacji Edukacyjnej Perspektywy, przedstawiającego aktualne trendy w zakresie umiędzynarodowienia polskiego szkolnictwa wyższego.

Z analizy liczby studentów zagranicznych na polskich uczelniach w 2016 r. wynika, że UMCS plasuje się na 6. pozycji wśród szkół wyższych w całej Polsce, z łączną liczbą 1458 studentów zagranicznych (awans o jedno miejsce). Uczelnia zajmuje 1. miejsce wśród uczelni publicznych w kształceniu studentów z Ukrainy (rok akademicki 2015/2016 – 1265 osób, rok akademicki 2014/2015 – 954 osoby). W zestawieniu obejmującym „Studentów z Białorusi 2016” UMCS uplasował się na 11. miejscu z liczbą 121 studentów (pozycja analogiczna w stosunku do ubiegłorocznego zestawienia).

Nasz Uniwersytet, niezmiennie, zajmuje 1. miejsce wśród uczelni w województwie lubelskim z łączną liczbą 1458 studentów zagranicznych (ubiegły rok – 1131). Warto zauważyć, że samo województwo lubelskie jest trzecim co do wielkości ośrodkiem akademickim w Polsce, jeśli chodzi o liczbę cudzoziemców podejmujących tu kształcenie (6552 osoby).

Jeżeli chodzi o popularność kierunków wśród obcokrajowców, Uczelnia

zajęła kolejno: 4. miejsce w kategorii „kierunek filologia” (163 studentów), 6. miejsce w kategorii „kierunek dziennikarstwo i komunikacja społeczna” (91 studentów), 8. miejsce w kategorii „kierunek logistyka” (46 studentów), 9. miejsce w kategorii „stosunki międzynarodowe” (175 studentów), 10. miejsce w kategorii „finanse i rachunkowość” (40 studentów), 11. miejsce w kategorii „turystyka i rekreacja” (138 studentów), 12. miejsce w kategorii „ekonomia” (78 studentów), 15. miejsce w kategorii „informatyka” (59 studentów). Na uwagę zasługuje również kierunek zarządzanie, na którym naukę w ubiegłym roku akademickim podjęło 109 obcokrajowców.

Raport „Studenci zagraniczni w Polsce 2016” oparty jest na niepublikowanych danych GUS za rok akademicki 2015/2016, badaniu własnym Fundacji Edukacyjnej „Perspektywy”, a także na danych OECD, UNESCO i Eurostatu za rok 2015 oraz IIE za rok 2015. Jest to siódma edycja publikacji przygotowanej w ramach programu promocji polskich uczelni za granicą „Study in Poland”, prowadzonego wspólnie przez Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich i Fundację Edukacyjną „Perspektywy”.

Aneta Adamska
Rzecznik prasowy

NASZE SUKCESY

Wyniki konkursów NCN

14 listopada Narodowe Centrum Nauki ogłosiło wyniki konkursów OPUS 11, SONATA 11, PRELUDIUM 11 i POLONEZ 2. Pozytywne decyzje o finansowaniu otrzymało dziesięć projektów badawczych, które będą realizowane na sześciu Wydziałach naszej Uczelni.

Wydział Biologii i Biotechnologii:

- dr hab. Adrian Wiater: Interakcje pomiędzy symbiotycznymi bakteriami nicieni entomopatogenicznych i bakteriami tworzącymi naturalną florę jelitową larw żukowatych (*Scarabaeidae*) (OPUS 11);
- dr Jolanta Polak: Enzymatyczna synteza związków o aktywności antymikrobiologicznej i antyoksydacyjnej w dwuskładnikowych układach transformacyjnych (SONATA 11);

- mgr Magdalena Czemińska: Analiza właściwości biologicznych i fizyko-chemicznych egzopolimerów wytwarzanych przez szczep *Rhodococcus opacus* FCL106g (PRELUDIUM 11);

Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki:

- prof. dr hab. Jerzy Dudek: Nowe podejścia do teoretycznego wyznaczenia stabilności egzotycznych jąder atomowych z oszacowaniem niepewności modelowych (OPUS 11);
- dr hab. Ryszard Zdyb: Magnetyczny silicen – adsorpcja metali przejściowych na silicenie (OPUS 11); Wydział Humanistyczny;
- dr hab. Piotr Łuczkiwicz: Niedokończona historia. Ponad 100 lat odkryć w Malborku-Wielbarku (OPUS 11);

- dr Stephanie Weismann: The Smellscales of Lublin. An Olfactory Urban History of Interwar Poland (POLONEZ 2); Wydział Chemii;

- prof. dr hab. Emilian Julian Chibowski: Weryfikacja mechanizmów wpływu pola magnetycznego na wodę i wodne roztwory wybranych elektrolitów w aspekcie osadzania się węglańca w instalacjach grzewczych (OPUS 11); Wydział Prawa i Administracji;

- prof. dr hab. Leszek Leszczyński: Aksjologiczna dyskrecjonalność sędziowska. Między intencjami prawodawcy a autonomią sądownictwa (OPUS 11);

Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej:

- dr Piotr Bartmiński: Zastosowanie zobrazowań hiperspektralnych do parametryzacji sezonu wegetacyjnego w kontekście właściwości pokrywy glebowej (SONATA 11).

Prorektor U. Bobryk wyróżniona Medalem „Zasłużony dla Tolerancji”

Fot. Bartosz Profl

Prorektor Urszula Bobryk otrzymała Medal „Zasłużony dla Tolerancji” przyznawany przez Fundację Ekumeniczną „Tolerancja”. Została uhonorowana za „badania naukowo-artystyczne koncentrujące się wokół wykonawstwa muzyki współczesnej polskiej i zagranicznej, prowadzące do zbliżenia ludzi i narodów”. Uroczystość wręczenia medali, z udziałem ks. abp. Abla – ordynariusza Diecezji Lubelsko-Chełmskiej Kościoła Prawosławnego, prezyden-

Fot. Bartosz Profl

Fot. Bartosz Profl

ta Lublina Krzysztofa Żuka oraz prorektorów Aliny Orłowskiej i Arkadiusza Berezy, odbyła się 20 listopada w Katedrze Przemienienia Pańskiego w Lublinie.

Wyróżnienie dla dr. J. Kamockiego

8 października, podczas obchodów 730-lecia lokacji Sandomierza, odbyła się uroczystość nadania dr. Januszowi Kamockiemu honorowego obywatelstwa Sandomierza. Dr J. Kamocki – żołnierz Armii Krajowej, członek niepodległościowych organizacji konspiracyjnych¹, etnograf i podróżnik, członek honorowy Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, wybitny znawca historii i kultury krajów azjatyckich był starszym wykładowcą Katedry Archeologii UMCS. Prowadził wykłady – częściowo oparte o wyniki własnych badań – z etnografii społeczeństw pierwotnych i krajów pozaeuropejskich. Razem z dr. J. Kamockim honorowe obywatelstwo Sandomierza otrzymał prof. Andrzej Schinzel (światowej sławy matematyk, pracownik Instytutu Matematycznego PAN). Odznaczenia wręczał na Zamku Kazimierzowskim burmistrz Sandomierza Marek Bronkowski.

J.G.

¹ Por. *Odznaczenie dla Dra Janusza Kamockiego*, „Wiadomości Uniwersyteckie” 2016, nr 222, s. 6.

• Od lewej: dr J. Kamocki, prof. A. Schinzel i burmistrz M. Bronkowski

Profesor U. Bobryk jest prorektorem ds. studenckich oraz pełni funkcję kierownika Zakładu Chóralistyki na Wydziale Artystycznym. Wykształciła liczne grono dyrygentów, którzy odnoszą sukcesy artystyczne w kraju i za granicą. Uczestniczyła w festiwalach i konkursach na całym świecie, reprezentując na nich uniwersyteckie środowisko kulturalne. W 1985 r. objęła kierownictwo artystyczne Chóru Akademickiego UMCS, który prowadzi do chwili obecnej.

Podczas uroczystości medale otrzymali także: ks. prof. Wacław Antoni Hryniewicz OMI („za wierną postawę ekumeniczną i rozwój dialogu teologicznego, zwłaszcza między Kościołem rzymskokatolickim i Kościołem prawosławnym”) oraz Fundacja Dia-

log Narodów („za wszechstronne działania na rzecz Wspólnoty Narodów, jak i wspieranie idei spo-

czeństwa obywatelskiego na świecie, a zwłaszcza w państwach Europy Środkowej i Wschodniej”). ●

Fot. Bartosz Prohl

Fot. A. Duda

• Dr Marlena Duda i minister Jarosław Gowin

Dr M. Duda z nagrodą Prezesa Rady Ministrów

Dr Marlena Duda z Zakładu Metodologii Nauk Pedagogicznych Wydziału Pedagogiki i Psychologii otrzymała nagrodę Prezesa Rady Ministrów przyznaną wybitnym naukowcom za osiągnięcia uzyskane w 2015 r. Uroczystość odbyła się 24 listopada w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. W imieniu premier Beaty Szydło wyróżnienia wręczył minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin. Nagrodzony doktorat dr M. Dudy pt. „Poczucie jakości życia a prozdrowotny styl życia młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych z problemami zdrowotnymi”, napisany pod kierunkiem prof. Janusza Kirenki, jest jedną z niewielu prac dotyczących funkcjonowania psychospołecznego młodzieży chorej przewlekle w środowisku szkolnym i pozaszkolnym.

Film *Forsaken forest* autorstwa dr szt. Anny Beaty Barańskiej z Zakładu Grafiki Warsztatowej i Eksperymentalnej Instytutu Sztuk Pięknych zdobył Nagrodę „Niezależne Złote Kreski” dla najlepszego filmu niezależnego na Festiwalu Filmu Autorskiego OFAFA 2016 w Krakowie.

Nagroda dla dr A. Barańskiej na festiwalu OFAFA 2016

Finanse i rachunkowość z Certyfikatem Jakości Kształcenia

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po dokonaniu oceny programowej, przyznało ocenę wyróżniającą kierunkowi finanse i rachunkowość prowadzonemu na Wydziale Ekonomicznym UMCS na I i II stopniu studiów. Kierunek ten od lat cieszy się nieustannie zainteresowaniem kandydatów na studia. W roku akademickim 2016/2017 znalazł się w czołówce pod względem liczby osób przypadających na jedno miejsce – 5,04 osoby na miejsce. Wyróżniająca ocena jest uhonorowaniem doświadczeń i wieloletnich starań pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału Ekonomicznego.

Nagrodzony kierunek umożliwia studentom zdobycie dogłębnej wie-

dy nie tylko z zakresu finansów i rachunkowości, ale również funkcjonowania instytucji finansowych i banków, umiejętności analizy podstawowych zjawisk gospodarczych i sytuacji ekonomiczno-finansowych jednostek gospodarczych. Zajęcia przygotowują studentów do podjęcia pracy w instytucjach finansowych i niefinansowych (przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych, biurach rachunkowych, bankach i zakładach ubezpieczeń, instytucjach administracji publicznej i służbach finansowych różnych branż). W ramach kierunku można wybrać następujące specjalności: bankowość i rynki finansowe, finansowanie i opodatkowanie przedsiębiorstw, rachunkowość przedsiębiorstw i instytucji, specjalista bankowy – studia licencjackie oraz certyfikowany menedżer bankowy, audyt i rachunkowość zarządcza, doradca finansowy, podatki i finanse publiczne, menedżer finansowy, inwestycje kapitałowe – studia magisterskie.

Fot. Aneta Adamska

NA WYDZIAŁACH

Wydział Biologii i Biotechnologii

Habilitacje

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu 30 listopada podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia dr. Marcinowi Polakowi – zatrudnionemu na stanowisku adiunkta w Zakładzie Ochrony Przyrody. Dr M. Polak przedłożył w postępowaniu habilitacyjnym jako istotne osiągnięcie naukowe monotematyczny cykl sześciu publikacji pod wspólnym tytułem: *Ekologia asocjacji łąkowej pomiędzy jarzębatką Sylvia nisoria a gąsiorkiem Lanius collurio*. Uchwałę popierającą wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr. M. Polakowi przedłożyła Komisja Habilitacyjna w składzie: przewodniczący prof. dr hab. Jacek Siciński, recenzenci: prof. dr hab. Piotr Tryjanowski, prof. dr hab. Bernard Staniec, dr hab. Wiesław Walankiewicz, członkowie: prof. dr hab. Tomasz Wesołowski, prof. dr hab. Antoni Gawron oraz sekretarz dr hab. Ewa Pietrykowska-Tudruj.

Doktoraty

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu 30 listopada nadała stopień doktora nauk biologicznych w dyscyplinie biologia mgr Emilii Reszczyńskiej – absolwentce studiów doktoranckich z biologii na Wydziale Biologii i Biotechnologii. Temat: „Badanie oddziaływania białek wiążących barwniki karotenoidowe z błonami lipidowymi w układach modelowych”. Promotor: prof.

dr hab. Wiesław Gruszecki (Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Maciej Garstka (UW), dr hab. Anna Wiśniewska-Becker (UJ).

Wyjazdy

Dr hab. Marta Palusińska-Szys (Zakład Genetyki i Mikrobiologii) w dn. 12–15 listopada przebywała na konferencji „Mass Spectrometry and Proteomics Congress” w Londynie.

Dr hab. Anna Jarosz-Wilkoszka, prof. nadzw. (Zakład Biochemii) w dn. 14–18 listopada brała udział w Światowym Forum Medycyny „Medica 2016” w Düsseldorfie.

Seminaria

26 listopada odbyło się I Uczelniane Seminarium Naukowe Studentów Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS, zorganizowane przez Studenckie Koła Naukowe działające na Wydziale. Jego uczestnikami byli studenci oraz uczniowie liceów, którzy pragną rozwijać swoje umiejętności interpersonalne, zainteresowania oraz pasje w zakresie nauk przyrodniczych.

Wydział Chemii

Wyjazdy

Mgr Gökhan Demirci (Zakład Fizykochemii Powierzchni Ciała Stałego) w dn. 2–9 listopada uczestniczył w badaniach naukowych związanych z projektem TRIPOD, Cyprus University of Technology, Cypr.

Prof. dr hab. Stefan Sokołowski (Zakład Modelowania Procesów Fyzy-

kochemicznych) w dn. 12 listopada – 3 grudnia uczestniczył w spotkaniu naukowym z prof. Orestem Pizio w ramach współpracy naukowej z UNAM Mexico City, Meksyk.

Prof. dr hab. Emilian Chibowski, dr hab. Aleksandra Szczeń oraz mgr Yingdi Yan (Zakład Zjawisk Międzyfazowych) w dn. 14–17 listopada uczestniczyli w spotkaniu naukowym „Winter School” i Supervisory Board Meeting w ramach projektu Cowet, Universidad Complutense de Madrid, Hiszpania.

Wydział Ekonomiczny

Konferencje

W dn. 3–5 listopada prof. dr hab. Genowefa Sobczyk i dr Marcin Lipowski z Katedry Marketingu uczestniczyli w XI międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji „Marketing i logistyka w systemie zarządzania”, zorganizowanej przez Narodowy Uniwersytet „Lwowska Politechnika” we Lwowie. Prof. G. Sobczyk przewodniczyła obradom sekcji „Marketing w systemie zarządzania”. Wyjątkowo uroczysty charakter konferencji nadały obchodzone w 2016 r.: 200. rocznica działalności Politechniki Lwowskiej, 20. rocznica pierwszej konferencji (odbywanej w cyklu dwuletnim) oraz 40. rocznica pracy naukowej prof. Y. W. Krykavskyy'ego – głównego organizatora tych spotkań i kierownika Katedry Marketingu i Logistyki Politechniki Lwowskiej. O randze spotkania świadczy fakt uczestnictwa w obradach pierwszego wicepremiera – ministra rozwoju

ju gospodarczego i handlu Ukrainy – S. I. Kubiwa. ●

Wizyta konsula USA

17 listopada na Wydziale Ekonomicznym odbyło się spotkanie z konsulem USA Persią Walker, które zostało zorganizowane w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości i miało na celu przedstawienie studentom szczegółów związanych z wyjazdem do USA, proponowanych programów, wymagań stawianych przed kandydatami oraz omówienie możliwości otrzymania wiz. Spotkanie przyciągnęło duże grono zainteresowanych, którym zaprezentowano także ofertę wyjazdów zagranicznych w ramach programu Camp Leaders. Opiekunem przedsięwzięcia była dr hab. Teresa Bednarczyk, prof. nadzw. ●

Wydział Filozofii i Socjologii

Spotkania

8 listopada w Inkubatorze Medialno-Artystycznym ACK UMCS „Chatka Żaka” odbyła się prezentacja książki pod redakcją prof. dr hab. Zofii Kawczyńskiej-Butrym pt. *Single – życie w pojedynkę – stereotypy i samooceny*. Honorowy patronat nad spotkaniem objęła prof. dr hab. Urszula Bobryk – Prorektor ds. Studenckich. Prezentacji poszczególnej części książki dokonali autorzy publikacji, tegoroczeni absolwenci Wydziału, a uwieńczeniem wydarzenia był występ muzyczno-wokalny studentów z Wydziału Artystycznego. ●

W dn. 14–18 listopada na Wydziale Filozofii i Socjologii odbyły się wykłady prof. Olivera Hallicha z Uniwersytetu Duisburg-Essen, zorganizowane przez Zakład Historii Filozofii Nowożytnej. Prof. O. Hallich wygłosił pięć wykładów: „Robert Spaemann on Human Dignity and Personhood”, „Dieter Birnbacher’s Utilitarianism”, „Norbert Hoerster on Ethics and Interests”, „Problems

of Applied Ethics in Contemporary German Practical Philosophy”, „Peter Stemmer’s Contractual Moral Theory”. 18 listopada prof. O. Hallich wygłosił również odczyt pt. „Forgiveness as a philosophical problem” na posiedzeniu lubelskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Filozoficznego. ●

Dr Marcin Rządyczka z Zakładu Ontologii i Teorii Poznania uczestniczył w dn. 17–18 listopada w II Konferencji „Filozofia w informatyce”. Wygłosił referat pt. „Znaczenie bioinformatyki dla filozoficznych badań nad pojęciem informacji i kategorią kontekstowości przetwarzania informacji”. ●

Wydział Humanistyczny

Wyróżnienia

18 czerwca Walne Zgromadzenie Polskiej Akademii Umiejętności powołało na członka-korespondenta Wydziału Filologicznego PAU prof. dr hab. Ryszarda Tokarskiego z Instytutu Filologii Polskiej. Dyplom powołania wręczono na uroczystym posiedzeniu PAU 19 listopada w Krakowie. ●

Doktoraty

30 listopada odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Magdaleny Anny Kałuży. Temat: „Dyskurs demonologiczny w prozie rosyjskiej pierwszej połowy XIX wieku. W. Narejny, A. Pogorielski, O. Somow”. Promotor: prof. dr hab. Witold Kowalczyk (UMCS). Recenzenci: dr hab. Anna Kościółek, prof. nadzw. (UMK w Toruniu), dr hab. Alina Orłowska, prof. nadzw. (UMCS). ●

30 listopada odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Agnieszki Kolasy. Temat: „Mniejszości narodowe w powiecie Biała Podlaska w latach 1918–1939. Studium kształtowania świadomości narodowej i postaw społecznych”. Pro-

motor: prof. dr hab. Zbigniew Zaprowski (UMCS). Recenzenci: dr hab. Dariusz Magier (Państwowa Szkoła Wyższa w Białej Podlaskiej), dr hab. Emil Horoch, prof. nadzw. (UMCS). ●

Konferencje

W dn. 11–14 października w Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie odbyło się I Forum Ekspertyczne „Chiny – Europa Środkowa i Wschodnia”, zorganizowane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, poświęcone ochronie niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Udział w niej wzięło 17 państw. W sesji plenarnej w imieniu polskiej delegacji referat „Polskie doświadczenia w zakresie implementacji Konwencji UNESCO z 2003 r. w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego” wygłosił prof. dr hab. Jan Adamowski, przewodniczący Rady ds. niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Dr hab. Katarzyna Smyk (członek Rady) przedstawiła komunikat „Pobożność ludowa jako element niematerialnego dziedzictwa kulturowego”. ●

Prof. dr hab. Jerzy Kutnik wziął udział w sympozjum „The Emergence of the New” w John F. Kennedy Institute, Freie Universität-Berlin w dn. 28–29 października. Wygłosił referat pt. „Mark Rothko, Robert Motherwell and Ad Reinhardt and the Question of Poetry”. ●

W dn. 31 października – 3 listopada dr hab. Adam Głaz przebywał na University of Agder, Kristiansand w Norwegii, gdzie gościł go Department of Foreign Languages and Translation. Wygłosił tam wykład gościnny pt. „Struggling with Words. Antonia Lloyd-Jones translation of Ryszard Kapuściński’s *The Other*”, miał wkład w prowadzenie seminarium magisterskiego z amerykańskiej literatury imigracyjnej oraz uczestniczył w pracach grupy badawczej Translation and Intercultural Communication. Podjęto rozmowy na temat

ewentualnej przyszłej współpracy między Instytutem Anglistyki a tą grupą. Planowana jest także rewi-
zyta w semestrze letnim. ●

Dr hab. Elżbieta Flis-Czerniak (Instytut Filologii Polskiej) 17 listopada wzięła udział w ogólnopolskiej konferencji naukowej „Mity założycielskie w literaturze XIX wieku”, zorganizowanej przez Katedrę Historii Literatury, Komparatystyki i Antropologii Literackiej UO oraz Archiwum Państwowe w Opolu. Wygłosiła referat „»Naród się męką w życie rwie«. Konflikt Bolesława Śmiałego z biskupem Stanisławem jako mit fundacyjny w refleksji historiozoficznej Stanisława Wyspiańskiego”. ●

18 listopada prof. dr hab. Dariusz Chemperek (Instytut Filologii Polskiej) wziął udział w spotkaniu naukowym „Sława z *dowcipu sama wiecznie stoi...* Sympozjum dedykowane Pani Profesor Alinie Nowickiej-Jeżowej z okazji wręczenia Jej doktoratu *honoris causa* KUL”, na którym wygłosił referat „*Pokuta w kwartanie* Jana Andrzeja Morsztyna. Spowiedź kalwinisty?”. ●

W dn. 23–24 listopada dyrekcja i pracownicy Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa wzięli udział w spotkaniu „Kultura książki w humanistyce współczesnej. Konferencja naukowa z okazji Jubileuszu 60-lecia Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego”, zorganizowanym przez Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UW. Podczas Sesji Jubileuszowej w gmachu Oratorium Marianum UW prof. dr hab. Maria Juda, dyrektor IINiB UMCS złożyła na ręce prof. dr hab. Bożeny Koredczuk, dyrektor IINiB UW list gratulacyjny. W kolejnych sesjach referaty wygłosili: dr hab. Zbigniew Osiński, prof. nadzw. („Modele książek / prac naukowych w koncepcjach i praktyce cyfrowych humanistów”), dr hab. Anna Dymmel („Książka i jej rola w środowisku duchowieństwa lubelskiego w świetle księgozbió-

row prywatnych w pierwszej połowie XIX wieku. Propozycje badawcze”), dr Grażyna Piechota i mgr Lidia Jarska („Polubić rękopisy i starodruki – wirtualne życie dawnej książki w mediach społecznościowych”) oraz dr Anita Has-Tokarz („Bajty do zjedzenia – książki kucharskie dla dzieci w przestrzeni nowych mediów”). Prof. dr hab. Maria Juda przewodniczyła obradom sesji „Teoria i historia książki oraz prasy”. ●

28 listopada w Pracowni Archeologicznej Instytutu Archeologii i Etnologii PAN w Igołomi pod Krakowem odbyła się sesja dedykowana pamięci mgr Barbary Burchard (1930–2016) pt. „Południowo-wschodnia strefa kultury pucharów lejkowatych”, w której programie znalazły się wystąpienia pracowników Instytutu Archeologii: dr hab. Haliny Taras pt. „Naczynia miniaturowe w grupie południowo-wschodniej KPL. Uwagi na marginesie materiałów ceramicznych z Dubeczna, pow. włodawski (Polesie Lubelskie)” oraz dr hab. Marka Floraka pt. „Cmentarzyska megalityczne kultury pucharów lejkowatych na Wyżynie Sandomierskiej”. ●

27 listopada dr hab. Marek Florek (Instytut Archeologii), członek Rady Naukowej V Ogólnopolskiej Konferencji Historyków, Archeologów, Prawników i Politologów, zorganizowanej przez Urząd Miasta i Gminy w Opatowie, Opatowski Ośrodek Kultury, Powiatową i Miejsko-Gminną Bibliotekę Publiczną im. Stanisława Czernika w Opatowie oraz Wydział Prawa, Administracji i Zarządzania Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, uczestniczył w sesji z okazji jubileuszu 550-lecia urodzin kanclerza wielkiego koronnego Krzysztofa Szydłowieckiego z referatem pt. „Osadnictwo obcoetniczne w okolicach Opatowa we wcześniejszym średniowieczu”. ●

Goście

24 listopada w Instytucie Archeologii odbył się gościnny wykład dr. hab. Adama Cieślińskiego z Instytutu Ar-

cheologii UW pt. „System informacji geograficznej (GIS) w badaniach nad nekropolami kurhanowymi kultury wielbarskiej”. ●

29 listopada mgr Maruszka Meinard (Paris 13, Université Sorbonne Paris Cité, Francja) wygłosiła gościnny wykład pt. „Containers and imprints. Interjections as langue/parole mediators”, który był wspólną inicjatywą Instytutu Anglistyki (Zakład Językoznawstwa Kognitywnego) i Doctoral Studies in Literature and Linguistics w ramach programu „Humanities Fast Forward”. ●

Na zaproszenie Zakładu Literatury i Kultury Amerykańskiej Lublin odwiedził prof. Steven Saum, wykładowca American Studies na Santa Clara University oraz redaktor naczelny „Santa Clara Magazine”. Wygłosił wykład dla studentów i pracowników Instytutu Anglistyki pt. „Geography of Hell: California Place Names”. ●

Publikacje

Nakładem Wydawnictwa UMCS ukazała się książka pt. *Nominal Structure in Cognitive Grammar. The Lublin Lectures*, będąca zapisem serii wykładów wygłoszonych przez prof. Ronalda Langackera (University of California, San Diego) w Lublinie 13 i 14 maja 2014 r. ●

Dr Magdalena Grabias współorganizatorką IV Światowego Kongresu Draculi w Dublinie

W dn. 20–22 października w Uniwersytecie Trinity College w Dublinie (Irlandia) odbył się IV Światowy Kongres poświęcony badaniom zjawisk kulturowych powstałych wokół literackiej i historycznej postaci Draculi. Członkini komitetu organizacyjnego i naukowego kongresu dr Magdalena Grabias – filmoznawca, adiunkt w Instytucie Kulturoznawstwa wygłosiła referat na temat wizerunku kobiet-wampirzyc we współczesnym kinie. Kongres okazał się ogromnym sukcesem. Udało się zgromadzić spe-

cialistów i entuzjastów z najbardziej prestiżowych uczelni z najodleglejszych zakątków świata, m.in. z Kanady, Stanów Zjednoczonych, Brazylii, Emiratów Arabskich. W przeddzień konferencji wywiad z dr M. Grabias nt. współczesnego wizerunku wampira opublikował irlandzki dziennik „Irish Examiner”. Wygłoszone w ramach dublińskiego kongresu referaty zostaną opublikowane w tomie konferencyjnym wydanym w Wielkiej Brytanii.

Podczas kongresu powołana została nowa międzynarodowa organizacja naukowa „Children of the Night”, mająca na celu zrzeszenie naukowców zajmujących się zagadnieniami demonologii i postaci demonicznych w kulturze.

Rozpoczęły się też przygotowania do kolejnej konferencji, która odbędzie się w 2018 r. w Uniwersytecie w Braszowie (Rumunia).

Wydział
Matematyki,
Fizyki
i Informatyki

Doktoraty

7 listopada odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Macieja Ziemby pt. „Nierówności kowariancyjne i ich zastosowania”. Promotor: dr hab. Przemysław Matuła, prof. nadzw. (Instytut Matematyki). Recenzenci: prof. dr hab. inż. Jacek Wesołowski (Wydział Matematyki i Nauk Informatycznych Politechniki Warszawskiej) i dr hab. Andrzej Krajka, prof. nadzw. (Instytut Informatyki UMCS). Dr M. Ziemia ukończył Studia Doktoranckie Matematyki na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki UMCS i zatrudniony jest na stanowisku asystenta w Katedrze Matematyki na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Lubelskiej.

21 listopada odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Marcina Boryca pt. „Multidimensional singular stochastic control problems

on a finite time horizon”. Promotor: dr hab. Łukasz Kruk, prof. nadzw. (Instytut Matematyki UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Krzysztof Dębicki (Instytut Matematyczny Uniwersytetu Wrocławskiego) i prof. dr hab. Łukasz Stettner (Instytut Matematyczny PAN w Warszawie). Mgr M. Boryc ukończył Studia Doktoranckie Matematyki na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki UMCS.

Wydział
Nauk o Ziemi
i Gospodarki
Przestrzennej

Goście

3 listopada na Wydziale przebywali pracownicy Zakładu Chemii Środowiska Wydziału Chemii UJ – dr hab. Andrzej Adamski (kierownik Zakładu) oraz dr Paweł Miśkowiec. Program wizyty obejmował prezentację na otwartym spotkaniu problematyki badawczej podejmowanej w Zakładzie, prezentację wybranych laboratoriów analitycznych WNoZiGP oraz spotkanie z władzami WNoZiGP, na którym przedyskutowano możliwości współpracy w zakresie badań naukowych oraz wymiany studenckiej. Zarysowano pola potencjalnej współpracy związane przede wszystkim z prowadzonymi badaniami stanu środowiska. Jako szczególnie cenne uznano połączenie chemicznego i geograficznego spojrzenia na tę problematykę.

Konferencje

W dn. 17–18 listopada na Wydziale odbyła się konferencja naukowa „Edukacja geograficzna wobec problemów współczesnego świata”, współorganizowana przez Komisję Edukacji Geograficznej Polskiego Towarzystwa Geograficznego oraz Oddział Lubelski Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Spotkanie poświęcone było problematyce współczesnej geografii szkolnej w kontekście zmian zachodzących zarówno w samym systemie edukacyjnym, jak i w całej rzeczywistości społecznej, kulturowej i gospodarczej. Nadrzędnym celem

było poddanie pod dyskusję wartości edukacji geograficznej we współczesnym świecie. Komitet organizacyjny tworzyli pracownicy Zakładu Dydaktyki Geografii: dr Jolanta Rodoś, dr Joanna Szczęsna, dr Paweł Pytka, dr Paweł Wojtanowicz.

Wyjazdy

Dr hab. Wojciech Zgłobicki i dr Grzegorz Janicki przebywali w dn. 23–26 listopada na warsztatach w Instytucie Geografii Uniwersytetu Friedricha Schillera w Jenie (Niemcy). Celem wyjazdu była prezentacja stanu wiedzy nt. lokalnych powodzi oraz dyskusja nad możliwością przygotowania wspólnego projektu do programu Horyzont 2020 dot. problemu powodzi błyskawicznych w Europie Środkowej i Południowej. Zjawisko to jest do tej pory stosunkowo słabo rozpoznane, stwarza istotne zagrożenie, a jednocześnie zachodzi na tyle szybko, iż stworzenie systemu ostrzegania pozostaje dużym wyzwaniem. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele szkół wyższych, przedsiębiorstw oraz instytucji związanych z ochroną przeciwpowodziową z Niemiec, Słowacji, Polski (UMCS) i Grecji. Przedyskutowano główne założenia projektu, potencjalny skład konsorcjum badawczego, możliwości jego finansowania oraz harmonogram dalszych prac. Ustalono również termin i miejsce kolejnego spotkania roboczego, które zostanie zorganizowane wiosną 2017 r. w Lublinie.

Spotkania

30 listopada w ACK UMCS „Chatka Żaka” odbyło się spotkanie „Geoinformatyka dla administracji i biznesu”, mające na celu prezentację wiedzy i umiejętności absolwentów kierunku geoinformatyka na UMCS oraz zastosowań technologii geoinformatycznych w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego. Spotkanie, którego koordynatorem było Centrum Transferu Wiedzy i Technologii UMCS, skierowane było do przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorców.

Wydział Pedagogiki i Psychologii

Doktoraty

21 października odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Andrzeja Adama Kattenbacha pt. „Psychospołeczne uwarunkowania »drugiej kariery zawodowej« byłych pilotów wojskowych”. Promotor: prof. dr hab. Ryszard Bera. Recenzenci: prof. dr hab. Jerzy Kunikowski i prof. dr hab. Stefan Kwiatkowski. ●

Konferencje

W dn. 27–29 października w Budapeszcie odbyła się „7th World Conference on Learning, Teaching and Educational Leadership (WCLTA-2016)”. Udział w niej wzięło 282 uczestników z 36 krajów. Dr hab. Anita Rita Borkowska, prof. nadz. (Zakład Psychologii Klinicznej i Neuropsychologii) przedstawiła poster pt. „Support for students with spelling disorders in Poland, in students’ and parents’ perception” (współautor: Piotr J. Francuz, KUL). Zaprezentowane badania były finansowane z grantu „Komputerowy program opanowywania umiejętności ortograficznych dzieci i młodzieży” TANGO1/266832/NCBR/2015. Poster zdobył nagrodę za najlepszy plakat na konferencji. ●

15 listopada dr hab. Katarzyna Klimkowska wraz ze studentami III roku pracy socjalnej wzięła udział w międzynarodowym otwartym seminarium nt. przeciwdziałania patologiom w miejscu pracy dotyczącym młodych pracowników, zorganizowanym przez Lubelską Komendę OHP. Dyskusje dotyczyły m.in. molestowania, dyskryminacji i mobbingu. ●

21 listopada odbyło się posiedzenie Zespołu Pedagogiki Specjalnej Państwowej Akademii Nauk, w którym uczestniczyli: dr hab. Stanisława Byra (Zakład Metodologii Nauk Pedagogicznych) i dr hab. Zdzisław Kazanowski (Zakład Socjopedagogiki Specjalnej). ●

Goście

21 listopada na Wydziale Pedagogiki i Psychologii gościł prof. Mirosław Sobiecki z Uniwersytetu w Białymstoku z wykładem otwartym pt. „Kompetencje międzykulturowe w perspektywie pedagogicznej”. Treść wykładu skierowana do studentów, przyszłych pedagogów, traktowała o relacjach, kontekstach i wielowymiarowości tożsamości. Prof. M. Sobiecki zachęcał do refleksyjności jako sposobu na edukacyjne działania, podając liczne przykłady jej skuteczności. ●

Sukcesy

Kurs „Statystyka w psychologii”, w roku akademickim 2016/2017 prowadzony przez dr. Wojciecha Błaszczaka, uzyskał akredytację oraz certyfikację Predictive Solutions (dawniej SPSS Polska). Akredytowane zajęcia oferują słuchaczom wiedzę oraz praktyczne umiejętności w zakresie analiz ilościowych przydatnych na rynku pracy i w praktyce zawodowej. Aktywni studenci kursu, którzy uzyskali ocenę dobrą, otrzymują certyfikat SPSS Technology Junior Expert. Najlepsi uczestnicy akredytowanego kursu (wybrani przez prowadzącego) mogą przystąpić do egzaminu realizowanego przez Predictive Solutions i otrzymać certyfikat SPSS Technology Expert. ●

Wydział Politologii

Doktoraty

21 października odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Pawła Łubińskiego pt. „Współczesny ruch narodowy w Polsce”. Promotor: prof. dr hab. Sergiusz Wasiuta (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie). Recenzenci: dr hab. Jan Waskan, prof. nadzw. (UKW), dr hab. Adam Hołub, prof. nadzw. (WSPol). ●

4 listopada odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Karoliny Burno-Kaliszuk pt. „Blo-

gosfera ogólnopolskich tygodników opinii”. Promotor: prof. dr hab. Iwona Hofman (UMCS). Recenzenci: dr hab. Danuta Kępa-Figura (UMCS), dr hab. Małgorzata Molęda-Zdziech, prof. nadzw. (SGH). ●

4 listopada odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Ilony Dąbrowskiej pt. „Media społecznościowe w funkcjonowaniu organizacji pozarządowych w województwie lubelskim po 2004 roku”. Promotor: prof. dr hab. Iwona Hofman (UMCS). Recenzenci: dr hab. Ewa Nowak-Teter (UMCS), dr hab. Teresa Sasińska-Klas, prof. nadzw. (UJ). ●

Wizyta studyjna w Islandii

Prof. dr hab. Iwona Hofman i dr hab. Lidia Pokrzycka w dn. 6–12 listopada uczestniczyły w wizycie studyjnej w Islandii w ramach projektu FSS. W trakcie pobytu w Reykjaviku zapoznały się bliżej z pracą portalu Iceland News i aktywnie uczestniczyły w pracach redakcyjnych. Współpraca będzie kontynuowana, także w formie praktyk on-line m.in. dla studentów anglojęzycznych studiów podyplomowych public relations and media marketing UMCS.

Dodatkowo, prof. I. Hofman i dr hab. L. Pokrzycka odwiedziły Uniwersytet Islandzki, by przedstawić propozycje współpracy, także projektowej. Zapoznały się z formami promocji uczelni i poszczególnych jej wydziałów. Wy miernym efektem wizyty w Islandii będą umowy zawarte w ramach programu Erasmus+ oraz współpraca przy planowanych inicjatywach międzynarodowych (naukowych i dydaktycznych). ●

Stypendium naukowe w Słowackiej Akademii Nauk w Bratysławie

W dn. 1–31 października dr Łukasz Lewkowicz (Zakład Myśli Politycznej) odbył staż naukowy w Instytucie Nauk Politycznych Słowackiej Akademii Nauk w Bratysławie (tytuł projektu badawczego „Contem-

porary Polish-Slovak relations. Analysis of the decision-making process”), dofinansowany w ramach Narodowego Programu Stypendialnego Republiki Słowackiej.

Podczas pobytu przeprowadził konsultacje naukowe z ekspertami zajmującymi się problematyką współpracy polsko-słowackiej, m.in. dr. Jurajem Marušiakiem ze Słowackiej Akademii Nauk, Tomášem Strážayem z Centrum Badawczego Słowackiego Towarzystwa Polityki Zagranicznej, pozyskał szereg publikacji wydanych przez Instytut Nauk Politycznych SAV i SFPA oraz zrealizował kwerendę w Archiwum Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Europejskich Republiki Słowackiej. Przeprowadził rozmowy z Sekretarzem Ambasady Polski w Bratysławie Piotrem Samerkiem i Rzecznikiem Prasowym Klubu Polskiego na Słowacji Małgorzatą Wojcieszynską. Kwerendę uzupełnił materiałami pozyskanymi w Bibliotece Uniwersyteckiej, Bibliotece Akademickiej Uniwersytetu Komeńskiego oraz w bratysławskich księgarniach i antykwariatach.

Dr Ł. Lewkowicz uczestniczył również w następujących konferencjach i seminariach naukowych: „EURAXESS – informal networking meeting for international students, PhD students, researchers and university teachers” (SAIA, Bratislava 7.10); „Minský proces a perspektívy riešenia konfliktu vo východnej Ukrajine” (UK, Bratislava, 13.10); „Café Európa: Jeden svet: Vplyv Ruska vo svete) (Bratislava 14.10); „EU Eastern Policy in the Light of Slovak Presidency in the EU Council” (SFPA, Bratislava 24.10); „Dr. Vavro Šrobár – politik, publicista a národnosvetový pracovník” (SAV, Bratislava 26.10); „International Conference Development and Democracy – Sustainable World with No One Left Behind” (Pontis Foundation, Bratislava, 27.10).

Staż naukowy stanowił kontynuację badań prowadzonych w 2015 r. na Uniwersytecie Świętych Cyryla i Metodego w Trnawie.

Łukasz Lewkowicz

Olimpiada Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności

25 listopada zakończył się I etap Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności skierowanej do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Na szczeblu wojewódzkim organizatorem Olimpiady jest Wydział Politologii UMCS. 9 grudnia 48 uczniów, którzy zakwalifikowali się do II etapu Olimpiady, przystąpiło do pisania testu. Dziesięciu laureatów II etapu w marcu 2017 r. pojedzie do Warszawy, aby rywalizować na szczeblu ogólnokrajowym z reprezentantami innych województw. Głównymi nagrodami w Olimpiadzie są indeksy na wybrane uczelnie realizujące kierunki związane z bezpieczeństwem.

Różne

Prof. dr hab. Iwona Hofman została powołana do Kapituły „Ogólnopolskiego Konkursu Akademickiego im. Bpa Jana Chrapka na najlepszą pracę magisterską i najlepszą rozprawę doktorską inspirowane nauczaniem Jana Pawła II o roli mediów w promowaniu godności człowieka”, który jest organizowany przez Radę Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia”.

Wydział Prawa i Administracji

Doktoraty

10 listopada odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Anny Kotowskiej. Temat: „Wpływ Rady Europy na realizację prawa do wolności sumienia i wyznania osób pozbawionych wolności w państwach Europy Środkowej i Wschodniej”. Promotor: prof. dr hab. Jerzy Jaskiernia (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach). Recenzenci: prof. dr hab. Jacek Sobczak (Uniwersytet Humanistycznospołeczny w Warszawie), dr hab. Andrzej Bisztyga, prof. nadzw. (Uniwersytet Zielonogórski).

Konferencje

25 listopada na Wydziale Prawa i Administracji odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa pt. „Społeczne i etyczne dylematy prawa”, zorganizowana przez Zakład Socjologii Prawa i Koło Naukowe Socjologii Prawa. Wystąpienia dotyczyły zagadnień umocnienia pewności prawa i pomocy w wyborze ścieżki właściwego postępowania, a także etycznych i społecznych kwestii rozpatrywanych z perspektywy obowiązujących uregulowań prawnych.

Wydarzenia

17 listopada pracownicy Katedry Prawa Administracyjnego i Nauki o Administracji, przy udziale Studenckiego Koła Naukowego Prawników, przeprowadzili eliminacje wewnętrzne do III Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy o Prawie i Procedurze Administracyjnej. Tematyka konkursu obejmowała: ogólne prawo administracyjne, materialne prawo administracyjne, postępowanie administracyjne ogólne oraz zagadnienia postępowania sądowoadministracyjnego, a uczestnicy odpowiadali na 40 pytań. Etap finałowy odbędzie się 6 grudnia w Centrum Konferencyjnym UWM w Olsztynie w formie egzaminu piśmennego obejmującego 100 pytań zamkniętych. Konkurs jest adresowany do studentów prawa, administracji i bezpieczeństwa wewnętrznego. W drodze eliminacji uczelnianych zostało wyłonionych pięć osób z największą liczbą punktów, które zostały zakwalifikowane do etapu finałowego.

Wyróżnienia

Książka pracownika Katedry Teorii i Filozofii Prawa dr. hab. Wojciecha Dziedziaka pt. *O prawie słusnym (perspektywa systemu prawa stanowionego)* była nominowana do Nagrody im. Jana Długosza. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło 27 października podczas 20. Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie.

Zakład Hydrologii UMCS (do 1 września 2011 r. Zakład Hydrografii) został utworzony na podstawie Zarządzenia Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 października 1956 r. (nr U-I-2/55/56) ogłoszonego w Dz.U. MSW i CKK nr 14, poz. 54 z dnia 24.11.1956 w brzmieniu: „1. ust. V. W Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie tworzy się na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi przy Katedrze Geografii Fizycznej – Zakład Hydrografii. 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od 2 października 1956 roku”.

Archiwum Zakładu Hydrologii

• Pomiar przepływu Bystrzycy (okolice Lublina), 1958 r.

60 lat Zakładu Hydrologii

Twórcą Zakładu i pierwszym jego Kierownikiem – do 30 września 1987 r. – był prof. dr Tadeusz Wilgat. W kolejnym roku na Kuratora Zakładu powołano prof. dr. hab. Wojciecha Warakomskiego. Od 15 listopada 1988 r. Zakładem Hydrologii UMCS kieruje prof. dr hab. Zdzisław Michalczyk. Obecnie zatrudnionych w nim jest dziesięć osób.

Podstawą wniosku o utworzenie Zakładu Hydrografii były interesujące wyniki badań dotyczących zasobów wody i warunków ich występowania. Powstały opracowania podejmujące zagadnienia okresowości opadów na kuli ziemskiej, gęstości sieci rzecznej, warunków rozwoju

dolin i zagłębień bezodpływowych. Jeszcze pod koniec lat 40. ubiegłego wieku podjęte zostały pod kierunkiem dr. T. Wilgata prace terenowe zmierzające do zebrania szczegółowych informacji o jeziorach Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego, opublikowane w 1954 r.

W nowo utworzonym Zakładzie jako podstawowe zadanie badawcze wskazano zebranie materiałów dotyczących stosunków wodnych regionu lubelskiego. Sukcesy naukowe i duże zaangażowanie badawcze lubelskiego zespołu hydrograficznego stanowiły podstawę do powołania w marcu 1961 r. Katedry Hydrografii jako samodzielnej jednostki orga-

nizacyjnej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Była to pierwsza w Polsce katedra hydrografii powołana na uniwersytecie. W roku akademickim 1963/1964 uruchomiona została w ramach studiów geograficznych specjalizacja z hydrografii.

W początkowych latach działalności Zakładu rozpoczęto systematyczne badania Lubelszczyzny, w ramach których wykonywano pomiary: przepływów małych cieków, wydajności źródeł, stanów wód jezior i zagłębień bezodpływowych, wahań zwierciadła wód podziemnych oraz dokonywano kompleksowej oceny warunków występowania i krążenia wody, prowadzonej na podstawie kartowania hydrograficznego.

Obecnie działalność naukowo-badawcza Zakładu Hydrologii koncentruje się na problematyce dotyczącej oceny ilości i jakości wody oraz problematyce ochrony środowiska i zasobów wody. W okresie sześćdziesięciu lat badań terenowych zebrane zostały materiały dotyczące: warunków występowania i krążenia wód, dynamiki przepływu i struktury zasilania wodami rzek Lubelszczyzny, składowych bilansu wodnego obszaru międzyrzecza Wisły i Bugu, przyrodniczych uwarunko-

Archiwum Zakładu Hydrologii

• Wyprawa na badania terenowe do Grabowca, 1960 r.

Archiwum Zakładu Hydrologii

• Badania osadów jeziora Piaseczno, 2005 r.

wań jakości zasobów wodnych Lubelszczyzny, rozmieszczenia i reżimu wydajności źródeł oraz ich roli w odpływie rzeczonym, funkcjonowania i transformacji jezior oraz ich zlewni na Pojezierzu Łęczyńsko-Włodawskim, przyrodniczych uwarunkowań ochrony źródeł i obszarów hydrogenicznych, zasobów wodnych wybranych obszarów oraz ich wykorzystania i zagrożeń, gospodarki wodnej w miastach i terenach wiejskich Lubelszczyzny, własności fizycznych i chemicznych wód opadowych, powierzchniowych i pod-

ziemnych oraz ich przemian w obiegu przyrodniczym.

Wyniki badań prowadzonych przez pracowników Zakładu przedstawiono w 1350 publikacjach, w tym w kilkudziesięciu opracowaniach monograficznych oraz na mapach tematycznych. Opracowania, często o charakterze monografii hydrograficznych, obejmują zwykle małe zlewnie, jednostki administracyjne lub tereny wyróżniające się określonym typem gospodarki wodnej. Ważną grupę tematyczną stanowią opracowania metodyczne dotyczące badań oraz programowania i prognozowania zjawisk hydrologicznych w skali regionu i Polski. Część prac dokumentuje wyniki badań hydrograficznych prowadzonych w Chile, Mongolii i na Spitsbergenie.

Zakład wyposażony jest w wysokiej klasy sprzęt wykorzystywany do badań ilościowych i jakościowych wód: opadowych, spływających po powierzchni terenu, glebowych, podziemnych, rzecznych, jeziornych, zbiornikowych, a także ścieków. Pracownicy Zakładu od wielu lat uczestniczą w interdyscyplinarnych zespołach badawczych, których zadaniem jest powiązanie prac o charakterze teoretycznym i poznawczym z po-

trebami praktyki. Uzyskiwali fundusze na realizację kilkunastu grantów KBN i MNiSW oraz z prac zleczanych przez jednostki zewnętrzne. W ostatnich latach w obszarach silnej antropopresji, na terenie Lublina oraz na Pojezierzu Łęczyńsko-Włodawskim, zorganizowano stacjonarne obserwacje stanów wody w rzekach i jeziorach. Corocznymi pomiarami wydajności źródeł objęto również 70 wypytów wód podziemnych rozmieszczonych na obszarze Wyżyny Lubelskiej i Rostocza.

Pracownicy Zakładu Hydrologii prowadzą zajęcia z około 40 przedmiotów (wykłady, seminaria, konwersatoria, laboratoria i ćwiczenia) na kierunkach: geografia, turystyka i rekreacja oraz geoinformatyka i gospodarka przestrzenna. Są organizatorami praktyk i ćwiczeń terenowych, w tym wymiany studentów z Uniwersytetem w Ołomuńcu (Czechy), oraz biorą udział w ćwiczeniach terenowych organizowanych przez inne Zakłady. Wspólnie z Zakładem Meteorologii i Klimatologii prowadzona jest na pierwszym stopniu studiów geograficznych specjalność praktyczna hydrometeorologia, a na drugim stopniu kształcenia specjalność klimatologia i gospodarka

Archiwum Zakładu Hydrologii

• Uroczystość odnowienia doktoratu prof. Tadeusza Wilgata, marzec 1999 r.

wodna, które znajdują uznanie i są chętnie wybierane przez studentów.

W Zakładzie Hydrologii w latach 1956–2016 wypromowano 460 magistrów ze specjalizacją z „hydrografii – hydrologii”, wykonano dziewięć prac habilitacyjnych, 14 rozpraw doktorskich, a opracowania sześciu doktorantów są na różnym etapie zaawansowania. Zakres badań wykonywanych w Zakładzie Hydrologii UMCS cechuje duża rozległość tematyczna, indywidualne podejmowanie problemów oraz interesujące poszukiwania i rozwiązania metodyczne. Około 90% prac wykonanych zostało na podstawie samodzielnych badań terenowych. Opracowania terenowe dotyczyły głównie stosunków wodnych w zlewniach, których stan i zmiany analizowano, stosując metodę kartowania hydrograficznego. Ponadto wykonanych zostało 90 prac magisterskich na kierunku ochrona środowiska oraz 18 z turystyki zdrowotnej na kierunku turystyka i rekreacja.

Archiwum Zakładu Hydrologii

• Pracownicy Zakładu Hydrologii, październik 2014 r.

Badania naukowe prowadzone w Zakładzie Hydrologii doprowadziły do dobrego rozpoznania stosunków wodnych międzyrzecza Wisły i Bugu oraz terenów przyległych. Było to możliwe również dzięki dobrej współpracy z urzędami administracji państwowej i terenowej, Roztoczańskim i Poleskim Parkiem

Narodowym oraz MPWiK w Lublinie. Efekty badań są udostępniane urzędom i podmiotom gospodarczym w celu ich wykorzystania dla potrzeb dobrego planowania i eksploatacji zasobów środowiska służących rozwojowi regionu i kraju.

Zdzisław Michalczyk

40-lecie Towarzystwa Polsko-Austriackiego w Lublinie

27 października 2016 r. w Akademickim Centrum Kultury UMCS „Chatka Żaka” miały miejsce uroczystości jubileuszowe 40-lecia lubelskiego oddziału Towarzystwa Polsko-Austriackiego.

TP-A w Lublinie jest najdłuższym działającym oddziałem Towarzystwa Polsko-Austriackiego i jedynym usytuowanym w uniwersytecie. Powstało we wrześniu 1976 r., wówczas jeszcze jako Koło. Swoją działalność zainaugurowało 29 września 1976 r. odczytem dr. Theodora Kanitzera, przewodniczącego Towarzystwa Austriacko-

• Elżbieta Muciek

Fot. Aleksander Obszewski

-Polskiego, który odbył się w sali Senatu UMCS. Spotkaniu przewodniczył rektor UMCS prof. dr hab. Wiesław Skrzydło, jeden ze współzałożycieli Koła. W skład pierwszego zarządu weszli: doc. dr hab. Władysław Kucharski i doc. dr Kazimierz Sand (wiceprezesi), mgr Marek Zdrojewski (sekretarz), dr Jan Miziński (skarbnik) oraz ks. dr Bolesław Bartkowiak i mgr inż. Jan Hadrawa. Członkami założycielami byli ponadto: doc. dr Albin Kopruckowniak, dr Jan Lewandowski, Stanisław Błaziak, Jerzy Drabiszewski, Adolf Gil, Stanisław Leszczyński, Alojzy L. Gzella, Franciszek Malinowski, Stanisław Gnaciuk i dr Andrzej Wąsek. Członkami zbiorowymi były uczelnie i zakłady lubelskie.

• Zebranie założycielskie TP-A w Lublinie 29.09.1976 r.

Fot. Andrzej Polakowski

Dobry klimat dla działalności Koła stworzyły kontakty Lublina z Austrią, a zwłaszcza wyjazdy na stypendia naukowe, konferencje i sympozja naukowców lubelskich uczelni, jakie miały miejsce od początku lat 70., wymiana kulturalna i koncerty – w tym Zespołu Tańca Ludowego UMCS, Zespołu Tańca Ludowego „Gracja”, chórów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i chóru „Echo”. Powstanie w 1975 r. Polonijnego Centrum Kulturalno-Oświatowego UMCS i Towarzystwa Łączności z Polonią Zagraniczną „Polonia”, którego dyrektorem został dr Władysław Kucharski, w istotny sposób zwiększyło zainteresowanie kwestiami polonijnymi w Austrii. Ukazały się publikacje poświęcone Związkowi Polaków w Austrii „Strzecha” i Polonii w Austrii. W Lublinie gościli osobistości austriackiego życia naukowego, politycznego i kulturalnego. W 1976 r. odbyło się sympozjum prawnicze polsko-austriackie, pierw-

sze z cyklu podobnych spotkań, jakie odbyły się w kolejnych latach w Wiedniu (1977 r.) i w Łąncucie (1978 r.). Miały także miejsce wizyty: dr. Theodora Kanitzera i dr. Bruno Kopnika z TP-A, profesorów Uniwersytetu w Innsbrucku: Norberta Wimmera i Hansa Klecatsky'ego, pisarza Oskara Jana Tauschinskiego, dr Edith Rosenstrauch, chóru katedralnego z Salzburga pod dyrekcją Antona Dawidowicza.

Znaczącym wydarzeniem było zorganizowanie w styczniu 1978 r. „Dni Lublina” oraz lubelskiego Balu Polskiego w Wiedniu. O randze tych imprez świadczy fakt, że patronat nad nimi objęli kanclerz Austrii dr Bruno Kreisky i burmistrz Wiednia Leopold Gratz, a ze strony polskiej minister spraw zagranicznych Emil Wojtasik. „Dniom Lublina” towarzyszyła sesja popularnonaukowa poświęcona Polonii oraz współpracy polsko-austriackiej. Obradom przewodniczyli prezes „Strzechy” prof. Jacek Łukaszyk

i rektor UMCS prof. Wiesław Skrzydło. Z koncertem wystąpił Zespół Tańca Ludowego UMCS pod kierunkiem Stanisława Leszczyńskiego. Gości z Polski przyjął w swojej siedzibie w Hofburgu prezydent Republiki Austrii dr Rudolf Kirchschräger.

Lata 80. w dziejach TP-A, oprócz działalności referatowej i odczytowej, zapisały się zorganizowaniem uroczystych obchodów go-lecia Związku Polaków w Austrii „Strzecha”. Jednak najważniejszym wydarzeniem tej dekady było nadanie tytułu doktora *honoris causa* UMCS prezydentowi Republiki Austrii dr. Rudolfowi Kirchschrägerowi. Promotorem doktoratu był prof. Grzegorz L. Seidler, a laudację wygłosił prof. Władysław Kucharski. W 1989 r. wybrano nowy zarząd Koła. Prezesem został dr Janusz Golec.

W latach 90., oprócz działalności odczytowej, udziału w seminariach i konferencjach naukowych, TP-A zorganizowało cykl wykładów

oraz uruchomiło kursy nauki języka niemieckiego. Wybrano nowy zarząd, w skład którego weszli: prof. Władysław Kucharski (prezes), ks. prof. Leon Dyczewski i red. Franciszek Malinowski – wiceprezisi. Szefem koła absolwentów uczelni austriackich został ks. prof. Edward Walewander. Odbyło się sympozjum naukowe pt. „Polonia i przyjaciele Polski w Austrii” oraz uroczystości stulecia Związku Polaków w Austrii „Strzecha” w Wiedniu i w Lublinie. W 1997 r. miało miejsce ważne wydarzenie w dziejach lubelskiego oddziału – konferencja naukowa w Wiedniu pt. „Polacy w austriackim parlamencie – w 130. rocznicę Koła Polskiego”. Jej inicjatorem i głównym organizatorem był prezes prof. Władysław Kucharski. Obrady odbywały się w parlamencie austriackim oraz w Stacji Naukowej PAN w Wiedniu. Pokłosiem konferencji była publikacja naukowa pod tym samym tytułem co konferencja wydana w Wiedniu i Lublinie. W 1998 r. miało miejsce spotkanie z wiedeńskim pisarzem prof. Adamem Zielińskim. W 1999 r. na Wydziale Politologii odbyła się dyskusja panelowa poświęcona stosunkom polsko-austriackim w XIX i XX w. oraz 40-letniej działalności Towarzystwa Polsko-Austriackiego. Uczestniczyli w niej profesorowie lu-

• Fragment wystawy jubileuszowej

Fot. Aleksander Obzewski

belskich uniwersytetów, reprezentanci władz Lublina oraz Zarządu Głównego TP-A.

Od 2006 r. w skład zarządu lubelskiego oddziału TP-A wchodzi: dr Elżbieta Muciek (prezes), dr Stanisław Błaziak (wiceprezes), dr Ewa Godlewska (sekretarz), dr Dorota Litwin-Lewandowska (skarbnik). Odczyty, wykłady, udział w konferencjach, seminariach i sympozjach, podczas których członkowie TP-A w Lublinie propagują problematykę polsko-austriacką, to główna forma naszej działalności. Swego rodzaju kłamrą spinającą była zorganizowana na

Wydziale Politologii UMCS w 2015 r. konferencja naukowa pt. „Historyczne, polityczne i kulturalne związki Polski i Austrii” oraz publikacja będąca jej pokłosiem.

Uroczystości jubileuszowe w 2016 r. odbyły się pod honorowym patronatem: Ambasadora Austrii dr. Thomasa M. Buchsbauma, Rektora UMCS prof. dr. hab. Stanisława Michałowskiego, Marszałka Województwa Lubelskiego Sławomira Sosnowskiego i Prezydenta Lublina dr. Krzysztofa Żuka. Zgromadziły ponad 100 uczestników, którzy wzięli udział w części oficjalnej, koncertach i wystawie. W części oficjalnej wystąpili: dr Elżbieta Muciek, minister Christian Autengruber – zastępca Ambasadora RP Austrii, konsul honorowy Austrii w Lublinie Piotr Majchrzak, wiceprezydent Lublina Artur Szymczyk, wójt gminy Puławy Krzysztof Brzeziński, prodziekan Wydziału Politologii dr. hab. Wojciech Ziętara, prezes Zarządu Głównego TP-A prof. dr. Zbigniew Tomkowski. Na wystawie zostały zaprezentowane materiały ze zbiorów prof. W. Kucharskiego, red. F. Malinowskiego i archiwum Oddziału. Oprawę muzyczną zapewniła Orkiestra Szkoły Muzycznej I i II st. im. T. Szeligowskiego pod dyrekcją Iwony Borcuch oraz Zespół Tańca Ludowego UMCS pod kierunkiem Lecha Leszczyńskiego.

Elżbieta Muciek

• Uroczystości jubileuszowe

Fot. Aleksander Obzewski

Fot. Sara Filipiak

• Elżbieta Krankowska

W roku 2008 ówczesna Dyrektorka Instytutu Psychologii UMCS, dr hab. Grażyna Kwiatkowska, prof. nadzw. zwróciła się z prośbą do dr. Bogusława Kasperka, Dyrektora Biblioteki Głównej UMCS o pomoc w utworzeniu Biblioteki Instytutu Psychologii. Kiedy bowiem odeszło Alliance Française, zwalniając pomieszczenia na parterze budynku przy placu Litewskim, prof. Grażyna Kwiatkowska postanowiła właśnie tu utworzyć specjalistyczną bibliotekę dla pracowników i studentów Instytutu. Zgodę na jej powstanie podpisał ówczesny Dziekan Wydziału Pedagogiki i Psychologii – dr hab. Zdzisław Bartkiewicz, prof. nadzw.

Biblioteka Instytutu Psychologii UMCS – początki i rozwój Wspomnienia

Psychologia to nauka, która wyodrębniła się z filozofii i współpracuje z różnymi dziedzinami wiedzy, takimi jak: medycyna, pedagogika, ekonomia, prawo, socjologia, medioznawstwo, bibliotekoznawstwo (kontakt z czytelnikiem), a także z różnymi dziedzinami sztuki oraz sportem. W związku z tym, do utworzenia biblioteki zaproponowano osobę po studiach psychologicznych, znającą zagadnienia biblioteczne. Byłam w tym czasie jedynym magistrem psychologii z Podyplomowym Studium Bibliote-

koznaństwa i wieloletnim doświadczeniem bibliotekarskim (stopień kustosa bibliotecznego) zatrudnionym na UMCS (początkowo w Bibliotece Głównej, a potem w oddziale Bibliotek Zakładowych). Propozycję więc skierowano do właśnie mnie. Warto dodać, że przydatna okazała się też moja znajomość kilku języków obcych, gdyż księgozbiór zawiera pozycje wydawane w różnych krajach. Musiałam też wykazać się umiejętnościami organizacyjnymi.

Pomysł wydał mi się bardzo ciekawy, dawał bowiem szansę na powrót

do mojego pierwotnie wyuczonego zawodu i połączenia go z aktualnie wykonywaną pracą, co stwarzało szansę pełnienia funkcji bibliotekarza dziedzinowego, zajmującego się określoną gałęzią wiedzy. 7 lipca 2008 r. Rada Biblioteczna UMCS zaakceptowała wniosek Dyrektora Instytutu Psychologii UMCS prof. Grażyny Kwiatkowskiej dotyczący utworzenia biblioteki w Instytucie Psychologii UMCS przy placu Litewskim 5. 10 lipca 2008 r. przystąpiłam do pracy. Trwał remont, a Bibliotekę trzeba było stworzyć od podstaw. Opierałam się na swoim ponaddwudziestoletnim doświadczeniu w zawodzie bibliotekarza. Czasem kontaktowałam się z koleżankami prowadzącymi inne biblioteki zakładowe, z którymi wymieniałyśmy swoje uwagi.

Dr hab. Cezary Domański, prof. nadzw. (obecny Dyrektor Instytutu Psychologii) sporządził listę książek i czasopism niezbędnych w procesie dydaktycznym. Z tej listy przekazano nam z Instytutu Pedagogiki 240 książek i siedem tytułów cza-

sopism. Otrzymywaliśmy też dary, m.in. od pracowników naukowych Instytutu Psychologii oraz Wydawnictwa UMCS, dzięki uprzejmości jego ówczesnego Dyrektora mgr. Andrzeja Peciaka.

W październiku 2008 r. Biblioteka została otwarta dla czytelników. Niestety wielu książek, np. całego księgozbioru podręcznego z zakresu psychologii, z czytelni Biblioteki Wydziałowej nie udało się przenieść. Sporządziłam spis pozyskanych książek i udostępniałam je na podstawie tego wykazu. Wkrótce księgozbiór zaczęłam wprowadzać do katalogu komputerowego, a stary księgozbiór psychologiczny Biblioteki Instytutu Pedagogiki przekazała nam wraz z kartkami do katalogu papierowego. 24 listopada 2008 r. wyszło zarządzenie nr 56/2008 Rektora UMCS prof. dr. hab. Andrzeja Dąbrowskiego ws. utworzenia Biblioteki Instytutu Psychologii, na mocy którego z dniem 1 grudnia 2008 r. w strukturze Uczelni powstała biblioteka specjalistyczna pod nazwą Biblioteka Instytutu Psychologii. I tak nasze przedsięwzięcie stało się faktem. Na początku roku akademickiego 2009/2010 otrzymaliśmy jeszcze księgozbiór z Biblioteki Wydziałowej, która została przekształcona w Bibliotekę Instytutu Pedagogiki. Księgozbiór ten, oznaczony symbolem I, składa się z książek wydanych w XIX i XX w., od 1802 do 1971 r. Są tu więc książki starsze nawet niż zabytkowy budynek, w którym się znajdujemy. Takie pozycje najlepiej byłoby zdigitalizować, w celu ich zabezpieczenia.

W pracach nad zgromadzonym księgozbiorem pomagali nam studenci bibliotekoznawstwa i informacji naukowej UMCS, w ramach praktyk studenckich. Aby zwiększyć dostęp do książek, egzemplarze, których nie było u nas, wypożyczałam i zanosłam do Oddziału Reprografii Biblioteki Głównej UMCS, gdzie były one skanowane i wprowadzane do biblioteki cyfrowej. Sporządza-

łam także ich kserokopie. Późniejszy Dziekan Wydziału Pedagogiki i Psychologii, prof. dr hab. Ryszard Bera akceptował zakupy nowych książek, podkreślając, że zakupy te będą finansowane priorytetowo.

W roku 2016 studenci UMCS wypełniali ankiety, w których mieli za zadanie napisać, co im się nie podoba w bibliotece, co chcieliby zmienić. Okazało się, że potrzebny jest m.in. dłuższy czas jej otwarcia. Niestety, w jednoosobowej obsadzie nie byłoby takiej możliwości. W związku z tym, pracę w naszej bibliotece podjęła magister bibliotekoznawstwa Małgorzata Grzanka, kustosz biblioteczny, wieloletni kierownik biblioteki Instytutu Socjologii UMCS, która zajęła się m.in. retrokonwersją starożytnego księgozbioru.

Budynek przy placu Litewskim 5, w którym aktualnie znajduje się Instytut Psychologii UMCS, został wzniesiony w latach 1859–1862. Mieścił się tu Wydział Skarbowy oraz Administracja rządu Gubernialnego Lubelskiego¹. Trzy pomieszczenia Biblioteki Instytutu Psychologii znajdują się na parterze tego zabytkowego budynku. Jest to wypożyczalnia, czytelnia i magazyn bieżących książek z wydzielonym niewielkim zapleczem. Oddzielne, czwarte pomieszczenie zajmuje magazyn starych książek. Czytelnia posiada cztery komputery. Sala jest mała, kameralna, w związku z tym czytelnicy korzystają również z obszernego, prostokątnego holu przed biblioteką, gdzie znajdują się stoły i krzesła oraz istnieje możliwość głośnej pracy grupowej.

Biblioteka gromadzi książki specjalistyczne z zakresu psychologii i niektórych nauk pokrewnych. Kupowane są one zgodnie z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez naukowców i czytelników, posiadamy więc niejednokrotnie pozycje, których nie ma w żadnej innej bibliotece UMCS, a zdarzyło się, że nawet w kraju. Oprócz tego zbieramy książki będące wyrazem zainteresowań pozanaukowych pracowników Wydziału

Fot. Elżbieta Krankowska

oraz innych osób związanych z pedagogiką i psychologią (np. poezje, powieści).

Obecnie biblioteka liczy 7048 woluminów książek i 531 woluminów czasopism (jako wolumin liczymy wszystkie numery czasopisma, które wychodzą w danym okresie, zgodnie z częstotliwością ukazywania się pisma). Wiele darów nie jest jeszcze opracowanych i skatalogowanych. Są także zbiory specjalne, jak np. płyty CD czasami dołączane do książek, ale udostępniane osobno. Oprócz tego posiadamy depozyt Biblioteki Głównej UMCS zawierający książki dewizowe, a także wykupione dwie bazy danych: PsycARTICLES i PsycTESTS. Pierwsza z nich zawiera artykuły pełnotekstowe z ponad 40 czasopism publikowanych przez American Psychological Association oraz pewną liczbę czasopism innych wydawców. Druga baza jest zbiorem testów, ankiet i innych narzędzi niezbędnych do przeprowadzania badań z zakresu psychologii oraz nauk pokrewnych.

W tym roku upływa 30 lat mojej pracy w zawodzie bibliotekarza-psychologa. Jakiś czas temu zapragnęłam tworzyć własne książki. W ten sposób powstały trzy tomiki wierszy oraz utwory rozproszone w almanachach, w tym proza — opowiadanie i bajka. Dołączyłam więc do grona psychologów, pedagogów i innych osób piszących wiersze, a także interesujących się sztuką, muzyką, literaturą.

Elżbieta Krankowska

1 Jerzy Żywicki, *UMCS w obiektach zabytkowych. Budowa gmachu Rządu Gubernialnego Lubelskiego*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska” Sectio L, 2008, vol. VI, s. 23–59.

Dnia 18 listopada 2016 r. na Cmentarzu przy ul. Lipowej w Lublinie pożegnaliśmy naszą drogą koleżankę śp. Teresę Ochab. Jaka była Teresa? Jaki Jej obraz zostanie nam w pamięci?

Wspomnienie o mgr Teresie Ochab (1941–2016)

Była osobą pełną pogody ducha, pozytywnie nastawioną do świata, dla wszystkich serdeczną i życzliwą, powszechnie lubianą. Miała rzadki dar zjednywania sobie ludzi, była bezkonfliktowa, umiała słuchać i starała się zrozumieć racje innych. Wyróżniała się ogromną kulturą osobistą, nienagannymi manierami, subtelną elegancją oraz skromnością.

Podziwialiśmy Teresę z kilku powodów. Jako dzielną matkę, która potrafiła wychować trójkę wspaniałych dzieci, traktując je jak równoprawnych partnerów w dialogu. Jako znakomitego nauczyciela i tłumacza tekstów z różnych dziedzin. Do tłumaczenia podchodziła niezwykle profesjonalnie, każde zdanie było przemyślane, dopracowane w szczegółach, wszelkie problemy konsultowała z fachowcami z danej dziedziny. Mówiła, że wielką zawodową satysfakcję przyniosły jej prace translatorskie nad serialem naukowym dla lubelskiego oddziału TVP w latach 60. XX w.

Podziwialiśmy jej umiejętności organizacyjne. Zabiegana, zapracowana, z tyłoma obowiązkami domowymi i zawodowymi potrafiła również znaleźć czas na swoje zainteresowania: czytanie, teatr, film czy koncert oraz na podróże, które tak bardzo lubiła.

Teresa miała piękne życie, piękny życiorys człowieka spełnionego. Urodziła się 7 września 1941 r. w Skarżysku-Kamiennej (województwo świętokrzyskie). Tam ukończyła Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza, a następnie studiowała anglistykę na Wydziale Humanistycznym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Po studiach pracowała jako nauczyciel języka angielskiego w szkol-

• Teresa Ochab

nictwie średnim, początkowo w jej rodzinnym mieście, później w Lublinie. Od 1971 r. związała się zawodowo z Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej i rozpoczęła pracę w Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych na stanowisku lektora języka angielskiego. W 1981 r. została powołana na stanowisko starszego wykładowcy. Pracowała w SPNJO do roku 2006, tzn. do czasu przejścia na emeryturę. W wielu opiniach pracodawców o mgr Teresie Ochab niezmiennie powtarzały się trzy słowa, które opisywały jej cechy charakteru: sumiennosc, dokładność, odpowiedzialność.

Od roku 1983 przez dziesięć lat Teresa z pasją uczyła języka polskiego studentów amerykańskich w ramach wymiany naukowej z Lock Haven University. Współpracowała z Międzynarodową Organizacją Kultury Ludowej (IOV) z siedzibą w Wiedniu, afiliowaną przy UMCS. W roku 1993 podjęła współpracę ze Szkołą

Letnią dla Cudzoziemców organizowaną przez Studium Języka i Kultury Polskiej UMCS. W ostatnich latach prowadziła lektorat języka angielskiego dla seniorów Lubelskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Teresa była oddaną i lojalną koleżanką i przyjaciółką. Zawsze można było liczyć na Jej pomoc i wsparcie. Kiedy powstał pomysł wydania publikacji na 70-lecie Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych UMCS, jako pierwsza zgłosiła chęć współpracy, mimo już wtedy bardzo złego stanu zdrowia. Widzieliśmy, z jakim trudem przychodziła na spotkania, ale do końca uczestniczyła w pracach redakcyjnych. Miała pełno pomysłów i Jej wkład w ostateczny kształt projektu był ogromny. Dopiero dzisiaj zdajemy sobie sprawę z tego, że każde spotkanie z Nią w tamtym czasie było darem od losu. Darem od losu jest też jej tekst zamieszczony w tejże publikacji. Kto Jej nie znał bliżej, może się wiele o Niej z niego dowiedzieć. Przede wszystkim tego, jak różnorodne było Jej życie zawodowe, jak była ciekawa świata i ludzi, jak wrażliwą i pełną wewnętrznego ciepła była osobą. Generalnie Teresa należała do tego typu ludzi, którzy w życiu dają z siebie wiele innym, niczego w zamian nie oczekując. Kochała bliźnich, nigdy nikogo nie krytykowała, uważała, że błądzenie jest rzeczą ludzką.

Teresa, przeżyłaś swoje życie pięknie i wierzymy, że teraz cieszysz się zasłużoną nagrodą za wszystkie Twoje uczynki, za Twoją dobroć, życzliwość dla ludzi, za godność, z jaką znosiłaś cierpienie. Dziękujemy Ci, że byłaś z nami. Pozostaniesz na zawsze w naszych sercach i pamięci.

Danuta Dzieńkowska
Janusz Maliszewski

Henryk Sienkiewicz w Muzeum UMCS

Fot. Bartosz Profil

25 listopada 2016 r. w sali Muzeum UMCS odbyło się otwarcie wystawy „Postaci historyczne w powieściach Henryka Sienkiewicza. Wizjoner przeszłości”.

Ekspozycja wpisuje się w całoroczne obchody Roku Sienkiewicza. W całej Polsce w 2016 r. odbywały się różnego rodzaju imprezy organizowane przez instytucje kultury. Największy zasięg i rangę miało „Narodowe Czytanie *Quo vadis Sienkiewicza*”, w które zaangażowali się m.in. wybitni polscy aktorzy. Sienkiewicza czytała też para prezydencka. W Lublinie Wojewódzka Biblioteka im. H. Łopacińskiego przygotowała sceny teatralne dialogów z *Quo vadis*, za które Sienkiewicz został laureatem literackiej Nagrody Nobla w 1905 r. W cykl imprez kulturalnych promujących twórczość pisarza włączyła się na zamknięcie Roku Sienkiewicza również Muzeum UMCS.

Cel, jaki postawili sobie organizatorzy tej ekspozycji, to przybliżenie publiczności wizji przeszłości, którą kierował się Henryk Sienkiewicz, pisząc swoje powieści historyczne. Bardzo często koloryzował, opisując postaci i wydarzenia, ale podyktowane to było zapotrzebowaniem społeczeństwa, które oczekiwało opisów

chwały polskiego oręcza. Jednocześnie pisał, „że ojczyznę należy miłować nade wszystko i myśleć o jej szczęściu. Pierwszym obowiązkiem prawdziwego patrioty jest czuwać nad tym, by idea jego Ojczyzny nie tylko stała się w przeciwieństwie do szczęścia ludzkości, lecz by stała się jedną z jego podstaw. Innymi słowy, hasłem wszystkich patriotów powinno być: przez Ojczyznę do ludzkości, nie zaś: dla Ojczyzny przeciw ludzkości” [fragm. przemówienia w trakcie uroczystości odbierania Nagrody Nobla].

Powieści historyczne przyniosły Henrykowi Sienkiewiczowi wielką sławę wśród czytelników oraz wielkie poważanie ze strony współczesnych mu twórców literatury. Józef Bohdan Zaleski mówił, że „Sienkiewiczowi zawdzięcza dużo błogich godzin. Rozkoszował duszę, ślepiąc nad jego powieścią”. A tak o Sienkiewiczu pisał Stanisław Krzemiński: „Wyobraźnia Sienkiewicza jest wyjątkowym darem zmieniającym pomysłów w żywe istoty i żywe wypadki, stanowią też wielką zagadkę natury, ta-

jemnicę artysty...”. Dla Elizy Orzeszkowej „Sienkiewicz był tym, który zdolność twórczą przyniósł z sobą na świat w postaci nie iskierki, nie szkiełka błyszczącego, lecz płomienia i diamentu pierwszej wielkości”. Bolesław Prus tak pisał o jego twórczości: „A jest tych wrażeń takie mnóstwo, że wydaje się, że on nie pisze, ale gra pełnymi akordami, całą orkiestrą, albo że maluje wszelkimi barwami tęczy”. Prof. Lech Ludorowski, wielki badacz twórczości Sienkiewicza pisał z kolei: „Nazwano go więc – zresztą arcysłusznie – wizjonerem. Podobnie – jak Matejkę – wizjonerem narodowych dziejów, apostołem dawnej Polski. Natchnionym prorokiem obdarzonym wyjątkowym darem wskrzeszania przeszłości. Ów wizjoner wspaniałością i glorią Ojczyzny zafascynował pokolenia Polaków, dla jej świetnej potęgi i heroicznej wielkości obudził podziw i »uczucia niemal religijne”.

Spośród licznych postaci pojawiających się w powieściach organizatorzy wystawy skupili się wyłącznie na postaciach autentycznych. W miarę możliwości poszukiwano odpowiedniej ikonografii charakteryzującej poszczególnych bohaterów. Wystawa zawiera również liczne fragmenty powieści historycznych dotyczące wybranych postaci.

Organizatorzy ekspozycji mają nadzieję, że zachęci ona odwiedzających Muzeum UMCS do ponownego sięgnięcia po historyczne powieści Henryka Sienkiewicza.

Wystawa czynna będzie do 5 stycznia 2017 r. Wstęp, jak zwykle w Muzeum UMCS, wolny. Serdecznie zapraszamy.

Jerzy Kasprzak

Fot. Bartosz Profil

Benefis Stanisława Leszczyńskiego 90 lat życia i 70 lat pracy artystycznej

Fot. Bartosz Prohl

• Życzenia od serca dla Jubilata od wnuka Stanisława

„Połączyła nas miłość do folkloru...”

28 listopada 2016 r., godzina 17.30. Do uroczystości pozostało jeszcze 30 minut, a przed głównym wejściem Centrum Spotkania Kultur w Lublinie gwaro i tłoczno. Tłum niezwykle podekscytowanych ludzi z niecierpliwością próbuje dostać się do Sali Operowej. Wśród nich znane osobistości z Lublina, Polski i ze świata. Uroczystość bowiem nie byle jaka! Brakuje tylko tej jednej, najważniejszej w tym dniu osoby – Jubilata, Mistrza Stanisława Leszczyńskiego. Ale oto i on – jak zawsze elegancki, podkreślający wąsa, wyprostowany, niemal tanecznym krokiem pojawia się wśród publiczności. Bo właśnie dzisiaj obchodzi, jakże zacny, jubileusz 70-lecia pracy artystycznej i 90-lecia urodzin!

Rozlegające się oklaski zwiastują początek koncertu. Gasną światła, a na scenie pojawia się pierwszy wykonawca: Orkiestra Wojskowa. Przy jej akompaniamentie grupa seniorów, prezentując bogatą paletę strojów ludowych, tańczy poloneza *Pożegnanie Ojczyzny* M. K. Ogińskiego. W tak podniosłej atmosferze bohater wieczoru zostaje zaproszony na scenę. Brawom nie ma końca! Gratulacje, kwiaty, podziękowania... Oprócz tych, składanych przez przedstawicieli Wojewody Lubelskiego, Marszałka Województwa Lubelskiego, Prezydenta Miasta Lublin i Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, pod których patronatem odbywa się Benefis, dłoń Jubilata ściskają Przedstawiciel Rady Miasta oraz gospodarz

– Dyrektor Centrum Spotkań Kultur. Pełnym wzruszenia głosem Stanisław Leszczyński wita wszystkich zgromadzonych, dziękując za tak liczne przybycie. Mamy okazję wysłuchać i jego przemówienia, przenosząc się do czasów, kiedy niemal każdy koncert rozpoczynany był przez Szeffa prezentującego historię Zespołu Tańca Ludowego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie...

...powstał w 1953 r. Jemu Stanisław Leszczyński poświęcił niemal całe swoje życie. Jako dyrektor, kierownik artystyczny i główny choreograf opracował dla Zespołu ponad 20 godzin repertuaru, dzięki któremu wraz z Zespołem rozstawił na całym świecie polską kulturę i sztukę ludową. Przez lata działalności ZTL odbył 310 wojaży zagranicznych do 56 krajów na 5 kontynentach.

W zdecydowanej ich większości nad tancerzami, solistami i kapelą czuwał Szeff... Dbał nie tylko o wysoki poziom artystyczny, ale i o dobrą atmosferę wśród członków zespołowej rodziny.

Kolejny punkt programu – ukochane przez Jubilata (autora wielu publikacji na ich temat) – tańce lubelskie. Na scenie zamieniło się od kolorowych spódnic, błyszczących gorsetów, kwiecistych krajek i słomkowych kapeluszy. Grupie reprezentacyjnej Zespołu towarzyszą licznie przybyli oldboye. Ci zaprezentują się później i w tańcach sądeckich, kujawiaku z oberkiem, a także mazurze historycznym z okresu Księstwa Warszawskiego. Kapela seniorów i tym razem nas nie zawiodła, przygotowując specjalnie ułożone na tę okazję słowa piosenki do znanej ludowej melodii. Bawiąc publiczność, śpiewają, jak to w Liśniku Dużym na świat kiedyś przyszedł ten, co poświęcił się ludowej kulturze i przez go lat jej nie zostawił!

Uptywają kolejne minuty w cudownej atmosferze. Oprócz tancerzy i muzyków UMCS scenę opanowują artyści lubelskiej i ogólnopolskiej estrady. Wśród gości oklaskujemy Krzysztofa i Wojciecha Cugowskich we wspaniałej akustycznej wersji *Martwego mora* i *Mojemu miastu*. Okazuje się, że młodszy z rodziny również zasilal nigdy szereg leszczyniaków. W świat muzyki poważnej przenoszą nas artyści scen lubelskich: Mariola Zagojska,

Fot. Bartosz Prohl

• Jubilat z Marszałkiem Województwa Lubelskiego S. Sosnowskim, Prorektorem U. Bobryk i Rektorem S. Michałowskim

Jakub Gąska, Patrycjusz Sokołowski oraz akompaniujące im Agnieszka Schulz-Brzyska i Natalia Nikitina.

Podczas oczekiwania na występ niespodziankę przychodzi czas na wspomnienia. W tle sceny pojawia się prezentacja ze zdjęciami z najpiękniejszych wojaży zagranicznych, a wśród nich fotografie z papieżem Polakiem Janem Pawłem II. Stanisław Leszczyński z przejściem opowiada o każdym spotkaniu z Ojcem Świętym. O tym, jak jako pierwszy zespół z Polski na specjalne życzenie papieża nie tylko dla niego zaśpiewali, ale również przed nim zatańczyli. O wizycie w Castel Gandolfo, Iper w Belgii, w Watykanie i Kijowie, podczas wizyty Jana Pawła II na Ukrainie. Niejeden z obecnych na

można odczytać z twarzy zasłuchanego Dziadka, na pytanie prowadzących koncert, Jadwigi Pływacz i Bogdana Smolika: „I jak, Panie Stanisławie, podoba się?”, ten zabawnie odpowiada: „No, trochę to jest inne...”. Sala wybuchła śmiechem!

Dla podtrzymania zabawnego nastroju Stanisław Leszczyński został przedstawiony jako autor wielu słynnych (w gronie byłych i obecnych członków Zespołu) złotych myśli i anegdot. Któż z nas nie słyszał o tym, że „Połączyła nas miłość do folkloru”, że „jeśli przeszkadza nam Zespół w studiowaniu, to mamy rzucić... studia...”, że „Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej działa przy Zespole Tańca Ludowego” (ta ostatnia, już nie

rzy witają go jego wychowankowie z ZTL. Brawom nie ma końca!

Po ponadtrzygodzinnej uczcie duchowej, pełnej niezapomnianych wrażeń, przychodzi czas na podsumowanie, podziękowania i kolejne gratulacje. Pięknie dziękują Dyrektorowi wszyscy, którzy swoją obecnością na scenie uświetnili tę wspaniałą uroczystość. Wielki tort, świeczki i huczne „wivat”, które pewnie słyszeć było i poza murami budynku. Głos zabiera Mistrz. Mimo iż to jego święto, nie zapomina o swoich najbliższych. Dziękuję żonie, synowi Lechowi Leszczyńskiemu, synowej Beacie Leszczyńskiej za to, że mógł przekazać w godne ręce dzieło swego życia – Zespół Tańca Ludowego UMCS, wiedząc, że będzie wciąż rozkwitać i cieszyć kolejne pokolenia.

Dostojny Jubilate, panie Stanisławie, kochany Szeffie!

W imieniu wszystkich (tak chyba mogę powiedzieć) byłych i obecnych członków Zespołu, mieszkańców Lublina, różnych stron Polski, a nawet świata, dziękujemy Ci za lata nam poświęcone. Za to, że pokazałeś nam prawdziwe piękno polskiej kultury, za to, że dzięki Tobie mogliśmy pokazywać ją w różnych zakątkach świata. Dziękujemy za wspaniałe lata naszej młodości, za przyjaciół, w wielu przypadkach żony i mężów, których poznaliśmy, zasilając szeregi tancerzy, muzyków i solistów Zespołu! Żyj nam 150 lat albo i dłużej!!!

Benefis Stanisława Leszczyńskiego zrealizowano przy pomocy finansowej Miasta Lublin. Jego przygotowanie wymagało wielkiego nakładu pracy, dziesiątek wykonanych telefonów, setek przeprowadzonych rozmów, napisanych wniosków i podań,

Fot. Bartosz Prohl

• Krakowiak w wykonaniu Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze” im. T. Sygietyńskiego

widowni seniorów na te wspomnienia ukradkiem ocierał łzy wzruszenia.

Z atmosfery zadumy wyprowadzają nas kolejni wykonawcy. Padają słowa podziękowań za przekazywaną przez życie naukę, za rozmiotanie w kulturze i sztuce ludowej. Tak swój występ rozpoczynają Stanisław i Jan Leszczyńscy – wnukowie Jubilata. Z Kapelą Nową prezentują nieco inne brzmienie, trochę uwspółcześnione, pięknych melodii ludowych. Prezentowany repertuar zespołu Neoklez (którego założycielem jest starszy wnuk Stanisław) jest dowodem na to, jak wielki wpływ na życie, zainteresowania i pasję młodych Leszczyńskich miał Senior rodziny. I choć wyraz wielkiej dumy

autorstwa szanownego Jubilata, dosadnie podkreśla jego znaczenie i zasługi dla miasta, regionu i Uczelni).

Dzięki inicjatywie Stanisława Leszczyńskiego pozyskana została i przekazana Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego karetka pogotowia marki Mercedes, łóżka szpitalne, powstała polsko-holenderska Fundacja „Pod Wspólnym Dachem”, która niesie pomoc ludziom niepełnosprawnym, wybudowane zostały trzy Domy Opieki Społecznej w Kazimierzówce...

W dali rozbrzmiewają pierwsze nuty krakowiaka, a na scenę wkraczają członkowie Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze”. To kolejna niespodzianka dla Mistrza, zwłaszcza, że wśród tance-

Fot. Bartosz Prohl

• Życzenia od W. Cugowskiego, byłego członka ZTL UMCS

litrów wylanego potu. Z tego miejsca podziękowania należą się też jego organizatorom – pracownikom Zespołu Tańca Ludowego UMCS: dyrektorowi, kierownikowi artystycznemu i choreografowi Lechowi Leszczyńskiemu, który był pomysłodawcą, scenarzystą i reżyserem tej jubileuszowej niespodzianki dla Seniora Stanisława; Beacie Leszczyńskiej, Jolancie Kulickiej, Dominice Lesiuk i Krzysztofowi Wołodko, bez zaangażowania których nie moglibyśmy wspólnie świętować tak pięknego jubileuszu. Im również należą się wyrazy największego uznania.

Anna Zajac

• Jubilat z ukochanym Zespołem

Fot. Bartosz Proń

Fot. G. Mazurek

• Podczas otwarcia wystawy. Na pierwszym planie mgr Lech Mazurek

Artyści z Instytutu Sztuk Pięknych UMCS w Chinach

Po wernisażu miała miejsce konferencja oraz prelekcje w Guilin Normal College Concert Hall. Wizytę zakończono podpisaniem listu intencyjnego inicjującego współpracę między Wydziałem Artystycznym UMCS a Guilin Normal College.

*Lech Mazurek
Piotr Majewski*

W dniach 14–18 października 2016 r. w Guilin Huaqiao Arts Museum w Guilin w Chinach odbył się pierwszy pokaz wystawy „Type + Text”, zorganizowanej przez pracowników Wydziału Artystycznego UMCS – Sebastiana Smita i Lecha Mazurka we współpracy z ich chińskimi kolegami z Guilin Normal College oraz Beijing Institute of Graphic Communication. Podczas wystawy pokazano ponad 140 prac stanowiących najnowsze dokonania polskich i chińskich artystów grafików tworzących plakaty typograficzne, zaproszonych przez kuratorów z obydwu krajów.

Równolegle w drugim skrzydle muzeum publiczność mogła zapoznać się z twórczością pięciu pracowników Instytutu Sztuk Pięknych UMCS. Nowe cykle prac graficznych zaprezentowali podczas indywidualnych pokazów prof. Grzegorz Mazurek, prof. Piotr Lech, dr Sławomir Plewko, dr Sebastian Smit i mgr Lech Mazurek. Ceremonia otwarcia wystaw zgromadziła ponad 600 widzów, wśród nich pojawili się znakomici goście, m.in. konsulowie Rzeczypospolitej Polskiej w Kantonie oraz przedstawiciele miejscowych władz.

• Podczas rozmów o współpracy. Po lewej mgr Lech Mazurek, prof. Piotr Lech, dr Sebastian Smit

Fot. G. Mazurek

• Prace Grzegorza Mazurka

Fot. G. Mazurek

Kształcenie dziennikarskie w Norwegii

W trakcie wizyty studyjnej realizowanej z Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego (FSS) w Oslo and Akershus University College of Applied Sciences mogłam się przekonać, że norweski system kształcenia dziennikarskiego jest bardzo skuteczny.

Fot. Lidia Pokrzycka

Fot. Lidia Pokrzycka

Studia dziennikarskie w Norwegii opierają się przede wszystkim na: praktyce z elementami teorii, przygotowywaniu młodego człowieka do wykonywania zawodu dziennikarza, nauce kreatywnego myślenia oraz samodzielności. Wszelkiego typu zagadnienia teoretyczne są płynnie przekładane na praktykę, np. dzięki samodzielnie realizowanym przez studentów programom telewizyjnym, radiowym czy artykułom prasowym. Kiedy wykładowca przybliży zagadnienia związane np. z ekonomią, tydzień później studenci przygotowują materiał o sytuacji gospodarczej kraju. Z kolei gdy omawiane są tematy związane z kulturą, młodzi ludzie wymyślają audycje o tematyce kulturalnej. Ogólnie duży nacisk kładzie się na praktykę i kilkumiesięczne staże zawodowe. Nie pomija się zagadnień związanych

z nowymi technologiami, projektowaniem stron internetowych, a także zajęć w środowisku naturalnym dla dziennikarzy, czyli profesjonalnych newsroomach, które stanowią standardowe wyposażenie uczelni.

W trakcie szóstego semestru studiów wszyscy studenci dziennikarstwa Oslo and Akershus University College of Applied Sciences są zobowiązani wyjechać za granicę (poza Europę). „Przygotowujemy studentów do tych wyjazdów pod kątem różnic kulturowych, wysyłamy np. do Azji i czekamy na ich powrót. Studenckie relacje z pobytów, materiały dziennikarskie potwierdzają, że zasługują oni na dyplom ukończenia studiów. Bardzo często po uzyskaniu licencjatu młodzi ludzie przerywają edukację na kilka lat

i zdobywają doświadczenia zawodowe m.in. w norweskich wydawnictwach” – mówił prof. Arne Krumsvik.

Natomiast studia drugiego stopnia kończy praca magisterska, która może być teoretyczna lub w całości praktyczna. Jak mówili słuchacze drugiego roku, większość z nich wybiera praktyczne prace dyplomowe. Przeprowadzają wywiady, badania terenowe, montują autorskie programy radiowe i telewizyjne, a po skończonych studiach z łatwością znajdują pracę w zawodzie.

W ramach pobytu w Norwegii uczestniczyłam w zajęciach prowadzonych przez pracowników Oslo and Akershus University College of Applied Sciences, a także sama poprowadziłam wykłady. W ich trakcie mogłam się przekonać o wysokiej jakości norweskiego szkolnictwa wyższego. Studenci bez kompleksów uczestniczą w dyskusjach, są otwarci na nowe wyzwania. Z założenia teoretyczne wykłady szybko zamieniały się w fora dyskusyjne, wymianę doświadczeń pomiędzy wykładowcą a studentami. „To normalne. Bardzo często dyskusje przenoszą się do kawiarni czy uczelnianego barku. Grupy studenckie nie są duże, więc nie ma problemów logistycznych. Nie ma także mowy o dużym dystansie pomiędzy prowadzącymi zajęcia a słuchaczami. Wykładowca pomaga w opanowaniu wiedzy, a nie stresuje. Duży nacisk kładzie się także na innowacyjność. Prowadzący zajęcia systematycznie wprowadzają nowe metody kształcenia (w tym e-learning) i podkreślają konieczność ciągłego doskonalenia, nauki przez całe życie” – podsumowywał prof. Arne Krumsvik.

Lidia Pokrzycka

Fot. Helge Weifredt, z fotoblogu: www.no.wikipedia.org

Paweł Gajewski (1889–1950) był artystą wszechstronnym. Przede wszystkim był malarzem, portrecistą, ale również projektantem tkanin i po trosze rzeźbiarzem. Urodził się w podhrubieszowskiej Drogojówce, a zmarł w Sopocie. Malarstwa uczył się w Państwowej Szkole Przemysłowej w Krakowie, a potem studiował w krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych u samego Wojciecha Weissa.

• „Wiosna” – monumentalne dzieło Pawła Gajewskiego

Zdjęcie: www.muzeum-hrubieszow.com.pl

O artyście z Lubelszczyzny dopiero co odkrytym

Odbił dwuletnie stypendium w Paryżu, po czym los rzucał go po obszarze Rosji (Iwaszczenkowo, Petersburg, Moskwa). Zatrudniono go jako nauczyciela w Bobrujsku. W końcu w 1919 r. trafił do Gimnazjum im. Marii Kopnickiej w Zamościu. Stamtąd los skierował go do Lwowa, do Państwowej Szkoły Przemysłowej. Szybko został członkiem Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych w Warszawie. Udział brał w organizacjach skupiających

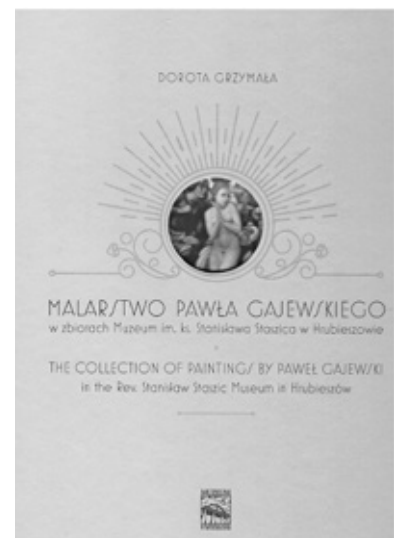
artystów Lwowa i dużo wystawiał. Wraz z bratem zakładał Społeczne Szkoły Przemysłu Ludowego. Wojna go nie oszczędziła. Aresztowany przez gestapo, był więziony w Zamościu i na lubelskim Zamku. Przeszedł przez obozy koncentracyjne w Oranienburgu i Dachau. Po wojnie został najpierw instruktorem sztuk plastycznych Ministerstwa Kultury i Sztuki, po czym wyjechał do Gdańska, gdzie w tworzonej tam Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych zorga-

nizował pracownie tkactwa i tkaniny dekoracyjnej, którymi kierował. To skrót bogatego, bujnego życia artysty, o którym na długo zapomnieli świat. Los sprawił jednak, że kilka jego obrazów i tkanin trafiło do Muzeum im. ks. Stanisława Staszica w Hrubieszowie. Powstała tam największa kolekcja spuścizny po Pawle Gajewskim z monumentalnymi *Porami roku*, wizjonerską *Wizją wojny* i portretami rodziny Du Chateau, w której dworcu Muzeum ma swo-

Fot. Anna Hryciśka

• Promocja książki D. Grzymały w hrubieszowskim Muzeum

ja siedzibę. Wisiłyby te obrazy tam spokojnie nadal, ciesząc wąskie grono lokalnych miłośników wszystkiego co ma związek z Ziemią Hrubieszowską i przypadkowych turystów.

Ale na szczęście w hrubieszowskim Muzeum znalazła zatrudnienie absolwentka kulturoznawstwa UMCS mgr Dorota Grzymała. Od samego początku instynkt podpowiadał jej, że z kolekcją obrazów Gajewskiego powiązana jest jej szansa nie tylko na naukową przygodę, ale również na próbę przypomnienia właściwie zapomnianego artysty i wskazania właściwego mu miejsca w gronie twórców narodowej kultury. Kilka lat zajęły jej żmudne badania w archiwach, kwerendy w muzeach i w Internecie. Kilka lat zajęło jej też analizowanie zachowanej spuścizny po artyście, zrozumienie jej przekazu i odkrycie wyjątkowości. W końcu po sukcesie w konkursie na grant Ministra Kultury Dziedzictwa Narodowego spełniło się zasadnicze jej zamierzenie – powstała książka *Malarstwo Pawła Gajewskiego w zbiorach Muzeum im. ks. Stanisława Staszica w Hrubieszowie* (Hrubieszów 2016). Są w niej nie tylko szczegółowe prezentacje i analizy poszczególnych elementów z galerii artysty, ale również rozdziały poświęcone jego biografii i ocenie jego malarstwa oraz aneksy porządkujące wiedzę i źródła. Książka napisana jest przepiękną polszczyzną. Wzbogacają ją wysokiej klasy reprodukcje i bogaty materiał ilustrujący życie P. Gajewskiego. Jest ona też wydawnictwem dwujęzycznym, ze starannym tłumaczeniem na język angielski autorstwa Elżbiety Zabłockiej. Jest też prawdziwą perłą edytorską, za sprawą Amadeusza Targońskiego, który ma również na swoim koncie

wiele książek afiliowanych przez Instytut Archeologii UMCS – że wspomnę tylko przepiękną monografię *Na srebrnym koniu...*¹ czy ostatnie dzieło poświęcone Robertowi Liebigowi².

To nie pierwsza książka Doroty Grzymały. Pisałem o nich na łamach *Wiadomości Uniwersyteckich*³, zachwycając się ich formą i kształtem, nie szczędząc pochwał dla wiedzy Autorki i języka przekazu. Jest jeszcze coś innego, godnego podkreślenia – co zresztą również artykułowałem na tych łamach po wielokroć. Uprawianie nauki nie ma klauzuli wyłączności przypisanej uniwersytetom i instytutom badawczym. Okazuje się przecież – a hrubieszowskie muzeum jest tego znakomitym przykładem⁴ – że przy odrobinie odwagi, zaangażowaniu, stosownym *quantum* pracowitości i umiejętnym wyborze tematu naukę można uprawiać wszędzie, i to naprawdę na wysokim poziomie. Powinniśmy być dumni, że dowodzą tego nasi absolwenci. Jestem przekonany, że za sprawą Doroty Grzymały jeszcze nie raz będziemy mieli szansę tę dumę podbudowywać.

Prezentacja książki w hrubieszowskim Muzeum, przy szczelnie wypełnionej sali, miała jeszcze jeden akcent. Otóż już po oddaniu książki do druku muzealne zbiory wzbogaciły się o kolejny obraz autorstwa Pawła Gajewskiego. Kiedy zaskoczonym gościom odśpiewano piękny portret – oklaskom nie było końca. Hrubieszowianie są dumni ze swego Muzeum i cieszą się każdym jego nabytkiem. Ten akurat oznacza, że historia o hrubieszowskim malarzu będzie miała ciąg dalszy.

I ja tam byłem...

Andrzej Kokowski

„Niepodległość jest kobietą” – debata w Salonie „Polityki”

Fot. Sylwia Skotnicka

7 listopada 2016 r., w 98. rocznicę powstania Tymczasowego Rządu Ludowego Ignacego Daszyńskiego, odbyło się spotkanie w ramach Salonu „Polityki” pt. „Niepodległość jest kobietą. Rzeczpospolita jako projekt emancypacyjny”.

Debata, zorganizowana przez: Wydział Politologii UMCS, tygodnik „Polityka” i Miasto Lublin, odbyła się w miejscu symbolicznym – auli im. Ignacego Daszyńskiego na Wydziale Politologii, w dawnym pałacu Lubomirskich, który w 1918 r. był siedzibą Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej pod przewodnictwem I. Daszyńskiego, jednego z regionalnych ośrodków władzy w Polsce. W dyskusji prowadzonej przez redaktora Edwina Bendyka udział wzięły: Martyna Bunda, Kierowniczka Działu Społecznego tygodnika „Polityka”, prof. dr hab. Ewa Maj, Kierowniczka Zakładu Myśli Politycznej Wydziału Politologii, Agata Czarnecka, współinicjatorka Strajku Kobiet i Jolanta Prochowicz ze Stowarzyszenia Homo Faber.

Salon „Polityki” to cykl spotkań odbywających się na Wydziale Politologii od ponad dziesięciu lat. Jego inicjatorką i organizatorką jest prof. dr hab. Iwona Hofman, Dziekan Wydziału Politologii. Dotychczas gośćmi Salonu byli znani i wybitni dziennikarze, publicyści oraz ludzie związani ze światem mediów, m.in.: Janina Paradowska, Marek Przybylik, Teresa Torańska, Wojciech Markiewicz, Mariusz Szczygieł, Szymon Hołownia czy Jacek Żakowski.

Sylwia Skotnicka

Fot. Sylwia Skotnicka

1 A. Kokowski, M. Wemhoff (red.) *Na srebrnym koniu – Das silberne Pferd. Archeologische skarby znad Morza czarnego i z Kaukazu – Archäologische Schätze zwischen Schwarzem Meer und Kaukasus*, Lublin 2011 (520 ss.).

2 A. Kokowski, *Robert Liebig – archeolog amator z Wielkopolski – Ein Amateurarchäologe aus Großpolen*, Lublin 2016 (202 ss.) – książka również finansowana w dużej części ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz KAFU.

3 A. Kokowski, *Regionalizm w kolorach tęczy*, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 9/10 (209/210:2014), s. 84–85.

4 Chociażby – A. Kokowski, *O mariażu archeologii z medycyną sądową i sztuką*, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 5 (214: 2015), s. 22–23.

Przedstawiciel Instytutu Filologii Słowiańskiej UMCS na uroczystościach w LO w Jodłowej

Na zaproszenie Dyrektora Liceum Ogólnokształcącego im. Bartosza Głowackiego w Jodłowej – mgr Teresy Połtoski, grona pedagogicznego i społeczności uczniowskiej tej placówki oraz Rzemieślniczej Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Jodłowej przebywał z wizytą w tej podkarpackiej wsi na Pogórzu Środkowobeskidzkim w powiecie dębickim kierownik Pracowni Glottodydaktyki IFS UMCS dr Leszek Mikrut.

Powodem odwiedzin w dniu 17 października 2016 r. były obchody Dnia Komisji Edukacji Narodowej połączone z przekazaniem szkoły nowemu organowi zarządzającemu.

Z gminą Jodłowa jako jednostką samorządu terytorialnego od lat związany jest Instytut Filologii Słowiańskiej UMCS, który kilkakrotnie obejmował swym patronatem naukowym miejscowe coroczne sympozja naukowe z okazji Dni Stanisławowskich (organizowane przez ten podmiot wraz z Parafią Jodłowa), w trakcie których z referatami występowali pracownicy naukowcy UMCS – prof. dr hab. Feliks Czyżewski i dr Leszek Mikrut z Instytutu Filologii Słowiańskiej oraz dr hab. Marek Florek z Instytutu Archeologii.

Właśnie podczas kuluarowej dyskusji, będącej pokłosiem takiego sympozjum w 2012 r., wójt gminy Jodłowa Marek Leja w rozmowie z prof. dr hab. Feliksem Czyżewskim i dr. Leszkiem Mikrutem poinformowali o zbliżającym się zamknięciu Liceum Ogólnokształcącego w Jodłowej, szkoły z tradycjami sięgającymi jeszcze okresu tajnego nauczania w czasie II wojny światowej, placówki, która wykształciła wielu wspaniałych absolwentów. Decyzja była już prawie podjęta przez ówczesny organ zarządzający – Starostwo Powiatowe w Dębicy, a oficjalnym powodem był głównie spadek liczby uczniów wywołany niżem demograficznym oraz brak zainteresowania młodzieży szkolną ofertą. Władze powiatu nie miały wtedy ani gotowej recepty dla grona pedagogicznego, ani alternatywnej propozycji dla uczniów, ani też nie przewidywały utworzenia innej placówki oświatowej w tej miejscowości.

Prof. Feliksa Czyżewskiego bardzo zaabsorbowała ta problematyka i sformułował on od razu kilka rad, które mogły doprowadzić do uratowania szkoły. W ciągu następnych lat ten lubelski naukowiec, a jednocześnie działacz samorządowy żywo interesował się trwającą z jednej stro-

ny w starostwie dębickim procedurą urzędniczą zmierzającą do całkowitego wygaszenia placówki, z drugiej zaś – heroiczną wręcz walką wójta Roberta Muchy i podległych mu służb gminnych, miejscowych radnych, proboszcza dr. Zenona Tomasiaka oraz wielu ludzi dobrej woli z Jodłowej, okolic i całego powiatu – dążącą do zachowania jodłowskiego LO.

Dopiero wybory samorządowe jesienią 2014 r. i powołanie na stanowisko starosty powiatu dębickiego Andrzeja Reguły wstrzymały proces likwidacji szkoły i zapaliły zielone światło na drodze jej reaktywacji. Momentem przełomowym była tegoroczna lutowa uchwała Rady Powiatu Dębickiego o odzyskaniu dotychczasowego majątku Liceum Ogólnokształcącego w Jodłowej (w postaci budynku wraz z wyposażeniem i działką, na której jest on zlokalizowany) dla samorządu gminy Jodłowa i przekazaniu go za symboliczną złotówkę. Celem zaś przedmiotowego aktu było stworzenie atrakcyjnej oferty edukacyjnej dla młodzieży.

W trakcie październikowej uroczystości, której mottem stały się słowa kanclerza wielkiego koronnego Jana Zamoyskiego: „Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie”,

nastąpiło przekazanie szkoły przez Starostwo Powiatowe w Dębicy, reprezentowane przez starostę Andrzeja Regułę nowemu organowi prowadzącemu – Izbie Rzemieślniczej oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Tarnowie. Ceremonia odbyła się w obecności władz powiatu, wójta gminy Roberta Muchy, sołtysa wsi Marka Lei, radnych, przedstawicieli innych władz samorządowych oraz wielu zaproszonych gości. Miejskowa szkoła będzie odtąd obejmowała już trzy odrębne placówki: Liceum Ogólnokształcące, Rzemieślniczą Zasadniczą Szkołę Zawodową oraz Szkołę Policealną.

Podczas swojego krótkiego wystąpienia na akademii szkolnej i w rozmowie z dyrektorem LO mgr Teresą Połuską kierowniczką Pracowni Glotto-

dydaktyki IFS UMCS dr Leszek Mikrut zadeklarował gotowość przyszłej współpracy zarówno kierowanej przez siebie jednostki organizacyjnej, całego Instytutu Filologii Słowiańskiej UMCS, jak i Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej UMCS z jodłowskim liceum w zakresie nauczania języka rosyjskiego, metodyki jego wykładania oraz popularyzowania innych języków słowiańskich i kultury wschodniej Słowiańszczyzny.

Instytut Filologii Słowiańskiej UMCS współpracuje z wieloma liceami ogólnokształcącymi na Lubelszczyźnie, kilka z nich objął patronatem naukowym. Liceum Ogólnokształcące im. B. Głowackiego w Jodłowej może być w stosunkowo niedalekiej przyszłości pierw-

szą tego typu placówką spoza województwa lubelskiego, tym bardziej, że Lubelszczyzna wraz z Podkarpackiem tworzą wspólnie jeden z dziesięciu Komitetów Okręgowych Olimpiady Języka Rosyjskiego.

Dotychczasowa, trwająca już sześć lat, współpraca pomiędzy IFS UMCS a podkarpacką gminą Jodłowa i miejscową parafią rzymskokatolicką jest bardzo dobrym przykładem owocnych związków szkoły wyższej z jednostką samorządu terytorialnego i parafią. W bieżącym roku współpraca ta wzbogacona została o dodatkowy obszar – szkolnictwo ponadgimnazjalne.

*Leszek Mikrut
Pracownia Glottodydaktyki
Instytut Filologii Słowiańskiej UMCS*

Wdzięczność ma na imię Amicis

Jeszcze nie przebrzmiały emocje związane z wręczeniem Medalu Amicis Universitatis Mariae Curie Skłodowska prof. Siegmara von Schnurbeinowi w trakcie inauguracji roku akademickiego; jeszcze widzę jego ogromne wzruszenie i radość z zaszczytu, jakim go obdarzono; jeszcze słyszę podziw dla formy uroczystości i pochwały dla pielęgnowania akademickiej tradycji, a tu przyszła kolejna porcja wzruszeń.

Dwa tygodnie spędziłem w czeluściach najważniejszej dla archeologii europejskiej Biblioteki Römisch-Germanische Kommission we Frankfurcie nad Menem, mozołnie składając informacje źródłowe do realizowanych projektów. To całkowite „odcięcie od świata” nie pozbawiło mnie jednak mile łechcących lubelską dumę obserwacji. Tutaj „wszyscy” wiedzieli o uhonorowaniu ich długoletniego dyrektora. Nie skrywali dumy i satysfakcji, co – nie ukrywam – powoduje, że praca w zaciszu tej świątyni książek jest jeszcze przyjemniejsza.

Ale prawdziwa niespodzianka spotkała mnie już gdzieś w połowie pierwszego tygodnia mojego pobytu. Dyskretnie podsunięta karteczka z wykaligrafowanym „ktoś chciałby z Panem Profesorem zamienić kilka słów” odebrała mnie od książki. W saloniku na pierwszym piętrze dosłownie wpadłem w ramiona prof. von Schnurbeina, ciągle żyjącego lubelskim wydarzeniem. Okazało się, że ma on dla Biblioteki Instytutu Archeologii UMCS „podarunek”. Zdumiony stanąłem przed stosem publikacji źródłowych, wśród których królowały nieosiągalne dla nas (z uwagi na cenę) czerwone, płócienne oprawy *Beihefte der Bonner Jahrbücher*. Wypełniłem kufer sa-

mochodu tymi darami, które jeszcze bardziej podniosą wartość i rangę naszej biblioteki.

„To najskromniejszy sposób wyrażenia mojej wdzięczności...” – usłyszałem od Darczyńcy. Dzisiaj z dumą prezentuję wszystkim ten nabytek z przestaniem – mieć przyjaciół, znaczy mieć szczęście.

Andrzej Kokowski

• Książki w recepcji Biblioteki Instytutu Archeologii UMCS w rękach mgr Eweliny Guz

Fot. Andrzej Kokowski

Dzielnica Uniwersytecka – historia i ciekawostki

• Budowa Rektoratu, koniec lat 70.

Podstawy nowoczesnego projektowania miast można odnaleźć w „Karcie Ateńskiej”¹. Jej autorzy postulują rozdzielanie obszarów funkcjonalnych oraz stworzenie racjonalnej i zdrowej przestrzeni życia mieszkańców, poprzez m.in. oddzielenie ruchu pieszego od kołowego, oddzielenie mieszkań od jezdni zielenią, tworzenie stref wypoczynku, pracy i komunikacji.

W czasie, kiedy zaczęto projektować Dzielnicę Uniwersytecką, czyli od 1947 r., założono podzielenie kampusu na dwie strefy: socjalno-bytową i dydaktyczno-naukową. Lubelskie miasteczko akademickie miało być zatem zamkniętym bytem, w którym mieści się wszystko, co niezbędne do życia. Sprawiało to, że studenci żyli na skarpie zachodniej, za ulicą Sowińskiego, a budynki dydaktyczne znajdowały się na skarpie wschodniej. Oddzielał je początkowo naturalny wąwóz, który pod koniec lat 50. XX w. został przekształcony w przedłużenie ulicy Sowińskiego, aż do ulicy Głębokiej.

Strefowanie jest kluczowe w przypadku budowy Dzielnicy Uniwersyteckiej. Jego efektem jest to, iż mamy bardzo dużo zieleni, całą urbanistykę i architekturę niezbędną studentom czy pracownikom Uczelni praktycznie w jednym miejscu, a w rezultacie jasny podział na strefy nauki oraz życia i kultury.

Studiując na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, nie można nie zwrócić uwagi na to, w jaki sposób ukształtowana i zagospodarowana jest przestrzeń wokół niego. Podczas wielu wędrówek zastanawiałam się nad tym, dlaczego pewne elementy (pomniki, budynki itp.) znajdują się właśnie w tym, a nie innym miejscu, lub dlaczego na-

dano im właśnie takie kształty. Uznałam więc, że warto jest przybliżyć Czytelnikom najważniejsze i najciekawsze elementy tego wyjątkowego miejsca, szczególnie, że kampusem lubelskim jako niezwykle ciekawym przykładem architektury modernistycznej zajmuje się Izabela Pastuszko, autorka książki pt. *Architektura Dzielnicy Uniwersyteckiej w Lublinie*. Efektem długiej i bardzo ciekawej rozmowy z Izabelą Pastuszką jest poniższy wywiad przedstawiony w formie hasłowej. Zapraszam do poświęcenia chwili otaczającej nas przestrzeni.

REKTORAT: jest projektem mgr. inż. arch. Stanisława Fijałkowskiego, pochodzącym z końca lat 60. XX w. Należy zauważyć, że nie jest to pojedynczy budynek, a pewna całość, kompleks. Kiedy architekt przyjechał do Lublina, uznał, że Dzielnicę Uniwersytecką, podzieloną na dwie strefy, należy połączyć – więc zaprojektował pawilony wzdłuż ulicy Sowińskiego, systemy kładek, budynek Wydziału Prawa i Administracji, Ekonomii oraz Rektorat. Cały ten kompleks stał się dominantą na tle miasteczka i jednocześnie spajającym elementem urbanistycznym.

Budynek Rektoratu jest wysoki z dwóch powodów. Po pierwsze wpisuje się w istniejący w latach 70. XX w. trend wznoszenia punktowców (wysokościowców). Gmach ten stał się wyznacznikiem całej przestrzeni, a system żyletek, które go okalają, nadał mu lekką formę. Znana jest również anegdota dotycząca kontekstu budowy Rektoratu, który był realizowany podczas kadencji rektorskiej prof. Wiesława Skrzydły. Architekt uznał, że pokoje Rektora znajdą się na ostatnim piętrze, wiążąc to poniekąd z nazwiskiem Profesora, aby można było podziwiać z nich panoramę lubelskiego kampusu.

BUDYNEK INFORMATYKI: został wybudowany na początku XXI w. i oddany do użytku w roku 2011. Obiekt

1 „Karta Ateńska” – przyjęta w 1933 r. przez czwarty Congrès International d’Architecture Moderne (CIAM) pod przewodnictwem Le Corbusiera, sformułowała zasady funkcjonalnej urbanistyki. Wpłynęły one na zagospodarowanie przestrzenne i projekty odbudowy miast po 1945 r. Zob. szerzej: Grupa CIAM-Francja: *Karta Ateńska. Urbanistyka C.I.A.M.*, tłum. K. Szeregos, oprac. J. Choroszuca i S. Maciąg, Koło Naukowe Wydziału Architektury Wnętrz ASP, Warszawa b.r.w.

ten jest jedną z najnowocześniejszych ingerencji w strukturę urbanistyczną Dzielnicy Uniwersyteckiej. Co ciekawe, swoim trójkątnym kształtem świetnie wpisuje się w niewielką działkę, jaką mieli do dyspozycji architekci, tj. Biuro Architektoniczne Plewa. Fasadowa, szklana ściana jest jego wyróżnikiem. Niestety budynek ten zajął kolejny wolny zielony teren w przestrzeni dydaktyczno-naukowej kampusu.

POMNIK PATRONKI: powstał z okazji 20-lecia istnienia Uniwersytetu i został na niego rozpisany konkurs, którego efektem były bardzo ekspresyjne projekty, nieprzypominające osoby Marii Curie-Skłodowskiej. Propozycje te nie przypadły do gustu ówczesnemu Rektorowi Grzegorzowi Leopoldowi Seidlerowi, który chciał, aby na placu stanął pomnik realistyczny. W związku z powyższym Rektor udał się do Mariana Koniecznego, krakowskiego rzeźbiarza, który zrealizował tę wizję. Realistycznie przedstawiona uczona ma na nim podwinięte rękawy, jakby dopiero odeszła od pracy w swoim laboratorium. Co ciekawe, przed tym, jak ostatecznie umieszczono rzeźbę na placu, wycięto kopię z dykty i obchodzono z nią cały teren, by zdecydować, gdzie jest najlepsze miejsce dla przyszłej ekspozycji Patronki Uczelni.

AKADEMIKI: kolonia akademików to projekt konkursowy dwóch architektów – Krystyny Tołłoczko-Różyckiej i Anny Tołowińskiej-Górskiej.

Fot. Zbigniew Stemaszko, ze zbiorów Muzeum UMCS

• Dom Społeczno-Usługowy, obecnie Akademickie Centrum Kultury „Chatka Żaka” (projekt Krystyny Tołłoczko-Różyckiej)

Budynki świetnie wpisują się w zastany teren i wysokość skarpy. Co ważne, akademiki były projektowane w czasie, gdy bardzo dbano o odpowiednie odległości między blokami, tak aby zachować jak najwyższy komfort ich przyszłych mieszkańców, unikając „zagładania sobie w okna”. Pierwsze akademiki, tj. Amor i Babilon to niejako kamienie węgielne położone pod całe miasteczko akademickie (oprócz gmachów Matematyki i Fizyki oraz tzw. Małej Chemii), a prześwit wkomponowany w ich strukturę architektoniczną stanowi formę bramy prowadzącą do tej części lubelskiego kampusu, w której „rządzą wyłącznie studenci”.

RÓŻE: anegdota związana z krzewami róż pochodzi z lat 60. XX w. i według niej Rektor Grzegorz Seidler chciał, aby na terenie Dzielnicy Uniwersyteckiej rosło tyle róż, ilu

jest studentów. Podobno udało się to wykonać, a sadzonki przyjechały do Lublina z Białegostoku. W okresie kwitnienia lubelski kampus był wyjątkowo przyjemnym miejscem spacerów, nie tylko dla studentów, ale i dla matek z dziećmi.

CHATKA ŻAKA: jest to gmach wyjątkowo przemyślany i bardzo ciekawy estetycznie. Budynek powstał w latach 1962–1965 w celu uzupełnienia części socjalno-bytowej Dzielnicy Uniwersyteckiej. To, co wyróżnia ten obiekt architektoniczny, to forma polegająca na antykubiczności bryły. Oznacza to, iż przestrzeń Chatki Żaka została „rozbita” na poszczególne komórki, o różnych funkcjach. Efektem jest kilka odrębnych wejść do budynku i wiele stref/sal. Mogą być tu organizowane różne „aktywności kulturalne” w tym samym czasie, bez przeszkadzania sobie nawzajem.

Fot. ze zbiorów Muzeum UMCS

• Uroczystość odsłonięcia pomnika Marii Curie-Skłodowskiej (23.10.1964 r.)

Fot. ze zbiorów Muzeum UMCS

• Domy Studenckie A i B, obecnie „Amor” i „Babilon” (1954 r.)

Fot. ze zbiorów Muzeum UMCS

• Panorama Dzielnicy Uniwersyteckiej z Domami Akademickimi i dawnym Hotelem Asystenta

BIBLIOTEKA: to kolejny gmach lubelskiego kampusu, z którego powstaniem wiąże się ciekawa historia. Podczas jego planowania pojawiły się problemy ze znalezieniem środków finansowych na budowę. Jak głosi anegdota, ówczesny Rektor Grzegorz Seidler, dowiedziawszy się, że w Lublinie przebywa Aleksander Zawadzki, Przewodniczący Rady Państwa, zorganizował natychmiastowe uroczyste położenie kamienia węgielnego pod Bibliotekę Uniwersytecką, na które Przewodniczący przybył. Architekt Tadeusz Witkowski nie miał jeszcze ukończonych planów, a co więcej, budowa Biblioteki nie była zgłoszona w ministerstwie. Ponieważ uroczystość się odbyła, a zdjęcia w prasie przedrukowano – pieniądze na wzniesienie Międzyuczelnianej Biblioteki zostały przyznane ekspresowo.

Podkreślić należy, że jest to doskonale zaprojektowany gmach. Architekt Witkowski, pracując nad tym obiektem, zamawiał periodyki nt. nowoczesnych metod budowania bibliotek na Zachodzie, aby poznać najnowsze technologie dotyczące wewnętrznych systemów do przemieszczania książek. Wąskie, pionowe okna na fasadzie gmachu od strony ulicy zostały tak ukształtowane, aby do przechowywanych tam zbiorów nie dochodziło zbyt wiele światła dziennego. Z kolei czytelnie wyposażone są w większe, horyzontalne układy

okien po to, aby wpadało do nich światło i była widoczna zieleń, a ta – jak wiemy – wycisza i uspokaja, pomagając skupić się na studiowaniu literatury.

STREFY: to kluczowe założenie modernistycznego planowania przestrzeni doskonale wpisało się w specyfikę miejsca, jakim jest lubelskie osiedle akademickie. Strefowanie zakłada podział terenu pod konkretne funkcje: pracy i wypoczynku. Efektem tego urbanistycznego myślenia jest umiejscowienie na skarpie wschodniej całego zaplecza sal wykładowych, ćwiczeniowych czy laboratoriów oraz bibliotek, a na skarpie zachodniej strefy socjalno-bytowej. Znalazły się tam m.in. stołówka, przy-

chodnia zdrowia, ośrodek sportowy czy kulturalny z kolonią akademików włącznie. Jasny i konsekwentny dwutorowy podział przestrzeni lubelskiego kampusu dał szansę na wygodne funkcjonowanie jej uczestników.

KŁADKI: zaprojektowane zostały po to, aby łatwiej poruszać się między strefami. Ich twórcą jest architekt Stanisław Fijałkowski, ale należy zaznaczyć, że ich propozycje pojawiały się już w pierwotnych projektach z początku lat 50. XX w., autorstwa Czesława Gawdzika i Tadeusza Witkowskiego. Komponowanie kładek wiąże się bezpośrednio z kluczowym dla modernistycznego projektowania rozdziałem ruchu pieszego od kołowego, który obserwujemy na lubelskim kampusie.

ZIELEŃ: jest niezbędna dla dwudziestowiecznej urbanistyki miejskiej. Tej zieleni na Dzielnicy Uniwersyteckiej mamy bardzo dużo, choć miejscami zanika, szczególnie w części dydaktyczno-naukowej kampusu. Jest to efekt procesu rozbudowywania poszczególnych Wydziałów, który wiąże się bezpośrednio z rozwojem Uczelni. Zauważyć jednak trzeba, iż wciąż bardzo dużo zieleni znajduje się w części socjalno-bytowej. Warto przy tym podkreślić, że obecny park akademicki na początku swojego istnienia był pierwszą lokalizacją ogrodu botanicznego.

Oprac. Marta Kostrzewa

Fot. Zbigniew Siemaszko, ze zbiorów Muzeum UMCS

• Widok na Bibliotekę Międzyuczelnianą (projekt Tadeusza Witkowskiego) oraz Gmach Matematyki i Fizyki UMCS

Wieloaspektowa analiza bezpieczeństwa Europy i Polski w wymiarach: politycznym, militarnym, kulturowym, regionalnym stała się przedmiotem obrad ogólnokrajowej konferencji „Bezpieczeństwo Europy – Bezpieczeństwo Polski. Metamorfozy bezpieczeństwa i zagrożeń w XX i XXI wieku: nowa jakość polityczna, militarna, demograficzna, kulturowa”, która odbyła się 24 listopada 2016 r. na Wydziale Politologii UMCS.

w konferencji wzięli także pracownicy Uniwersytetu Narodowego „Politechnika Lwowska” we Lwowie.

Była to trzecia z cyklu konferencja zorganizowana w Lublinie przez pracowników Zakładu Myśli Politycznej („Sen o potędze» Rzeczpospolita Polska 1918–1939, 18 października 2012 r.; druga przy współudziale pracowników Zakładu Systemów Politycznych – „Bezpieczeństwo Europy – Bezpieczeństwo Polski”, 9 czerwca 2015 r.). Stanowiła kontynuację ubiegłorocznych debat naukowych, które przyniosły efekt wydawniczy w postaci dwutomowego dzieła z udziałem renomowanych autorów pt. *Bezpieczeństwo Europy – Bezpieczeństwo Polski*, t. 1, red. E. Maj, K. Mazurek, W. Sokół, A. Szwed-Walczak, Lublin 2016, ss. 587; t. 2, red. E. Maj, W. Sokół, A. Szwed-Walczak, Lublin 2016, ss. 524. Rezultaty wcześniej-

Bezpieczeństwo Europy – Bezpieczeństwo Polski

inicjatywę jej zorganizowania podjęli pracownicy Zakładu Myśli Politycznej i Zakładu Systemów Politycznych Wydziału Politologii UMCS we współpracy z Ludowym Towarzystwem Naukowo-Kulturalnym oddział w Lublinie.

Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli: Rektor UMCS Stanisław Michałowski, Wojewoda Lubelski Przemysław Czarnek, Prezydent Miasta Lublin Krzysztof Żuk, Komendant Wojewódzkiej Policji w Lublinie oraz Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych oddział w Lublinie. Patronat medialny objęły TVP3 Lublin, Polskie Radio Lublin, Radio „eR”, Telewizja Akademicka TV UMCS oraz Radio Centrum.

Organizatorom do wspólnej debaty udało się zaprosić liczne, interdyscyplinarne grono ekspertów, teoretyków i praktyków z zakresu bezpieczeństwa z różnych ośrodków naukowych oraz przedstawicieli instytucji państwowych z całej Polski.

Zaowocowało to zgłoszeniem blisko 100 referatów przez przedstawicieli instytucji naukowych, takich jak m.in.: Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet w Białymstoku, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Uniwersytet Rzeszowski, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Akademia Sztuki Wojennej, Instytut Pamięci Narodowej, Krakowska Akademia im. A. Frycza Modrzewskiego, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Płocku, Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie, Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, Wyższa Szkoła Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej w Chełmie. Udział

szej konferencji znalazły odzwierciedlenie w książce *Sen o potędze. Bezpieczeństwo, suwerenność, mocarstwowość. Rzeczpospolita Polska 1918–1939*, red. E. Maj, J. Gryz, E. Kirwieli, E. Podgajna, Lublin 2014, ss. 734.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonali: Rektor UMCS prof. dr hab. Stanisław Michałowski, Prodziekan ds. Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą prof. dr hab. Marek Pietraś, Prezes lubelskiego oddziału Ludowego Towarzystwa Naukowo-Kulturalnego dr Marcin Wichmanowski. Spotkanie poprowadzili prof. dr hab. Ewa Maj, Kierownik Zakładu Myśli Politycznej UMCS oraz dr hab. Wojciech Sokół, prof. nadzw., Kierownik Zakładu Systemów Politycznych UMCS.

W pierwszej części obrad w Auli im. Ignacego Daszyńskiego odbyły się dwa panele eksperckie. W pierwszym głos zabrali: prof. dr hab. Marek Pietraś (UMCS), który przedstawił

problematykę dotyczącą „Dylematu paradygmatu bezpieczeństwa w XXI wieku”. Płk Maciej Klisz (szef sztabu, Dowództwo Wojsk Obrony Terytorialnej) oraz płk Tadeusz Nastarowicz (dowódca 2. Lubelskiej Brygady Obrony Terytorialnej) podnieśli kwestie dotyczące „Wojsk Obrony Terytorialnej w systemie bezpieczeństwa państwa”. W imieniu kom. Konrada Kańkowskiego, naczelnika Wydziału do walki z Cyberprzestępczością KWP w Lublinie, głos zabral nadkom. Zbigniew Małek (specjalista do walki z cyberprzestępczością), który wygłosił referat: „Cyberprzestępczość, czyli cena rozwoju technologii”. Mgr Adam Kość (Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego) zaprezentował tematykę związaną z „Negocjacjami kryzysowymi w działaniach antykryzysowych”. Prof. dr hab. Robert Łoś (UŁ) poruszył temat „Zagrożeń kulturowych Polski i Europy w XXI wieku”. Prof. dr hab. Marcin Lasoń (Krakowska Akademia im. A. Frycza Modrzewskiego) wygłosił referat nt. „Współpracy Policji i Sił Zbrojnych RP na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego państwa”. Mjr rez. dr Marek Gąska (WSEI w Lublinie) tematem wystąpienia uczynił „Umieędzynarodowiony wewnętrzny konflikt zbrojny – nowa generacja wojen czy kryzys tradycyjnej wojny?”.

W drugim panelu eksperckim wziął udział mgr Tadeusz Kabaciński, który wygłosił referat: „Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego wobec problemu bezpieczeństwa w wymiarze

lokalnym i krajowym”. Prof. dr hab. inż. Andrzej Żebrowski (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie) mówił nt. „Zagrożenie polityczne a walka informacyjna”. Prof. dr hab. Bolesław Sprengel (UMK w Toruniu) wygłosił referat: „Polityczne przyzwolenie na inwigilację społeczeństwa czy ochrona bezpieczeństwa państwa?”. Prof. dr hab. Mieczysław Ryba (KUL JP II, doradca wojewody lubelskiego) analizował „Terror ukraiński na kresach wschodnich w okresie międzywojennym”. Dr Sławomir Franc przedstawił referat nt. „Policji w systemie bezpieczeństwa województwa lubelskiego”. Prof. dr hab. Walenty Baluk (UMCS) omówił „Wojnę hybrydową Rosji na Ukrainie w latach 2014–2016”. Wystąpienie prof. dr hab. Jerzego Będzińskiego (Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte) dotyczyło „Bezpieczeństwa polskiej granicy morskiej w świetle nowego stanu polityczno-militarnego w basenie Morza Bałtyckiego w pierwszej dekadzie po zakończeniu II wojny światowej. Próba usystematyzowania”. Prof. dr hab. Patryk Pleskot (IPN/ PWSZ w Oświęcimiu) skoncentrował się na „Bezpieczeństwie w czasach transformacji. Sprawozdania Nadwiślańskich Jednostek Wojskowych z lat 1989–1990”.

Po obradach w panelach eksperckich uczestnicy konferencji mieli okazję obejrzeć i wysłuchać historii związanych z „Wartością bojową i narodową szabli”. Ekspozycje i pre-

zentację przygotował Jarosław Buć – główny instruktor Węgiersko-Polskiej Szkoły Szermierki Szablą. Przypomniał nie tylko wartość bojową szabli, ale przede wszystkim jej wagę historyczną. Podkreślił, że szabla to broń narodowa zarówno Polaków, jak i Węgrów. Przez wieki służyła obu narodom do walki o niepodległość. Uczyniło to z niej coś więcej niż broń – „symbol pragnienia wolności”.

Następnie zaproszeni goście i uczestnicy konferencji udali się na obrady, które odbyły się w siedmiu panelach tematycznych: Militarne wymiary bezpieczeństwa (przew. dr hab. Wojciech Sokół, prof. nadzw.); Niemilitarne wymiary bezpieczeństwa (przew. prof. dr hab. Czesław Maj); Bezpieczeństwo Polski: historia i współczesność (przew. dr Kamil Mazurek); Regionalny wymiar bezpieczeństwa (przew. dr Łukasz Lewkiewicz); Zagrożenia i reasekuracja bezpieczeństwa (przew. dr Marcin Wichmanowski); Polityczne i kulturowe aspekty bezpieczeństwa (przew. dr hab. Alicja Wójcik, prof. nadzw.); Geopolityczne wymiary bezpieczeństwa (przew. dr Eleonora Kirwiel).

Po wysłuchaniu referatów i komunikatów uczestnicy podsumowali obrady. Zgodnie podkreślali wysoki poziom merytoryczny, wszechstronność poruszanej problematyki, bogatą i wartościową podstawę źródłową wykorzystaną przez autorów. Ukoronowaniem wysiłku prelegentów będzie publikacja monografii naukowej. Konferencja zakończona została uroczystym bankietem, który odbył się w Pałacu Czartoryskich w Lublinie.

Konferencja „Bezpieczeństwo Europy – Bezpieczeństwo Polski. Meta-morfozy bezpieczeństwa i zagrożeń w XX i XXI wieku: nowa jakość polityczna, militarna, demograficzna, kulturowa” była niewątpliwie udanym projektem naukowym i organizacyjnym, zważywszy na liczbę uczestników i wygłoszonych referatów. Przebieg i bardzo duże zainteresowanie tematem spotkania potwierdzają potrzebę organizowania podobnych przedsięwzięć w przyszłości.

Ewelina Podgajna

Fot. Anna Saweł-Wojcik

Fot. Robert Litwiński

• Prof. dr hab. Małgorzata Karwatowska

W dniach 23–25 listopada 2016 r. we Wschodnim Innowacyjnym Centrum Architektury Politechniki Lubelskiej odbyła się III Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Medycyna Personalizowana „Genom – Człowiek – Świat – Zagrożenia”.

Głównymi organizatorami spotkania były: Katedra Architektury, Urbanistyki i Planowania Przestrzennego Politechniki Lubelskiej, Zakład Genetyki Klinicznej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie oraz Oddział Polskiej Akademii Nauk w Lublinie. Współorganizatorami zaś m.in.: Zakład Edukacji Polonistycznej i Innowacji Dydaktycznych UMCS, Zakład Logopedii i Językoznawstwa Stosowanego UMCS oraz Centrum Ecotech-Complex UMCS. Konferencja została objęta honorowym patronatem Wojewody Lubelskiego Przemysława Czarnka, Prezydenta Lublina Krzysztofa Żuka, Rzecznika Praw Dziecka RP Marka Michałaka, Marszałka Województwa Lubelskiego Sławomira Sosnowskiego, Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Ja-

rosława Gowina. Opiekę nad wydarzeniem sprawowały także władze naszej Uczelni: Rektor prof. dr hab. Stanisław Michałowski oraz Dziekan Wydziału Humanistycznego dr hab. Robert Litwiński, prof. nadzw.

Tematyka tegorocznej edycji dotyczyła środowiskowych zagrożeń zdrowotnych (mikrobiologii, mykologii, wirusologii, parazytologii, ochrony środowiska); bezpiec-

dzin nauki jak: medycyna, żywienie, edukacja, językoznawstwo, logopedia, prawo, psychologia, rehabilitacja i architektura. Owa różnorodność sprzyjała dyskusjom oraz pozwoliła spojrzeć na zaproponowane problemy z różnych punktów widzenia.

Konferencję zainaugurowali prof. dr hab. Tomasz Trojanowski – Prezes PAN w Lublinie, prof. dr hab. Stanisław Michałowski – Rektor UMCS,

Konferencja „Genom – Człowiek – Świat – Zagrożenia”

nej przestrzeni, autyzmu; afektu, uczuć, emocji w świecie nadmiaru informacji i niedostatku znaczenia – w świetle nauk humanistycznych, medycznych i innych; chorób neurodegeneracyjnych; etyki i prawa; epigenetyki; farmakogenetyki, medycyny komunikacyjnej; nutrigenomiki i żywności funkcjonalnej; opieki prenatalnej; psychologii i pedagogiki zdrowia – szans i zagrożeń XXI w.; padaczki i jej leczenia; rehabilitacji i niepełnosprawności; różnych obliczy terroryzmu i katastrofy; ruchu drogowego; środowiska pracy; terapii komórkowej oraz żywności modyfikowanej genetycznie. Spotkanie miało charakter interdyscyplinarny – połączyło przedstawicieli takich dzie-

prof. dr hab. Marzenna Dudzińska – Prorektor ds. Nauki Politechniki Lubelskiej i prof. dr hab. n.med. Mirosław Jabłoński – Prorektor ds. Klinicznych UM w Lublinie. Część powitalną uświetniła wzruszająca prezentacja dzieci z Zespołu Szkół nr 4 im. Janusz Korczaka w Lublinie.

Podczas obrad wystąpiło ponad 150 prelegentów reprezentujących uczelnie zarówno z Polski, jak i z zagranicy. Wśród referentów znaleźli się przedstawiciele Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej: prof. dr hab. Barbara Myrdzik (O niektórych konsekwencjach zwrotu afektywnego w badaniach kulturowych), prof. dr hab. Stanisław Grabias (Język w poznaniu świata i w interakcji), prof. dr hab.

Fot. Robert Litwiński

• Panel „Afekt, uczucia, emocje w świecie nadmiaru informacji i niedostatku znaczenia – w świetle nauk humanistycznych, medycznych i innych”

Małgorzata Karwatowska (Czy my mamy emocje czy emocje mają nas? O emocjach z perspektywy nie tylko językoznawczej), dr hab. Zdzisław Kurkowski (Lateralizacja słuchowa – którym uchem słuchamy), dr hab. Krzysztof Kochanek (Diagnostyka audiologiczna małego dziecka), mgr Anna Kruczyńska (Funkcjonowanie dziecka z centralnymi zaburzeniami przetwarzania słuchowego CAPD), dr Marta Wysocka (Zjawiska prozodyczne związane ze zmianami częstotliwości podstawowej w czasie w percepcji dzieci z uszkodzonym narządem słuchu), dr hab. Jolanta Pa-

nasiuk (Różnicowanie nabytych zaburzeń mowy u chorych neurologicznie w perspektywie teorii interakcji), mgr Wojciech Lipski (Werbalne zachowania sprawcze w terapii autyzmu), dr hab. Aneta Domagała i dr hab. Urszula Mirecka (Diagnoza zaburzeń grafomotoryki u dzieci ze schorzeniami neurologicznymi), dr hab. Tomasz Woźniak (Neuroanatomiczne i neurofunkcjonalne podłoże jąkania).

Organizatorzy zaplanowali także sesje plakatowe, seminaria oraz liczne warsztaty (np. „Pedagogika Marii Montessori. Rozwijanie potencjału człowieka – założenia i sposoby

realizacji”; „Mam trudności w uczeniu się, a chcę się uczyć szybko i skutecznie”; „Gastroduodenal zone erosive ulcerative lesions in patients with leukemia: predictors, pathogenesis, treatment and prophylaxi”). Zadbali także o to, aby obok niezwykle inspirującej domeny naukowej pojawiła się także domena rozrywkowo-towarzyska. Goście wzięli udział w uroczystej kolacji w hotelu Victoria oraz koncercie Lubelskiej Federacji Bardów w Klasztorze oo. Dominikanów.

Izabela Puchala

Dr Witold Rewera z Zakładu Badań Etnicznych UMCS w dniach 18–21 listopada 2016 r. przebywał w Bilbao w Kraju Basków (País Vasco, Euskal Herriko) w Hiszpanii, w związku z udziałem w konferencji naukowej „L’italianità e oltre l’italianità”, XVI Congresso Internazionale. Przedstawił tam referat „70 anni della Repubblica delle autonomie regionali e il simbolo delle donne italiane”, poświęcony symbolowi kobiet we Włoszech w ich prawie wyborczym, który miał szczególny walor w referendum decydującym o powstaniu Republiki Włoskiej w dniu 2 czerwca 1946 r.

Konferencja italianistyczna w Hiszpanii

70 lat temu po raz pierwszy odbyło się głosowanie z udziałem kobiet w referendum decydującym, czy Włochy mają być republiką czy monarchią oraz w wyborach parlamentarnych, podczas których wybrano 21 kobiet, które odegrały znaczą-

cą rolę w tworzeniu się Republiki Włoskiej.

Prezentacja w języku włoskim, który obok hiszpańskiego i baskijskiego był językiem kongresowym, odbyła się podczas sesji 19 listopada w Bizkaia Aretoa, w reprezentacyjnym Auditorio Mitxelena, Sala Michelena. W sesji uczestniczyli m.in.: Vicente González Martin (Presidente de la Sociedad Española de Italianistas), Stefano Sannino (Ambasador Włoch w Hiszpanii i Andorze), Cristina Uriarte (Minister Edukacji, członek rządu Kraju Basków), z którymi dr W. Rewera wymienił poglądy na temat politycznych i prawnych aspektów prawa wyborczego, roli kobiet i szczególnych walorów autonomicznych wspólnot językowych we Włoszech i w Hiszpanii.

Po konferencji zostały nawiązane kontakty naukowe z przedstawicielami reprezentującymi politykę Kraju Basków i propozycje współpracy z hiszpańskimi italianistami.

Witold Rewera

Fot. Pablo Casanueva

• Witold Rewera (po lewej) podczas konferencji

Fot. Ewa Chłopecka

• Dariusz Figura i dr Dagmara Kociuba

21 listopada 2016 r. na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS odbyła się XXXIV Studencka Debata z cyklu „Gospodarka przestrzenna w teorii i praktyce”, organizowana przez członków Studenckiego Koła Naukowego Planistów pod kierownictwem dr Dagmary Kociuby. O zmianach w przestrzeni miejskiej i aktywizacji mieszkańców Lublina opowiadał Dariusz Figura – prezes Fundacji Twórczości, Edukacji i Animacji Młodzieży TEATRIKON.

Fundacja TEATRIKON zajmuje się animowaniem działań studentów i młodzieży licealnej. Cyklicznie od dwóch lat w mieście organizowane są warsztaty Lublin Jams, których ideą jest spotkanie osób o różnych zainteresowaniach i profesjach w celu znalezienia rozwiązania problemów trapiących społeczność miejską. Podczas ostatniej edycji warsztatów opracowywane były takie pomysły jak: koncepcja gry miejskiej, projekt „Miodowa Dolina”, aplikacja umożliwiająca sprawne poruszanie się rowerzystów po mieście czy projekt przestrzeni przystosowanej do spędzania czasu wolnego przez seniorów. Ich wdrażanie zależało od inicjatywy osób pracujących w poszczególnych zespołach. Sukcesem okazał się projekt „Miodowa Dolina” (www.miodowadolina.org).

Wrześniowa edycja warsztatów odbywała się pod hasłem „Lublin – stolica dobrej przestrzeni”. Za główny cel uznano stworzenie przestrzeni do rozwoju osobistego. Projekt zakładał, że w jednym budynku możliwość spotkania mają mieć ludzie o różnych pasjach i umiejętnościach, m.in. przedstawiciele ginących zawodów, którzy chcą wymieniać się swoimi doświadczeniami i wspomagać innych. Kolejną kwestią poruszaną podczas wrześniowej edycji Lublin Jams była potrzeba tworzenia miejskich przestrzeni sąsiedzkich. Na warsztatach padały pytania: czy w dzisiejszych czasach mieszkańcy wykazują potrzebę zacieśniania więzi z sąsiadami? Czy zielone ogródki będą tętniły życiem i czy tak zwana wspólnota nie będzie postrzegać tego typu przestrzeni za niepotrzebne, wręcz uciążliwe? Jak pokazuje przykład Nocy Kultury, społeczność Lublina wykazuje chęci do wspólnych

Czy w Lublinie tworzymy dobrą przestrzeń?

działań i inicjatyw. Impreza każdego roku cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem. Ulice wypełniają się przechodniami podziwającymi przedstawienia i koncerty uliczne. Mieszkańcy chętnie wspólnie kontemplują sztukę, biorą udział w grach miejskich oraz dyskutują nad ważnymi dla życia kulturalnego sprawami. Tej nocy wyraźnie widać, jaki potencjał drzemie w mieście.

Nieodłączną częścią debaty studenckiej jest dyskusja, podczas której zainteresowani mają możliwość zadania pytań prelegentowi. Tym razem słuchacze zainteresowani byli tym, skąd Dariusz Figura bierze inspiracje do swoich działań. Dobre praktyki w tworzeniu i użytkowaniu przestrzeni publicznych według przedstawiciela fundacji można znaleźć w miastach Wielkiej Brytanii, gdzie ludzie wykorzystują każdy skwer czy trawnik do spotkań towarzyskich, gier i zabaw. Tam też można znaleźć specjalne strefy dla pieszych i rowerzystów, gdzie ruch samochodowy jest ograniczony, a ulica wypełniona jest elementami małej architektury i zielenią miejską.

Kolejną poruszaną kwestią była droga wdrażania pomysłów powstałych podczas warsztatów. Po każdej edycji tworzone są nowe koncepcje, których realizacja zależy przede wszystkim od zaangażowania ich twórców, ale również od przychylności społeczności, których dotyczy dany projekt. Najbardziej komfortową sytuacją jest ta, gdy miasto wyrazi chęć współpracy przy wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań. Dariusz Figura opisał próby tworzenia Lubelskiego In-

kubatora Społecznego, nad którym aktualnie pracuje fundacja. W dyskusji padło pytanie dotyczące możliwości poprawy estetyki Lublina. Tu zasygnalizowana została inicjatywa Urzędu Miasta polegająca na utworzeniu Zielonego Budżetu Obywatelskiego, który pozwalałby mieszkańcom sugerować miejsca, w których stan zieleni miejskiej wymaga wzmoczonych działań. Podczas debaty studenci wykazywali chęć wzięcia udziału w warsztatach Lublin Jams, tak więc ostatnie pytanie tego wieczoru dotyczyło daty kolejnej edycji wydarzenia.

Wszelkie działania Dariusza Figury oraz Fundacji TEATRIKON mają za zadanie pobudzić mieszkańców Lublina do wspólnego spędzania czasu w sposób kreatywny. Tak, by motywować aktywność w przestrzeni miejskiej, by czynić miasto przyjemniejszym, lepszym, ciekawszym. Społeczność miejska do tego celu potrzebuje specjalnej przestrzeni, miejsca, w którym można będzie poczuć się jak w Stolicy Kultury Przestrzeni. Fundacja TEATRIKON poprzez swe działania stara się tworzyć takie przestrzenie i miejsca spotkań. Pamiętajmy, że każdy z nas swoim aktywnym uczestnictwem w inicjatywach takich jak warsztaty Lublin Jams może przyczynić się do powstania unikatowych dla życia Lublina miejsc.

Debata odbywa się pod patronatem Rektora UMCS prof. dr. hab. Stanisława Michałowskiego i Dziekana Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS dr. hab. Sławomira Terpiłowskiego, prof. nadzw.

*Aniela Krupińska
Studenckie Koło Naukowe Planistów*

Fot. Agnieszka Dymiduk

• Uczestnicy Falkonu zainteresowani pokazami z chemii

Chemia na Falkonie

Członkowie Koła Naukowego „Bioaktywni” wzięli udział w Festiwalu Fantastyki Falkon, który odbył się w dniach 4–6 listopada 2016 r. na terenie Targów Lublin.

4 listopada Dominika Nizioł i Justyna Karpowicz przeprowadziły pokazy z preparatyki kosmetyków. Odbiorcy wykazywali chęć zdobycia wiedzy z zakresu wykorzystywanych przez nas surowców naturalnych. Chętni, pod naszą opieką, wykonali nawilżający krem do rąk, pomadkę do ust oraz balsam do ciała. Kwintesencją każdej receptury było skomponowanie przez uczestników własnej nuty zapachowej preparatu. Warsztaty cieszyły się ogromną popularnością, jak również największą liczbą zainteresowanych.

5 listopada zaproponowaliśmy uczestnikom dwa stanowiska: chemię pokazową oraz chemię kosmetyczną. Pokazy odbywały się co pół godziny, co pozwalało na zebranie większej grupy odbiorców. Na zajęciach z chemii kosmetycznej prezentowaliśmy sposób wykonania kremu nawilżającego, peelingu cukrowo-kawowego oraz pomadki do ust. Natomiast na drugim stanowisku przeprowadzaliśmy doświadczenia chemiczne z imponującym efektem.

Pragniemy zaznaczyć, iż stanowisko naszego koła było jedyną reprezentacją Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie podczas Falkonu.

Justyna Karpowicz

Fot. Agnieszka Dymiduk

Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze SKN Prawników

Studenckie Koło Naukowe Prawników jest jednym z najstarszych kół naukowych Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej i drugą pod względem wieku tego typu organizacją zrzeszającą studentów prawa w Polsce. SKN Prawników oficjalnie rozpoczęło swoją działalność w 1959 r., a obecnie jest jednym z największych i najprężniej działających kół naukowych na naszej Uczelni.

27 października 2016 r. odbyło się Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze SKN Prawników. W spotkaniu, oprócz licznie zgromadzonych członków SKNP, udział wzięli także: Dziekan Wydziału Prawa i Administracji UMCS prof. dr hab. Anna Przyborowska-Klimczak, opiekun SKNP dr hab. Ireneusz Nowikowski, prof. nadzw. oraz pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału.

Podczas zebrania ustępujący Prezes Tomasz Drab przedstawił sprawozdanie z działalności organizacji za rok 2015/2016 i podziękował za owocną współpracę oraz zaangażowanie. Następnie członkowie Prezydium SKNP poinformowali o działalności poszczególnych Sekcji.

Sekcja Historii i Teorii Państwa i Prawa, w ramach grantu Centrum Promocji UMCS dla organizacji studenckich na promocję UMCS wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych, dwukrotnie – w grudniu i marcu – wystawiła spektakl *Proces o czary*. Zorganizowała także, przy wsparciu pracowników Katedry Historii Państwa i Prawa, Ogólnopolską Konferencję Naukową pt. „Administracyjnoprawne aspekty ochrony pracy w XX wieku” oraz warsztaty dla studentów Wydziału pt. „Prowadze-

nie pracy naukowej i gromadzenie materiałów badawczych”. W maju członkowie Sekcji byli organizatorami Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. „Społeczne działanie prawa”, przy merytorycznym wsparciu Zakładu Socjologii Prawa.

Następnie zostało przedstawione sprawozdanie Sekcji Administracji i Prawa Publicznego. W grudniu 2015 r. (przy współudziale Sekcji Prawa Karnego) został zorganizowany wyjazd do Sejmu RP oraz Muzeum Historii Żydów Polskich. Odbyły się również dwustopniowe eliminacje do VI Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy o Prawie Konstytucyjnym, organizowanego cyklicznie na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku. Eliminacje zostały przeprowadzone pod patronatem Katedry Prawa Konstytucyjnego. Zorganizowano także, we współpracy z Politologicznym Kołem Naukowym, a pod patronatem Katedry Prawa Międzynarodowego Publicznego, Ogólnopolską Studencko-Doktorancką Konferencję Naukową pt. „Rola Organizacji Narodów Zjednoczonych we współczesnym świecie”.

W ramach Sekcji Prawa Karnego zorganizowano wyjście na Strzelnicę „Snajper”, a także Ogólnopolską Konferencję Naukową pt. „Polski proces

karny po reformie". Odbyla się także wizyta studyjna w Areszcie Śledczym w Lublinie, a w maju – warsztaty dotyczące zabezpieczenia śladów kryminalistycznych i ich późniejszego wykorzystania w badaniach laboratoryjnych, ze szczególnym uwzględnieniem śladów biologicznych, które poprowadził przedstawiciel Laboratorium Kryminalistycznego Komendy Wojewódzkiej Policji w Lublinie.

Sekcja Prawa Cywilnego w semestrze zimowym przeprowadziła, we współpracy z Biurem Rzecznika Praw Obywatelskich w Warszawie, czwartą edycję Konkursu Wiedzy o Rzeczniku Praw Obywatelskich. W styczniu została zorganizowana Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa pt. „Ochrona konsumentów w prawie zobowiązań”. Został także przeprowadzony konkurs na głosę do orzeczenia Sądu Najwyższego.

Ponadto, Studenckie Koło Naukowe Prawników podjęło się organizacji 44. Środowiskowego Konkursu Krasomówczego, który odbył się 15 marca 2016 r. w Auli Uniwersyteckiej Wydziału Prawa i Administracji. W organizowanym nieprzerwanie od 1973 r. Konkursie wzięło udział ośmiu uczestników, którzy wystąpili w rolach stron procesowych w dwóch sprawach karnych, sprawie cywilnej oraz sprawie sądowoadministracyjnej. Kazusy, opracowane przez pracowników lubelskich sądów na podstawie akt spraw, dotyczyły: zabójstwa w afekcie, kradzieży, ustalenia treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym oraz decyzji SKO dotyczącej odmowy przyznania specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Na szczególną uwagę zasługuje Międzynarodowa Konferencja Naukowa – VI Zjazd Prawników-Administratywistów pt. „Tendencje rozwojowe prawa administracyjnego” (21–22 kwietnia 2016 r.), która odbyła się pod merytorycznym patronatem Katedry Prawa Administracyjnego i Nauki o Administracji. Organizatorom przyświecała idea stworzenia szerokiego forum merytorycznej dyskusji i wymiany poglądów dotyczących prawa admini-

stracyjnego. Prelegenci przedstawiali referaty oraz refleksje naukowe dotyczące wprowadzanych w ostatnich latach zmian w dziedzinie prawa administracyjnego. Podjęli próbę zidentyfikowania przyczyn zachodzących przeobrażeń, określając możliwe kierunki zmian. Spotkanie zgromadziło ponad 80 uczestników, wśród których znaleźli się przedstawiciele 15 krajowych i zagranicznych ośrodków akademickich. O renomie tego wydarzenia świadczyć może liczne grono patronów honorowych, takich jak m.in. Rektor UMCS prof. dr hab. Stanisław Michałowski, Dziekan WPIA prof. dr hab. Anna Przyborowska-Klimczak, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego prof. dr hab. Marek Zirk-Sadowski, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego prof. dr hab. Małgorzata Gersdorf, Ministerstwo Finansów.

Następnie Przewodniczący Komisji Rewizyjnej przedstawił sprawozdanie z przeprowadzonego postępowania kontrolnego, które zasadniczo dotyczyło dwóch kwestii: gospodarowania finansami SKNP pod względem celowości wydatków oraz wykonania przez Zarząd SKNP zadań zaplanowanych na rok akademicki 2015/2016.

Po udzieleniu przez Walne Zebranie Członków SKNP absolutorium ustępującemu Zarządowi, doszło do głosowania nad wyborem nowych władz. Prezesem SKNP na kadencję 2016/2017 została Agata Lipińska, Wiceprezesem ds. naukowych – Karolina Badurowicz, Wiceprezesem ds. organizacyjnych – Artur Potocki. Na stanowisko Sekretarza SKNP wybrano Joannę Łukaszek, natomiast funkcję Skarbnika będzie pełnił Maciej Małachowski.

Z perspektywy minionych lat można stwierdzić, że Studenckie Koło Naukowe Prawników UMCS zajmuje istotne miejsce w historii i życiu Wydziału Prawa i Administracji, Uniwersytetu i lubelskiego środowiska prawniczego. Wynika to z jego głównej misji, którą stanowi pogłębianie wiedzy o prawie oraz wypełnianie funkcji edukacyjno-wychowawczej.

Agata Lipińska

LL fashion art

Fot. Zbigniew Pakuła

W dniu 25 listopada 2016 r. w Inkubatorze Medialno-Artystycznym Akademickiego Centrum Kultury UMCS „Chatka Żaka” odbył się koncert galowy, który zainaugurował Lubelsko-Lwowski Festiwal Mody i Sztuki „LL fashion art”. Organizatorami imprezy byli: dr Zbigniew Pakuła z Zakładu Pedagogiki Kultury UMCS, Agencja Art. Models, Akademickie Centrum Kultury UMCS „Chatka Żaka” i Lwowska Narodowa Akademia Sztuk Pięknych.

Ideą Festiwalu jest prezentacja twórczości przedstawicieli lubelskich i lwowskich środowisk

twórczych związanych głównie z Lwowską Narodową Akademią Sztuk Pięknych i UMCS. Oprócz młodych twórców zaprezentowali się także artyści profesjonalni.

Fot. Zbigniew Pakuła

W programie gali zaplanowane były m.in. prezentacje kolekcji mody: studentów Lwowskiej Narodowej Akademii Sztuk Pięknych (Olesi Krokosh, Khrystyny Konyk, Kateryny Hoshko, Liudmyly Prymak), osób związanych ze środowiskiem Lviv Fashion Week, pracowników Katedry Projektowania Ubioru Lwowskiej Narodowej Akademii Sztuk Pięknych (Oksany Myronovych i Svitlany Iarych), studentów Lubelskiej Szkoły Sztuki i Projektowania, Zespołu Szkół Odzieżowo-Włókienniczych im. W. S. Reymonta w Lublinie, a także prezentacje muzyków, wokalistów i tancerzy związanych głównie z Lwowską Narodową Akademią Sztuk Pięknych i UMCS.

W programie Festiwalu przewidziano także wystawy studentów i pracowników Lwowskiej Akademii Sztuk Pięknych i UMCS, które były zlokalizowane w różnych przestrzeniach wystawienniczych Chatki Żaka.

Zbigniew Pakuła

Astronomiczno-podróżnicze projekty podczas XIII Lubelskiego Festiwalu Nauki

Fot. Jacek Paweł

• Od prawej: mgr Łukasz Tkaczyk, Agnieszka Ciuł, koordynator LFN dr Monika Baczevska-Ciupak i mgr Maciej Derejski

W dniach 17–23 września 2016 r. w Lublinie odbywał się XIII Lubelski Festiwal Nauki. Podczas tego wydarzenia studenci i absolwenci UMCS zrzeszeni w Polskim Towarzystwie Miłośników Astronomii (PTMA) oraz Studenckim Kole Naukowym Geografów (SKNG) zrealizowali szereg projektów, głównie związanych z astronomią i podróżowaniem. Już po raz piąty projektami kierował mgr Łukasz Tkaczyk, absolwent geografii UMCS, członek zarządu Oddziału Lubelskiego PTMA i były członek SKNG. Wraz z Agnieszka Ciuł (SKNG) i mgr Maciejem Derejskim (PTMA) zrealizowali sześć projektów.

18 września 2016 r., podczas Lubelskiego Pikniku Naukowego, studenci i absolwenci UMCS zrealizowali dwa projekty: „Cztery pory roku w Bawarii” oraz „Fotografia Słońca, Księżycy i planet”. W postaci obszernej wystawy fotografii zostały przedstawione najpiękniejsze, mało znane zakątki Bawarii, pokazujące przyrodę, kulturę i architekturę tego niemieckiego regionu, m.in. rozległą dolinę Dunaju, Alpy wraz z przedgórzem czy płaskowyż jurajski Schwäbische Alb. Autorem zdjęć jest Łukasz Tkaczyk, który przez rok przebywał w Bawarii. Druga wystawa ukazywała głównie zdjęcia Słońca i Księżycy oraz zjawisk związanych z tymi obiektami, takich jak zmiany oświetlenia Księżycy

widoczne na codziennych zdjęciach, głębokie zaćmienie Słońca z marca 2015 r. z uchwyconymi momentami zakrywania i odkrywania plam na Słońcu podczas zaćmienia czy tranzyt Merkurego na tle tarczy słonecznej w maju 2016 r. Zdjęcia zostały wykonane za pomocą teleskopu również przez Łukasza Tkaczyka.

Ponadto podczas Pikniku Naukowego zostały zaprezentowane różne zdjęcia górskie autorstwa Agnieszki Ciuł.

19 września 2016 r. na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS zrealizowano pozostałe projekty. Pierwszy z nich – „Astronomiczna podróż po Europie” – miał formę prezentacji multimedialnej, w której pokazano najciekawsze, mało znane

zakątki Europy związane z astronomią. Projekt wzbudził tak duże zainteresowanie uczestników, że zostały zrealizowane trzy edycje, w których łącznie uczestniczyło około 450 osób.

W ramach projektu „Rowerem po Bawarii” Łukasz Tkaczyk opowiadał o najdłuższych trasach rowerowych, które przejechał w ciągu ostatniego roku w tym regionie Niemiec, a jednocześnie najciekawszych miejscach napotkanych w podróży, takich jak: pozostałości z czasów Cesarstwa Rzymskiego, liczne miasta o założeniach średniowiecznych, zabytki, miejsca cenne przyrodniczo i geologicznie (np. krater meteorytowy Nördlinger Ries).

Podczas projektu „Kolizje w Układzie Słonecznym” prelegenci omawiali kratery na Ziemi, Księżycu i innych obiektach, Agnieszka Ciuł opowiadała o powstaniu Księżycy i zderzeniach w Układzie Słonecznym oraz położeniu kraterów na obiektach Układu Słonecznego. O związku kraterów z meteorytami opowiadał Łukasz Tkaczyk, omawiając m.in. budowę meteorytów typu NWA związanych z planetoidą Eros. Omówił także powstanie kraterów w Niemczech, wykształcenie rzadkich skał impaktowych takich jak suevit czy minerał mołdawit. Maciej Derejski opowiadał o kometach, ich budowie, orbitach, zderzeniach z planetami gazowymi, a także o obiektach mogących znaleźć się na trajektorii kolizyjnej z Ziemią.

Fot. Łukasz Tkaczyk

• Agnieszka Ciuł podczas Pikniku Naukowego LFN

Podczas Festiwalu geografowie przygotowali wystawę skał impaktowych pt. „Suevit i inne unikatowe skały impaktowe z okolic krateru Nördlinger Ries w Niemczech”, która znajduje się w holu Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej. Prezentowane są na niej skały takie jak suevit (przypomina tuf wulkaniczny, ale powstała w znacznie wyższej temperaturze i ciśnieniu), różne typy brekcji impaktowych, ze żwirami i skałami jurajskimi, a także rzadki minerał mołdawit. Wszystkie zostały znalezione przez Łukasza Tkaczyka w okolicach jednego z największych kraterów w Europie na zachodzie Bawarii.

Projekt „Astronomiczna podróż po Europie” został uznany za najlepszy projekt studencki XIII Lubelskiego Festiwalu Nauki oraz nagrodzony podczas gali zakończenia festiwalu 23 września 2016 r. Autorzy zostali zaproszeni do nagrania telewizyjnego, podczas którego zaprezentowali atrakcje naukowe, które cieszyły się dużym zainteresowaniem podczas Festiwalu. W programie opowiedzieli, czym się zajmuje Studenckie Koło Naukowe Geografów oraz Oddział Lubelski Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii, a także zaprezentowali mikroskop elektronowy, a w nim meteoryty.

Członkowie Studenckiego Koła Naukowego Geografów i Oddziału Lubelskiego Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii już planują szereg ciekawych projektów na przyszłoroczny XIV Lubelski Festiwal Nauki, na które już dziś zapraszają.

*Łukasz Tkaczyk
Agnieszka Ciut*

Fot. Łukasz Tkaczyk

• Pokaz teleskopu podczas Pikniku Naukowego LFN

Fot. Agnieszka Dymiduk

• Uczniowie podczas przygotowania waniliowo-śliwkowego kremu do rąk

Zostały one przeprowadzone w języku angielskim, w siedmiu grupach. Każda z grup miała swojego opiekuna, który koordynował prace uczniów. Opiekunami byli członkowie Koła Naukowego „Bioaktywni”.

Podczas warsztatów uczniowie mieli możliwość przygotowania waniliowo-śliwkowego kremu do rąk, szminki do ust oraz balsamu do ciała, którego kompozycja zapachowa była ich inwencją twórczą. Samodzielne przygotowanie kosmetyków sprawiło uczestnikom wiele radości. Wykonane przez siebie preparaty mogli zabrać ze sobą do domu.

Uczniowie mieli także możliwość zwiedzenia nowoczesnego Laboratorium Analitycznego na Wydziale Chemii. Uwagę młodych słuchaczy i ich opiekunów przykuł jeden z największych i najnowocześniejszych na świecie wysokorozdzielczych elektronowych mikroskopów transmisyjnych (HRTEM) Titan³ G2 60-300 (FEI). Ponadto, podczas wizyty w laboratorium, uczniowie zapoznali się ze sposobem przygotowania próbek do badań wykorzystujących skaningową i transmisyjną mikroskopię elektronową (SEM i TEM), a także z podstawową budową i działaniem mikroskopów elektronowych oraz z praktycznym zastosowaniem mikroskopii elektronowej i jej możliwościami badawczymi. Duże za-

Warsztaty na Wydziale Chemii

W dniu 13 października 2016 r. Wydział Chemii odwiedziła grupa uczniów i nauczycieli z Publicznego Gimnazjum w Trzydniku Dużym (w tym goście z wymiany zagranicznej z Niemiec i Czech), która wzięła udział w warsztatach chemicznych.

interesowanie wzbudziły wysokorozdzielcze obrazy z transmisyjnej mikroskopii elektronowej, w tym możliwość obserwowania atomów i płaszczyzn atomowych, mapy rozkładu pierwiastków w przykładowych próbkach wykonanych za pomocą spektroskopii dyspersji energii promieniowania rentgenowskiego (EDS), jak również wysokorozdzielcze obrazy ze skaningowej mikroskopii elektronowej. Uczniowie mieli też możliwość bezpośredniej obserwacji analizy próbek z wykorzystaniem skaningowej mikroskopii elektronowej.

Opiekunami wydarzenia byli prof. dr hab. Dorota Kołodyńska oraz dr hab. Piotr Borowski.

*Justyna Karpowicz
Grzegorz Słowik*

• Uczniowie podczas przygotowania szminki do ust oraz balsamu do ciała

Fot. Grzegorz Peluś

• Studenci UMCS i innych uczelni na tle moskiewskiego Kremla

Rusycyści z UMCS odwiedzili Moskwę

W dniach 1–5 listopada 2016 r., dzięki zaproszeniu Fundacji „Russkij Mir”, mieliśmy zaszczyt uczestniczyć w Forum Młodzieżowym „Pokolenie Mira” w Moskwie. Wydarzenie to towarzyszyło X Kongresowi „Świata Rosyjskiego”, organizowanemu przez ww. Fundację, który co roku gromadzi setki działaczy nauki, kultury oraz miłośników języka rosyjskiego z całego świata. Forum odbywało się w Dumie Państwowej Federacji Rosyjskiej oraz w budynkach Administracji Miasta Moskwa na Nowym Arbacie.

W Dumie Państwowej zostali nagrodzeni laureaci międzynarodowego konkursu „Slovo za nami”, w ramach którego uczniowie, studenci oraz doktoranci z całego świata wysyłali swoje prace (esej, wypracowanie) na jeden z wybranych tematów. Jury spośród tysięcy nadesłanych zgłoszeń wybrało najlepszych

w każdej kategorii, a zwycięzcy zostali zaproszeni do Moskwy na uroczyste wręczenie nagród.

3 listopada, w przeddzień rosyjskiego święta Dzień Jedności Narodowej, poruszone zostały aktualne problemy tzw. „Świata Rosyjskiego”. W dyskusji panelowej wzięli udział przedstawiciele m.in. Izraela, Stanów Zjednoczonych, Włoch i Rosji.

Podczas prac Forum studenci mogli uczestniczyć w różnego rodzaju panelach dyskusyjnych, warsztatach, okrągłych stołach, w których mieli możliwość wypowiedzieć się na wybrane przez siebie tematy oraz wymienić się doświadczeniami z innymi młodymi rusycystami z całego świata. Tematami okrągłych stołów były: nauka języka rosyjskiego w poszczególnych krajach, udział młodzieży w międzynarodowej akcji „Nieśmiertelny pułk” oraz „Dzień z życia młodego dziennikarza”.

Interesującym punktem programu była możliwość obejrzenia spektaklu *Trzy siostry* w niezwykle cenionym moskiewskim teatrze „Sowriemiennik”. Mogliśmy podziwiać kunszt aktorski Władimira Wietrowa oraz Olgi Drozdowej.

Po kilku wyczerpujących dniach przyszedł czas na zwiedzanie Moskwy. Obowiązkowy punkt programu – Plac Czerwony z Soborem Wasyla Błogosławionego i Kreml Moskiewski, a także Galeria Tretiakowska, Biblioteka Państwowa, Sobór Chrystusa Zbawiciela i oczywiście... księgarnie i sklepy z pamiątkami. Jak się okazało, poruszanie się moskiewskim metrem wcale nie jest taką trudną sprawą. Moskwa przywitała nas mrozem i śniegiem, zachwycała swoim klimatem, ale również... zszokowała swoimi cenami. Wyjazd ten pozostanie na zawsze w naszej pamięci.

Natalia Żuk, Łukasz Kieliszek
II rok rusycystyki II stopnia

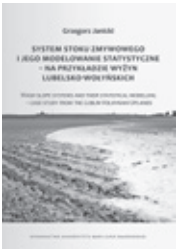
Fot. Natalia Żuk

• Uroczyste otwarcie Forum „Pokolenie Mira” w Dumie Państwowej

Fot. Grzegorz Peluś

• Studenci UMCS na Forum „Pokolenie Mira”

System stoku zmywowego i jego modelowanie statystyczne na przykładzie Wyżyn Lubelsko-Wołyńskich

Grzegorz Janicki

W pracy przedstawiono warunki funkcjonowania i rozwój stoku zmywowego na obszarze Wyżyn Lubelsko-Wołyńskich (Polska SE) w krótkim przedziale czasu (< 10 lat). Wyznaczono parametry hydrauliczne spływu hortonowskiego i jego poszczególnych odmian, tj. spływu w mikrobrzdach, brzdach i korytach epizodycznych. Do opisu procesów spływu powierzchniowego zastosowano reguły i zasady wypracowane dla koryt otwartych, które mają podstawy teoretyczne w mechanice płynów oraz mogą być interpretowane jako zjawiska fizyczne.

Śladami pisarza.
Józef Łobodowski
w Polsce i w Hiszpanii

**Red. Grzegorz Bąk,
Ludmiła Siryk, Ewa Łoś**

Wspomnienia i prace naukowe przedstawicieli różnych pokoleń są świadec-

twem inspirującej roli pisarstwa Józefa Łobodowskiego. Wielość autorów, ośrodków naukowych i metod badawczych wskazuje na transkulturową wartość dorobku pisarza, wciąż niedocenianego w całym swoim bogactwie. Redaktorzy tomu zachowali różnorodność wymiaru kulturowo-geograficznego twórczości Łobodowskiego. Zbiór w znacznym stopniu dopełnia prace publikowane wcześniej, przynosi nowe ustalenia i interpretacje, a zarazem ukazuje obszary, do których winni zwrócić się w przyszłości badacze. W aneksie książki zamieszczono wybór poezji hiszpańskiej w przekładzie Łobodowskiego.

Outsiderzy, mistyfikatory, eskapiści w sztuce XX wieku. Studium postaw twórczych

Małgorzata Sępniak

Publikacja „wprowadza czytelnika w fascynujący świat postaci artystów i postaw artystycznych, lokujących się poza akademickimi ujęciami historii sztuki i literatury. Działalność i twórczość tych artystów outsiderów wynika lub powiązana jest zazwyczaj z mistyfikacją. Często wiąże się z motywami podróży w czasie i przestrzeni realnej, ale też wymaginowanej. Na tom składa się 9 rozdziałów, których »bohaterowie«, odbijając się jakby w rozbitym i poskładanym zwierciadle, tworzą fantastyczną wizję XX wie-

ku. W europejskiej kulturze często pisze się o depersonalizacji postaci, które w tłumie tracą indywidualne cechy i wygląd. W pracy M. Sępniak zawarta jest odmienna pozycja. Pojawiają się w niej bowiem postaci nieistniejące, zmistyfikowane, które, jak pisze autorka »zachowują pozór wysokiego prawdopodobieństwa«, takie, które choć nie istniały, »powinny były istnieć«. [z recenzji prof. Jerzego Malinowskiego]

Parlament niewidocznych

Pierre Rosanvallon

„Parlament niewidocznych to polskie tłumaczenie eseju-manifestu wybitnego francuskiego historyka Pierre’a Rosanvallon, badacza dziejów demokracji i jej współczesnych przemian. Rosanvallon zauważa, że nieprzejrzystość obrazu społeczeństw jest pożywką dla wszelkich populizmów, a brak obywatelskiego upodmiotowienia – owa niewidoczność – to powód rozczarowania polityką i utrata wiary w zdolność wpływania na nią. Dlatego właśnie ten profesor prestiżowej Collège de France stworzył projekt *Opowiedzieć życie*. Dzięki partycypacyjnemu portalowi internetowemu oraz publicznym debatom i publikacjom powołał symboliczny Parlament Niewidocznych, wydobywający z cienia jednostki niereprezentowane w publicznych dyskursach. Portal ukazuje ich losy

i trudy życia codziennego, pozwala wstąpić się w głosy dotąd słabo brzmiące, zauważyć »innych«, promować społeczne i obywatelskie inicjatywy. Tworzy ramy demokracji nowego typu: demokracji narracyjnej, opartej na żywych relacjach międzyludzkich, zaufaniu, otwartości i na uważności wobec innych. Udostępniony polskiemu czytelnikowi esej jest wprowadzeniem w polską wersję realizowanego od kilku lat we Francji projektu.” [dr Jolanta Kurka, prezes Zarządu Fundacji „Centrum im. prof. Bronisława Geremka”]

W poszukiwaniu kapitału. Praktyczny przewodnik zarządzania finansami firm / Capital Where it is Wanted. A Practitioner's Guide to Financial Management

Marusz Kicia, Robert Patterson

Książka jest przeznaczona dla osób zainteresowanych zarządzaniem finansami komercyjnych przedsiębiorstw. Jej tytuł należy traktować jako subtelny sposób wskazania sedna poruszanych w niej tematów. Dlaczego poszukujemy kapitału? Ponieważ jest dobrem rzadkim, korzystanie z niego wymaga zwrotu współmiernego do ryzyka jego użycia. W przedsiębiorstwach zadanie zarządzania finansami może być traktowane – przynajmniej w uproszczeniu – jako rozwiązywanie problemu ryzyka i zdobywanie korzyści w procesie tworzenia wartości przedsiębiorstwa. Jeśli przebiegają one dobrze, wynikiem będzie kapitał produktywnie wykorzystywany dla dobra akcjonariuszy, inwestorów, pracowników i społeczeństwa – wszyscy wygrywają. Jeżeli jednak kapitał nie będzie właściwie wykorzystywany, wartość zostanie niszczone, konku-

rencyjność przepadnie, a zobowiązania nie będą spłacane – wszyscy przegrywają. Wkraczając na drogę profesjonalnego zarządzania finansami, spotykamy znane organizacje certyfikujące kompetencje z zakresu finansów, m.in. Association of Certified Chartered Accountants (ACCA) ze 162 tysiącami członków i ponad 428 tysiącami studentów na świecie, w tym także w Polsce.

Psy, koty i ludzie. Zwierzęta domowe w literaturze amerykańskiej

Małgorzata Rutkowska

W ciągu ostatnich 30 lat w Stanach Zjednoczonych nastąpił wyraźny wzrost liczby zwierząt domowych, co znacząco wpłynęło na postrzeganie ich roli w rodzinie i społeczeństwie. Celem monografii jest analiza przedstawień zwierząt domowych i relacji człowiek – zwierzę we współczesnej amerykańskiej memuarystyce (*pet memoirs*) i wybranych powieściach przełomu XX i XXI w. Omawiane teksty odzwierciedlają i jednocześnie współtworzą zmieniającą się obecnie koncepcję zwierzęcia domowego w Stanach Zjednoczonych. Współcześni powieściopisarze i autorzy pamiętników próbują spojrzeć z nowej perspektywy na wspólne życie zwierząt i ludzi. Odnosząc się do dawnych i aktualnych sporów etycznych, debat filozoficznych, stereotypów oraz konwencji literackich, kwestionują oni dominujący paradygmat antropocentryczny i zabierają głos m.in. w kwestii praw zwierząt, zwierzęcej świadomości i podmiotowości. Na gruncie polskich badań amerykanistycznych książka ta jest pierwszą monografią poświęconą literackim przedstawieniom relacji ludzie – zwierzęta domowe.

Rola pedagoga szkolnego w szkolnym systemie pomocy psychologiczno-pedagogicznej

**Teresa Lewandowska-Kidoń
Barbara Kalinowska-Witek**

Publikacja, będąca próbą połączenia refleksji teoretycznej i doświadczenia praktycznego, stanowi kompendium wiedzy, które ukazuje warsztat pracy pedagoga w szerokim aspekcie podejmowanych przez niego zadań. Koncentrują się one wokół zagadnień związanych z pomocą psychologiczno-pedagogiczną i wspomaganie rozwoju ucznia w warunkach szkolnych. Autorki mają nadzieję, że książka przyczyni się do pogłębienia wiedzy niezbędnej w pracy czynnych zawodowo pedagogów, a studentom ułatwi przygotowanie się do pełnienia tej odpowiedzialnej roli w przyszłości. Pozycja ta może być również inspiracją dla wszystkich, którzy pragną wspierać dzieci i młodzież w ich rozwoju.

Introdução das Unidades Lexicais Estrangeiras no Português Atual. Estudo baseado em blogs femininos Portugueses e Brasileiros

Edyta Jabłonka

É bem sabido que as línguas nunca estagnam. Na sua constante evolução, recebem influências de outras lín-

guas, pelo que enriquecem o seu léxico a começam a designer novas realidades e novos fenómenos. O que pretendemos durante a elaboração do presente estudo, foi demonstrar que o processo de introdução dos estrangeirismos na Língua Portuguesa não deve ser considerate como ameaça ou prejuízo à língua, mas como um fenómeno natural, uma fase pela qual a língua está a passar. As mudanças do léxico são impossíveis de parar porque cada vez há mais inovações, assim, torna-se impossível não aceitar algumas palavras ou procurar equivalentes portugueses: são mudanças demasiado rápidas. Com o nosso estudo, pretendemos preencher uma lacuna nos estudos lexicais apresentando o uso dos estrangeirismos relacionado com os blogues e com o perfil específico das mulheres que são autoras dos textos do corpus. Esperamos contribuir desta maneira não somente para o estudo da introdução das unidades lexicais estrangeiras, mas também para o estudo de um meio de expressão muito dinâmico-o blogue. Vemo-lo como fenómeno muito popular, espelho em que se reflete a Língua Portuguesa contemporânea.

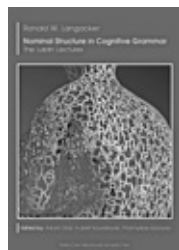

W poszukiwaniu wychowującej kurateli sądowej

**Andrzej Węgliński
Grażyna Kuziora**

„Zasadniczym celem eksploracji empirycznej [w publikacji] było dokonanie analizy autopercepcji bezpośrednich oddziaływań wychowawczych społecznych kuratorów w pracy z dozorowanymi ze zróżnicowanymi cechami asocjalności i stopniem uzależnienia od alkoholu. W zaprojektowanych badaniach poddano weryfikacji prefe-

rowany styl, sposoby i formy oddziaływań wychowawczych społecznych kuratorów w pracy z dozorowanymi z problemem alkoholowym i oceniono trafność, trwałość, skuteczność i efektywność tejże strategii prakseologicznym wzorcem służby kuratorskiej. Dodatkowymi celami poznawczymi była próba oceny merytorycznego przygotowania społecznych kuratorów do diagnozowania i rozpoznawania cech asocjalności i symptomów uzależnienia od alkoholu u osób dozorowanych. Eksploracja badawcza Autorów opracowania ma duże znaczenie dla praktyki aparatu kuratorskiego, gdyż dostarczyła rozbudowanego materiału diagnostycznego dla programowania otwartej i poszukującej oferty resocjalizacyjnej wobec osób naruszających ład społeczny.” [z recenzji prof. Andrzeja Bałandynowicza]

Nominal Structure in Cognitive Grammar. The Lublin Lectures

Ronald W. Langacker

Nearly three decades after the publication of the ground-breaking Foundations of Cognitive Grammar (vol. 1, 1987), the framework devised by Ronald W. Langacker for a cognitively-grounded account of language has not lost momentum. After a long period during which the major descriptive constructs were laid out for the linguistic community and applied in numerous analyses of language data, Cognitive Grammar continues to probe deeper with an ever-increasing acuity. This volume, a record of a series of lectures Langacker gave at UMCS, Lublin, Poland, in May 2014, is concerned with nominal structure. The author presents an impressively detailed account of how nominals

link with cognitive processes, allowing conceptualizers to construe aspects of their experience for purposes of linguistic symbolization. [The Editors – Adam Gład, Hubert Kowalewski, Przemysław Łozowski]

Decyzje finansowe w warunkach nadmiernej pewności siebie menedżerów

Elżbieta Wrońska-Bukalska

Nadmierna pewność siebie jest zjawiskiem związanym z osiągnięciami psychologii poznawczej wykorzystywanymi w finansach (finanse behawioralne). R. Fairchild uważa, że nadmierna pewność siebie w szczęściu przypadkach na siedem jest w stanie objaśnić anomalie rynku kapitałowego. S. Plous uznał, że żaden z błędów procesu poznawczego nie jest równie powszechny i przynoszący tak radykalne skutki, jak właśnie nadmierna pewność siebie. D. Kahneman uznał nadmierną pewność siebie za siłę napędową rozwoju gospodarki. Inną przyczyną, dla której nadmierna pewność siebie jest istotną cechą procesu poznawczego, jest to, że stanowi czynnik wzmacniający działanie innych ograniczeń procesu poznawczego. Nadmierna pewność siebie jest postrzegana jako zjawisko negatywne, będące przyczyną wielu niepowodzeń i katastrof. W prowadzeniu działalności gospodarczej nadmiernej pewności siebie przypisuje się m.in. niepowodzenia we wprowadzaniu nowego produktu na rynek czy w przetrwaniu nowo założonej firmy. Wpływa ona także na prezentowanie nadmiernie optymistycznych prognoz oraz fałszowanie sprawozdań finansowych. Jednocześnie od menedżerów oczekuje się zdecydowania i szybkiej reakcji na

zmieniające się warunki prowadzenia działalności, które z natury charakteryzują się niepewnością, niepełną informacją i ryzykiem.

Le tabou comme défi pour la linguistique

Red. Małgorzata Posturzyńska-Bosko, Piotr Sorbet

„Podjętą inicjatywę językoznawczego naświetlenia problematyki tabu należy uznać za bardzo wartościową, wpisującą się w nurt silnego zainteresowania nią ze strony różnego rodzaju dyscyplin naukowych, np. antropologii, psychologii, etnografii, socjologii, teologii, dynamicznie rosnącego od połowy XX wieku. Krąg tematów tabu stale się powiększa: obok tradycyjnych, takich jak religia, śmierć, seks, choroby, czynności fizjologiczne, pojawiają się coraz to nowe: wojna, imigracja, aborcja czy eutanazja. Oceniany tom zawiera nawet (bardzo odważną) próbę potraktowania jako tabu pewnej kwestii gramatycznej, a mianowicie zgodności francuskiego imiesłowu biernego (*participe passé*) z rzeczownikiem.” [z recenzji prof. Marka Kęsika]

Finanse z perspektywy młodego badacza. Współczesne problemy finansów przedsiębiorstw i rynków finansowych

Piotr Karpuś, Elżbieta Wrońska-Bukalska

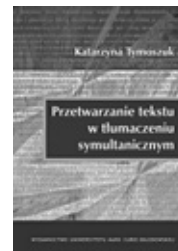
Monografia odnosi się do zagadnień finansów przedsiębiorstw, jednak nie ogranicza się wyłącznie do opisu przebiegu procesów finansowych w przedsiębiorstwie, lecz uwzględnia także szerszy kontekst czynników oddziałujących na proces decyzyjny i zarządzanie finansami przedsiębiorstw. Wynika to z istnienia rynku finansowego oraz oddziaływania państwa na finanse przedsiębiorstwa. Bogactwo zagadnień finansów przedsiębiorstwa i czynników oddziałujących na decyzje finansowe podmiotów gospodarczych jest potwierdzone szerokim zakresem opisywanych problemów. Publikacja składa się z 19 rozdziałów przygotowanych przez studentów kierunków ekonomicznych II i III stopnia, którzy zaprezentowali wyniki badań własnych i przedstawili własne poglądy na zróżnicowane problemy badawcze.

Od Witelona do Karola Wojtyły. Z dziejów polskiej aksjologii i filozofii kultury

Bogumiła Truchlińska

To kolejne autorskie dzieło prof. Bogumiły Truchlińskiej, znawczynie filozofii i polskiej kultury, specjalizującej się zwłaszcza w myśli dwudziestolecia międzywojennego. Publikacja ta ma na celu pokazać, „jak poprzez poglądy i system wartości wybitnych Polaków (a nie tylko poprzez czyny oręża) kształtowała się swoista *polonitas*, wiodąc szlakiem od Witelona do Karola Wojtyły”. [z recenzji dr. hab. Roberta T. Ptaszka, prof. nadzw. KUL]

Przetwarzanie tekstu w tłumaczeniu symultanicznym

Katarzyna Tymoszuk

Książka przedstawia kompleksowo problematykę tłumaczenia symultanicznego, koncentrując się na jego głównej odmianie – tłumaczeniu kabinowym. Szczegółowy opis tekstualnych, komunikacyjnych i pragmatycznych cech dystynktywnych tej formy translacji stanowi punkt wyjścia do wnikliwej analizy różnorodnych modalności przetwarzania tekstu towarzyszących tłumaczeniu kabinowemu i uwarunkowanych jego specyfiką. Ujęcie holistyczne pozwala na szczególną eksplorację badawczą wymiaru komunikacyjno-pragmatycznego procesów translacji, a jego wynikiem jest charakterystyka typologiczna zjawisk ekspansji i kompresji jako dwóch podstawowych sposobów przetwarzania komunikatu w tłumaczeniu symultanicznym.

Poczucie jakości życia młodzieży z problemami zdrowotnymi

Marlena Duda

Inspiracją do podjęcia tematu była chęć zwrócenia uwagi na problemy ucznia kończącego szkołę ponadgimnazjalną i stojącego przed progiem dorosłego życia, który boryka się z problemami zdrowotnymi. Publikacja ta wychodzi naprzeciw wzrastającemu zainteresowaniu pocuciem

jakości życia uczniów oraz charakterystyką ich prozdrowotnego stylu życia. Jest próbą określenia poczucia jakości życia młodzieży uczęszczającej do szkół ponadgimnazjalnych, która ma problemy zdrowotne, co dotychczas nie było przedmiotem szerszego ujęcia badawczego. Uwagę zwraca niewielki zasób literatury podejmującej problem zachowań zdrowotnych starszej młodzieży, a wyniki dotychczasowych badań wskazują na to, że znaczny odsetek badanych osób przejawia zachowania ryzykowne i szkodliwe dla zdrowia. Nie ma badań dotyczących prowadzonego stylu życia w sytuacji choroby przewlekłej, dlatego autorka podjęła się uzupełnienia istniejących braków, mając nadzieję, że przyczyni się to do opracowania praktycznych rozwiązań w celu skuteczniejszego oddziaływania edukacyjnego w zakresie zdrowia oraz objęcia opieką i wsparciem młodzież chorą przewlekle.

Filozofia praktyczna.
Studia i szkice

Andrzej Niemczuk

Artykuły zebrane w książce przedstawiają propozycje rozwiązań problemów z zakresu filozofii praktycznej. Mimo że należą one do różnych dyscyplin szczegółowych, takich jak aksjologia ogólna, filozofia praktyki, etyka i filozofia polityki, proponowane rozstrzygnięcia opierają się na – opracowanych przez autora – wspólnych zasadach określających całą filozofię praktyczną. Chociaż z racji fragmentaryczności prezentowanych dociekań nie można uznać ich za system filozofii praktycznej, to jednak ze względu na jedność zasad stosowanych w poszczególnych argumentacjach można je traktować jako

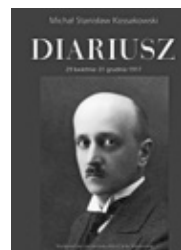
elementy filozofii praktycznej uprawianej w sposób systematyczny. Konkluzje zawartych tu artykułów mają bowiem ze sobą związek logiczny.

Rynki pracy państw Unii Europejskiej w okresie kryzysu. Procesy dostosowawcze i działania antykryzysowe

Piotr Maleszyk

Głównym celem badawczym publikacji jest rozpoznanie mechanizmu dostosowań na rynkach pracy państw członkowskich UE do recesji gospodarczej, ze szczególnym uwzględnieniem czynników wywołujących różne reakcje rynków na pogorszenie dynamiki wzrostu gospodarczego oraz towarzyszących im działań antykryzysowych i na tym tle sformułowanie opinii na temat możliwych zagrożeń powrotu zatrudnienia i bezrobocia do poziomów sprzed kryzysu. Zakres przestrzenny monografii obejmuje 27 państw członkowskich UE, choć w niektórych sytuacjach ograniczenia w dostępności danych powodowały zawężenie grupy analizowanych krajów. W celach porównawczych analizą objęto Unię Europejską jako całość.

Diariusz t. 2, 29 kwietnia – 31 grudnia 1917

Michał Stanisław Kossakowski

Oddawany do rąk czytelników tom drugi *Diariusza* Michała Stanisława Kossakowskiego jest kontynuacją

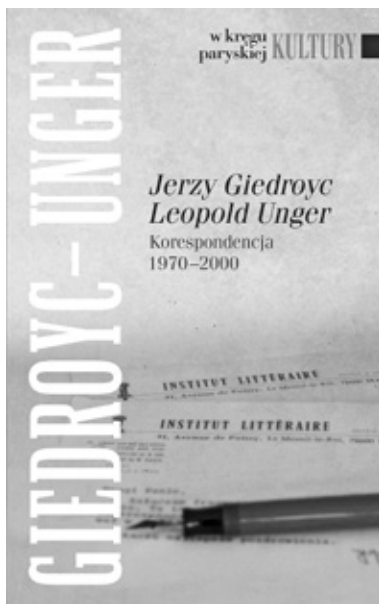
opublikowanego w 2010 r. przez Wydawnictwo UMCS tomu pierwszego (cz. 1 – 21 maja – 31 sierpnia 1915 oraz cz. 2 – 1 września 1915 – 4 lutego 1916). Tom drugi obejmuje kolejne zapiski Kossakowskiego od połowy kwietnia do końca 1917 r. Autor przystąpił do prowadzenia notatek po dłuższej przerwie spowodowanej nadmiarem prac związanych z zaangażowaniem się w działalność społeczno-charytatywną, a przede wszystkim będącej konsekwencją pełnienia przez niego wielu funkcji, m.in. zastępcy pełnomocnika szczególnego w Rejonie Południowo-Zachodnim Centralnego Komitetu Obywatelskiego guberni Królestwa Polskiego (CKO) z siedzibą w Kijowie.

Gospodarka województwa wołyńskiego 1921–1939

Artur Czuchryta

„Województwo wołyńskie było obszarem szczególnym na mapie II Rzeczypospolitej ze względu na strukturę etniczną i specyfikę życia politycznego. Z uwagi na to od lat cieszy się zainteresowaniem polskich historyków, którzy w badaniach koncentrują się na kwestiach politycznych i narodowościowych. Brakuje natomiast publikacji na temat sytuacji ekonomicznej na tym obszarze. Tę poważną lukę w historiografii wypełnia pionierska praca Artura Czuchryty [...]. Autor, opierając się na obszernej i zróżnicowanej bazie źródłowej, przedstawił szerokie spektrum problemów dotyczących rozwoju gospodarczego Wołynia w okresie międzywojennym. Zarysował główne kierunki polityki ekonomicznej państwa polskiego wobec omawianego terytorium, a następnie scharakteryzował rozwój rolnictwa, przemysłu, handlu, rzemiosła i bankowości.” [dr hab. Mirosław Szumiło]

W Teatrze Starym o listach Giedroycia i Ungera

W dniu 22 listopada 2016 r. w Teatrze Starym w Lublinie odbyła się dyskusja „O sztuce czytania listów” w ramach cyklu spotkań „Bitwa o literaturę”.

W roli gościa Grażyny Lutostawskiej wystąpiła prof. dr hab. Iwona Hofman, Dziekan Wydziału Politologii UMCS oraz Kierownik Pracowni Badań nad Instytutem Literackim w Paryżu, która opracowała i opatrzyła wstępem zbiór listów pt. *Jerzy Giedroyc – Leopold Unger. Korespondencja 1970–2000*. Publikacja ukazała się w listopadzie br. nakładem Instytutu Książki jako kolejny tom z serii „W kręgu paryskiej Kultury”. W spotkaniu udział wzięli także prof. Jerzy Jarzębski, badacz literatury XX i XXI w., autor m.in. opracowania listów Stanisława Lema i Sławomira Mrożka.

Profesor Iwona Hofman, przywołując motywy pisania listów przez Jerzego Giedroycia, zwróciła uwagę na widoczny w pracy Redaktora interwencjonizm osobisty, rozumiany jako wysuwanie postulatów programowych, zamawianie tekstów czy wreszcie opiekę nad osobami związanymi z Instytutem Literackim w Paryżu.

Zdaniem prof. Iwony Hofman korespondencja Giedroycia i Ungera

jest cennym uzupełnieniem faktografii, dzięki wysokiej wiarygodności listów jako źródła. Mogą one być czytane jak dzienniki poprzez swoją sekwencyjność i częstotliwość. Bliższe są także innym formom gatunkowym – listy Giedroycia przypominają notatki, a Ungera – felietony. Prof. I. Hofman wskazała również na problemy edytorskie związane z opracowaniem zbioru korespondencji, w tym m.in. trudności z odczytaniem niektórych fraz czy błędne zapisy nazwisk.

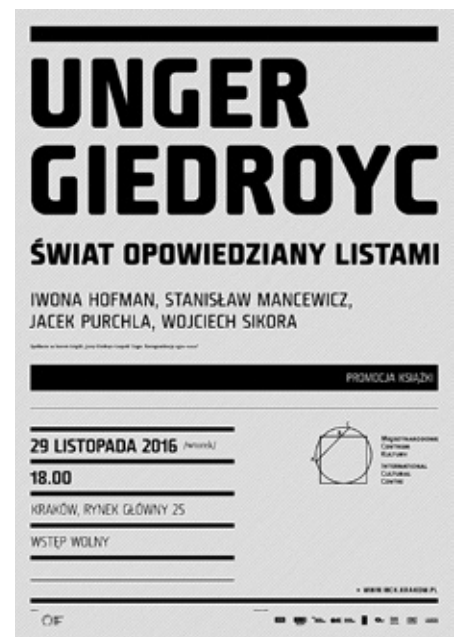
Prof. Iwona Hofman przedstawiła także relację autorów listów przez pryzmat znajomości specyfiki ich pracy, osobowości oraz zawartości korespondencji, która odświeżała problemy ważne, polityczne i codzienne. Zwróciła uwagę na pozycję Ungera w kręgu osób paryskiej „Kultury” i znaczenie jego publicystyki. Zauważyła brak ingerencji Giedroycia w treść tekstów Brukselczyka. Podkreśliła, że miarą zaufania, jakim Redaktor darzył Ungera, było przekazanie mu archiwum osobistego.

Znaczenie wydanej publikacji doskonale oddają słowa Redaktorki, które zamieściła we Wstępie: „Listy Giedroycia i Ungera poszerzają wiedzę o »Kulturze«, ale przede wszystkim stanowią istotny przyczynek biograficzny obu korespondentów. Ich postaci zyskują ludzki wymiar, na czym

Redaktorowi i Brukselczykowi zależało. Schodzą z koturnów, a stają się uczestnikami życia emigracyjnego, także w codziennych odśtonach. Listy są kroniką wydarzeń absorbujących ich uwagę, we właściwej dla pracy Redaktora kolejności”.

Dyskusja poświęcona korespondencji Giedroycia i Ungera otworzyła serię spotkań promujących książkę, wśród których punktem kulminacyjnym będzie uroczyste spotkanie w Parlamencie Europejskim zaplanowane na luty 2017 r.

Justyna Maguś
Pracownia Badań nad Instytutem Literackim w Paryżu

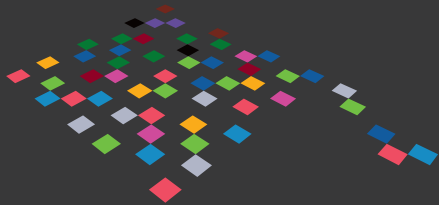

*Benefis Stanisława Leszczyńskiego
90 lat życia
70 lat pracy artystycznej*

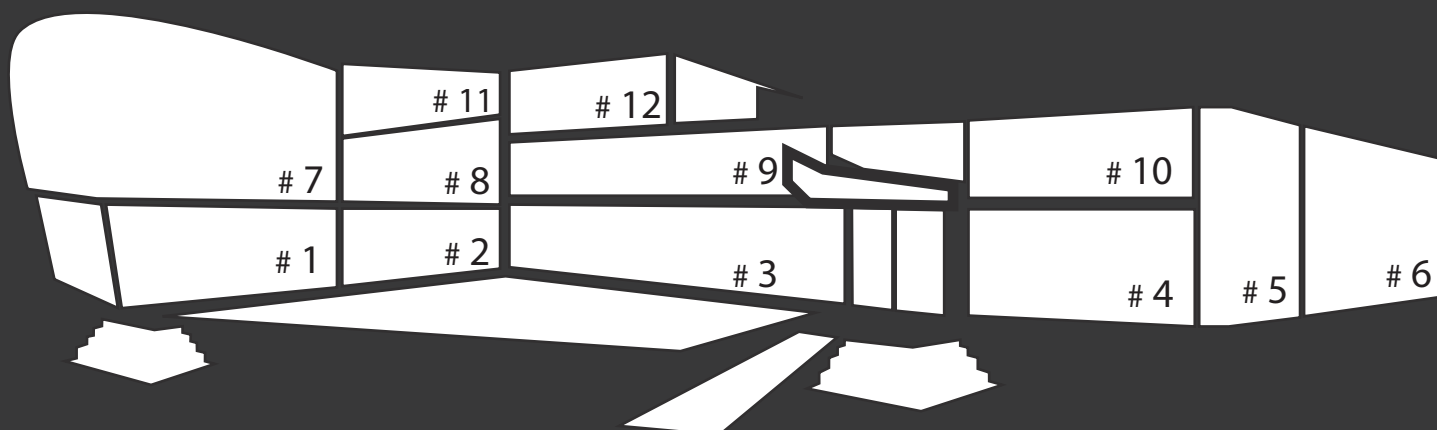
28.11.2016

Fot. Bartosz Proll

AKADEMICKIE
CENTRUM
KULTURY
UMCS

- #1 KAWIARNIA ARTYSTYCZNA LEŻAK
- #2 CZARNE FOYER
- #3 PORTIERNIA, HOL GŁÓWNY, SZATNIE, KASA, DYREKCJA ACK, DZIAŁ PROGRAMOWY
- #4 GALERIA PIXEL
- #5 ZRZESZENIE STUDENTÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH ALTER IDEM
- #6 INKUBATOR MEDIALNO-ARTYSTYCZNY, MAŁA SALA WIDOWISKOWA, RADIO CENTRUM, TV UMCS, PRACOWNIE MONTAŻU VIDEO,
SALE PRÓB, SALE WARSZTATOWE
- #7 DUŻA SALA WIDOWISKOWA
- #8 PRACOWNIE, PRZESTRZEŃ DZIAŁAŃ WIZUALNYCH
- #9 CENTRUM TŁUMACZEŃ SYMULTANICZNYCH, SALE PRÓB, SALA PRÓB ZTL, SIEDZIBA CHÓRU AKADEMICKIEGO, SIEDZIBA DKF,
SALE ZAJĘCIOWE
- #10 HOL MAŁY, SALA ZTL
- #11 SALE PRÓB AWU, PRACOWNIA GFL
- #12 SALE PRÓB, ORKIESTRA ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA

AKADEMICKIE
CENTRUM
KULTURY
UMCS

UMCS
UNIWERSYTET MARI
CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

Strony:
ack.lublin.pl
fb.com/ack.umcs.chatkazaka
kontakt:
tel. 81-533-32-01
rezerwacje: rezerwacje@ack.lublin.pl
info@ack.lublin.pl